

V. SPRENDINIAI

Rengiant Panevėžio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinius buvo įvertintos šių patvirtintų arba rengiamų teisės aktų ir dokumentų nuostatos:

Europos sąjungos dokumentų nuostatos:

- „Europos erdvinės plėtros perspektyva ESDP“ (pritarta neoficialioje ministrų, atsakingų už erdvinį planavimą, taryboje Potsdame, 1999 m. gegužę);

Lietuvos Respublikos Seimo dokumentų nuostatos:

- „Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas“. Seimo sprendimas Nr. IX-1154; 2002 m. spalio 29 d.
- Nacionalinė turizmo plėtros programa. LR Seimo 1999-07-01 nutarimas Nr. VIII-1284 (Žin., 1999, Nr. 63-2061);
- Žemės ūkio ir kaimo plėtros strategija. LR Seimo 2000-06-13 nutarimas Nr. VIII-1728 (Žin., 2000, Nr. 50-1435);
- Nacionalinė energetikos strategija. Lietuvos Respublikos Seimo 2002-10-10 nutarimas Nr. IX-1130;
- Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymas (Žin., 2000, Nr. 92-2883);
- Lietuvos Respublikos bevariklio transporto įstatymas (Žin., 2000, Nr. 56-1642);
- Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas. Lietuvos Respublikos Seimo nutarimas 2004 m. rugsėjo 28 d. Nr. IX-2452;
- Nacionalinės integralios strategijos matmenys LR Valstybinės paminklosaugos komisijos 2004-11-19 sprendimas Nr. 105 (Žin., 2004, Nr. 175-6516);
- Lietuvos valstybinės aplinkos apsaugos strategija, 1995;

Lietuvos Respublikos Vyriausybės dokumentų nuostatos:

- Lietuvos nacionalinė visuomenės sveikatos priežiūros strategija. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-07-27 nutarimas Nr. 941 (Žin., 2001, Nr. 66-2418);
- Lietuvos ūkio (ekonomikos) plėtros iki 2015 metų ilgalaikė strategija. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005-06-12 nutarimas Nr. 853;
- Nacionalinė darnaus vystymosi strategija. LR Vyriausybės 2003 m. rugsėjo 11 d. nutarimas Nr. 1160;

- Kaimo plėtros plano 2004-2006 m. pagrindinės nuostatos. LR Vyriausybės 2003 m. spalio 22 d. nutarimas Nr. 1317;
- Dvarų paveldo išsaugojimo programa ir dvarų paveldo išsaugojimo programos įgyvendinimo priemonės. LR Vyriausybės 2003-04-18 nutarimas Nr. 481 (Žin.,2003, Nr. 38-1740);
- Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos. LR Vyriausybės nutarimas (Žin.,1992, Nr. 22-652; 1996, Nr. 2-43);
- Bendrųjų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatai. LR Vyriausybės 2004 03 15 nutarimas Nr. 276 (Žin.,2004, Nr. 41-1335);

Valstybinių institucijų dokumentų nuostatos:

- Miškingumo didinimo programa. LR aplinkos ministro ir LR žemės ūkio ministro 2002 m. gruodžio 2 d. įsakymas Nr. 616/471 (Žin., 2003, Nr. 1-10);
- Nacionalinių dviračių trasų specialusis planas (rengiamas);

Panevėžio regiono valstybinių institucijų dokumentų nuostatos:

- Panevėžio regiono 2007 - 2013 metų plėtros planas (rengiamas);
- Panevėžio apskrities teritorijos bendrasis planas (rengiamas);

Panevėžio rajono savivaldybės institucijų dokumentų nuostatos:

- Panevėžio rajono savivaldybės strateginis planas, patvirtintas Panevėžio rajono savivaldybės tarybos 2003 m. lapkričio 27 d. sprendimu Nr.T-308;
- Panevėžio rajono savivaldybės teritorijos miškų išdėstymo žemėtvarkos schema, patvirtinta Panevėžio rajono savivaldybės tarybos 2005 m. gegužės 26 d. sprendimu Nr. T-797;
- Miškų įveisimas ne miško žemėje, patvirtintas Panevėžio rajono savivaldybės tarybos 2007 m. spalio 04 d. sprendimu Nr. T – 236.

Vadovautasi ir kitų teisės aktų bei dokumentų, nurodytų Valstybės institucijų išduotose planavimo sąlygose, nuostatomis.

V. I. Bendrojo plano sprendinių sudėtis ir taikymo tvarka

Panevėžio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinių sudėtis:

- *Bendrosios nuostatos* (Bendrosios erdvinės plėtros koncepcijos brėžinys);
- *Gamtos ir kultūros išteklių naudojimo sprendiniai* (Žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžinys; Rekreacijos, turizmo, gamtos ir kultūros paveldo plėtojimo brėžinys; Miškų išdėstymo brėžinys);
- *Veiklos prioritetų ir apribojimų sprendiniai* (Žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžinys);
- *Gyvenviečių sistemos plėtros sprendiniai* (Žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžinys);
- *Ūkio plėtros sprendiniai* (Žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų ir Rekreacijos, turizmo, gamtos ir kultūros paveldo plėtojimo brėžinys);
- *Žemės naudojimo sprendiniai* (Žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžinys: Rekreacijos, turizmo, gamtos ir kultūros paveldo plėtojimo brėžinys; Miškų išdėstymo brėžinys; Teritorijos inžinerinės infrastruktūros ir susisiekimo brėžinys);
- *Susisiekimo sistemos plėtros sprendiniai* (Teritorijos inžinerinės infrastruktūros ir susisiekimo brėžinys);
- *Inžinerinės infrastruktūros sprendiniai* (Teritorijos inžinerinės infrastruktūros ir susisiekimo brėžinys);
- *Teritorijų rezervuojamų visuomenės poreikiams sąrašai* (Žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžinys);
- *Teritorijų, kurioms būtina parengti vietos lygmens teritorijų planavimo dokumentus, sąrašas.*

Taikymo tvarka

Panevėžio rajono savivaldybės teritorijos Bendrojo plano sprendiniai išreiškia Panevėžio rajono savivaldybės tarybos nuostatas dėl savivaldybės teritorijos naudojimo, veiklos joje plėtojimo sąlygų ir teisių. Visi patvirtinti ir savivaldybės teritorijų planavimo dokumentų registre registruoti teritorijų planavimo dokumentai galioja tiek, kiek neprieštarauja šiems Bendrojo plano sprendiniams. Visi sprendimai dėl rajono teritorijos naudojimo ir veiklos joje plėtojimo, žemės naudojimo tikslinės paskirties nustatymo ir keitimo, veiklos apribojimų, specialiųjų sąlygų, nekilnojamojo turto rezervavimo ar

paėmimo visuomenės poreikiams neturi prieštarauti šiems Bendrojo plano sprendiniams. Teritorijų, žemės sklypų, pastatų, statinių ir įrenginių naudotojams, kurių nekilnojamojo turto iki Bendrojo plano sprendinių įsigaliojimo dienos registruota tikslinė naudojimo paskirtis, būdas ir pobūdis prieštarauja šiems Bendrojo plano sprendiniams, paliekama teisė naudotis nekilnojamoju turtu taip pat, kaip jis buvo naudojamas iki sprendinių įsigaliojimo dienos, nekeičiant jo naudojimo paskirties pobūdžio bei masto. Bet kokie šio turto naudojimo pakeitimai neturi prieštarauti šiems Bendrojo plano sprendiniams.

Panevėžio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniais privalo vadovautis valstybės institucijos, savivaldybės, visuomeninės ir nevyriausybinės organizacijos, fiziniai ir juridiniai asmenys, planuojantys ar vykdančios veiklą šioje teritorijoje. Jeigu Panevėžio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniuose nėra suformuluotos aiškios nuostatos dėl konkrečios veiklos, tuomet reikia vadovautis bendrojo plano sprendinių **bendrosiomis nuostatomis (V.II.1.skyrius)**.

Ginčo atvejais prioritetas teikiamas viešajam interesui, t.y. žmogaus sveikatai, ekstremalių situacijų prevencijai, viešųjų paslaugų plėtrai, aplinkos ir kultūros paveldo vertybių apsaugai, žemės ūkio naudmenų ir miško išteklių apsaugai, infrastruktūros plėtrai. Panevėžio rajono savivaldybės teritorijos Bendrojo plano sprendiniai tikslinami, papildomi ir keičiami teisės aktų nustatyta tvarka. Bendrojo plano sprendinių pakeitimai, tikslinimai ir papildymai neturi bloginti savivaldybės teritorijos ar jo dalies gyvenimo ir aplinkos kokybės, mažinti viešųjų paslaugų gyventojams ir ūkio subjektams kokybės, bloginti veiklos ir verslo sąlygų planuojamoje teritorijoje buveines turintiems ūkio subjektams.

Panevėžio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniai taikomi:

- Priimant sprendinius dėl teritorijos naudojimo ir veiklos plėtojimo sąlygų bei teisių;
- Derinant detaliojo, specialiojo, bendrojo planavimo dokumentus, statybos projektus, nustatant sąlygas teritorijų planavimo darbams, rengiant statybos projektų sąlygų sąvadus;
- Rengiant savivaldybės investicijų programas ir projektus;
- Priimant sprendimus dėl savivaldybės nekilnojamojo turto naudojimo, privatizavimo, taip pat privataus nekilnojamojo turto paėmimo ar rezervavimo visuomenės poreikiams.

Panevėžio rajono savivaldybės teritorijos Bendrojo plano sprendiniai galioja savivaldybės tarybos ir administracijos kompetencijos ribose.

V.II. BENDROJO PLANO SPRENDINIAI

V.II.1. BENDROSIOS NUOSTATOS

Vadovaujantis suformuluotomis probleminėmis situacijomis ir parengtomis savivaldybės plėtros prognozėmis, nustatomos svarbiausios planuojamos teritorijos plėtros prielaidos, t.y. konkrečių objektų ar veiklos sričių plėtra, kuri galėtų radikaliai paveikti ne tik konkrečią nedidelio ploto teritoriją (pvz., seniūniją), tačiau visos savivaldybės veiklą ir (ar) kraštovaizdžio struktūrą.

Prielaidos

Susiekimo komunikacijų plėtra (Via Baltica automagistralės modernizavimas ir europinės geležinkelio vėžės Rail Baltica tiesimas). Via Baltica automagistralės modernizavimas pagerins išorinius ne tik Panevėžio rajono savivaldybės, bet ir viso regiono bei šalies transportinius ryšius. Tarptautiniu mastu svarbios geležinkelio linijos tiesimas turės reikšmingą įtaką Panevėžio rajono savivaldybės plėtrai, nulems teritorijų naudojimo struktūros pokyčius.

Pramonės plėtra. Labiausiai pramonės plėtra paveiks Panevėžio miestą ir jo apylinkes, kadangi šioje teritorijoje dabar ir ateityje bus susitelkę daugiausia ekonominių interesų. Šiaurinėje miesto dalyje plečiantis pramonei, didėjant metalo, medienos ir maisto pramonės gamybos apimtims, turėtų pagerėti ne tik miesto, bet ir kaimo gyventojų socialinė aplinka (atsiras naujų darbo vietų). Dėl vystytinų pramonės šakų turėtų pagerėti darbo jėgos kokybės rodikliai, kadangi joms plėtoti bus reikalingi išsilavinę, aukštos kvalifikacijos specialistai. Dėl gamybos augimo, plėtosis verslo paslaugos, savo ruožtu, jų plėtra turėtų lemti nekilnojamojo turto rinkos suaktyvėjimą. Laisvam darbo jėgos judėjimui, taip pat, siekiant spartesnių pramonės vystymosi procesų, ypač svarbūs geri savivaldybės vidiniai transporto ryšiai.

Rekreacijos ir turizmo plėtra. Daugelyje savivaldybės kaimo vietovių rekreaciniai išteklių yra nepakankamai naudojami. Kaimų gyventojams trūksta patirties ir žinių šioje srityje. Ateityje kaimiškų vietovių gyvybingumą lems ne tik tradicinis žemės ūkis, bet ir netradicinės

veiklos, tarp jų ir kaimo turizmas. Todėl rekreacinių išteklių eksploatavimas tam tikrose teritorijose gali lemti savivaldybės gyventojų užimtumo struktūros pokyčius, taip pat skatins kaimo plėtrą.

Žemės ūkio plėtra. Panevėžio rajono savivaldybėje tradicinis intensyvus žemės ūkis išliks pagrindine kaimo gyventojų veikla. Sparčiai vykstant modernizacijos procesams ir aktyvėjant senyvo amžiaus gyventojų pasitraukimui iš prekinio žemės ūkio, stambės ir modernizuosis ūkiai. Turėtų spartėti tausojančio (ekologinio) žemės ūkio plėtra ir produktų gamyba.

Nekilnojamojo turto plėtra. Esamas gyvenamosios statybos poreikis bus realizuojamas tiek priemiestinėse gyvenvietėse, tiek ir kitose gyvenvietėse. Gyvenamosios statybos plėtra skatinama prie visų didesnių gyvenviečių, ypač išsidėsčiusių nedideliu atstumu nuo Panevėžio miesto ir tų, kuriose jau yra išplėtoti centralizuoti infrastruktūros tinklai (kitaip sakant, ketvirto lygio centruose). Gerėjant ekonominei savivaldybės situacijai ir plėtojantis verslo paslaugoms, nekilnojamojo turto rinkoje atsiras ne tik gyvenamosios, bet ir komercinės statybos (ar komercinės paskirties pastatų) paklausa.

Šiuo metu svarbiausias strateginis dokumentas, kuriame suformuluoti Panevėžio rajono savivaldybės plėtros prioritetai, tikslai ir uždaviniai bei numatytos priemonės jiems pasiekti yra Panevėžio rajono savivaldybės plėtros iki 2008 metų strateginis planas, patvirtintas Panevėžio rajono savivaldybės Tarybos 2003 m. lapkričio 27 d. sprendimu Nr.T-308.

Minėtame strateginiame plane suformuluota Panevėžio rajono savivaldybės plėtros vizija: Panevėžio rajono savivaldybė – tai yra modernus Aukštaitijos ekonominis ir kultūrinis centras, patrauklus gyventi ir kurti žmogui, puoselėjančiam tradicines vertybes.

Strateginiame plane akcentuojami tokie savivaldybės plėtros prioritetai:

- ūkio konkurencingumo plėtra,
- inžinerinės ir transporto infrastruktūros ir aplinkosaugos plėtra,
- modernios ir saugios visuomenės plėtra,
- žemės ūkio ir kaimo plėtra.

V.2. GAMTOS IR KULTŪROS IŠTEKLIŲ NAUDOJIMO SPRENDINIAI

V. 2.1. Kraštovaizdžio apsauga ir naudojimas

Gamtinis karkasas - tai vientisas gamtinio ekologinio kompensavimo teritorijų tinklas, juridiskai įteisintas Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos ir saugomų teritorijų įstatymuose.

Gamtinis karkasas visas gamtinio pobūdžio saugomas teritorijas ir kitas ekologiškai svarbias bei pakankamai natūralias teritorijas, garantuojančias bendrąjį kraštovaizdžio stabilumą, jungia į bendrą kraštovarkinę ekologinio kompensavimo zonų sistemą. Jo paskirtis ne tik sukurti vientisą gamtinio ekologinio kompensavimo sistemą, užtikrinti ryšius tarp gamtinių saugomų teritorijų, bet ir saugoti natūralų kraštovaizdį, biologinę įvairovę, gamtinius rekreacinius išteklius, sudaryti sąlygas augalų ir gyvūnų migracijai ir miškų atkūrimui, optimizuoti agrarinio kraštovaizdžio struktūrą geoekologiniu požiūriu, reguliuoti agrarinės veiklos plėtrą, kraštovaizdžio intensyvaus sukultūrinimo - užstatymo gyvenamaisiais bei pramonės rajonais - plėtrą. Gamtinis karkasas nėra ištisinis žalių juostų tinklas, jis sujungia įvairios paskirties teritorijas: gamtinius rezervatus, gamtinius bei kompleksinius draustinius, valstybinius parkus, apsaugos zonas bei saugomus gamtos išteklių sklypus, įvairias rekreacines, miškų ūkio, taip pat ribojamos agrarinės veiklos zonas. Į gamtinį karkasą įjungiamos natūralios bei pusiau natūralios ekosistemos. Gamtinį karkasą sudaro:

- **geoekologinės takoskyros** – teritorijų juostos, jungiančios ypatinga ekologine svarba bei jautrumu pasižyminčias vietas: upių aukštupius, vandenskyras, aukštumų ežerynus, kalvynus, pelkynus, požeminių vandenų intensyvaus maitinimo ir karsto paplitimo plotus. Jos skiria stambias gamtines geosistemas ir palaiko bendrąjį gamtinio kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą;

- **geosistemų stabilizavimo arealai ir ašys** – teritorijos, galinčios pakeisti šoninį nuotėkį ar kitus gamtinės migracijos srautus, taip pat teritorijos, reikšmingos biologinės įvairovės požiūriu: želdinių masyvai bei grupės, natūralios pievos, pelkės bei kiti vertingi stambiųjų geosistemų ekotopai. Šios teritorijos kompensuoja neigiamą ekologinę įtaką gamtinėms geosistemoms;

- **migracijos koridoriai** - slėniai, raguvynai, dubakloniai ir kitos teritorijos, kuriomis vyksta intensyvi geodinaminė bei bioinformacinė apykaita, augalų bei gyvūnų rūšių migracija.

Pagal svarbą gali būti skiriamos europinės, nacionalinės, regioninės ir vietinės reikšmės gamtinio karkaso dalys. Visas šias geoekologiškai aktyvias teritorijas sujungus į vientisą sistemą, galima valdyti kompensacines kraštovaizdžio funkcijas bei garantuoti jo struktūros stabilumą.

V.2.2 Aplinkos kokybė

Oro, vandens, dirvos tarša priklauso nuo ūkio plėtros ir žmonių veiklos intensyvumo planuojamoje teritorijoje. Panevėžio rajono savivaldybės teritorijoje numatyta plėtoti intensyvių

žemės ūkį, rekreaciją, turizmą, smulkų ir vidutinį verslą, gavybos pramonę. Gerėjant gyvenimo kokybei, bus plėtojama inžinerinė bei susisiekimo infrastruktūra, viešosios paslaugos. Atitinkamai intensyvės teritorijos naudojimas ir didės oro, vandens ir dirvos tarša. Todėl sprendiniai (aplinkos kokybės sprendiniai), kurie padėtų sumažinti šią taršą arba jos išvengti, parengti ir išdėstyti 7 skyriuje „Inžinerinės infrastruktūros sistemų plėtros sprendiniai“.

V.2.3 Kultūros paveldo naudojimas ir apsauga

Savivaldybės bendrojo plano kultūros paveldo dalis apibrėžia savivaldybės teritorijoje esamo nekilnojamojo kultūros paveldo tvarkymą ir naudojimą bei prioritetines teritorinės apsaugos priemones kultūros paveldo vertybėms išsaugoti. Sąvokos ir sprendinių turinys atitinka Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymą (Žin., 2004, Nr. 153-5571), šio įstatymo 21 straipsnis apibrėžia Krekenavos regioniniame parke esančių kultūros paveldo objektų apsaugą, tvarkymą ir naudojimą, Savivaldybės teritorijos bendrojo plano rengimo taisyklės (Žin., 2007, Nr. 33-2917), Lietuvos nacionalinę darnaus vystymosi strategiją (Žin., 2003, Nr. 89-2039) ir Lietuvos Respublikos teritorijos bendrąjį planą (Žin., 2002, Nr. 110-4852).

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 3 str. 1 p., visi objektai, saugotini kaip nekilnojamosios kultūros vertybės pagal įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo įgyvendinimo“ 9 straipsnį, pripažįstami Kultūros vertybių registre registruotomis nekilnojamosiomis kultūros vertybėmis. Nekilnojamosios kultūros vertybės yra bendrosios kraštovaizdžio formavimo politikos objektas. Jų išsaugojimas ir tvarkymas laikomas integralia Panevėžio rajono savivaldybės plėtros dalimi. Kultūros paveldo išsaugojimas, atgaivinimas ir tinkamas naudojimas - ypač svarbus savivaldybės savitumo raiškai. Kultūros paveldo objektų žemės sklypai yra suformuoti saugomų kultūros paveldo objektų ar vietovių teritorijose, jiems nustatomos tvarkymo ir naudojimo specialiosios sąlygos. Pagal tikslinę žemės naudojimo paskirtį kultūros paveldo objektų žemės sklypai priskiriami konservacinės paskirties žemei. Juose draudžiama ūkinė veikla, nesusijusi su šių objektų ir jų užimtų teritorijų specialia priežiūra, tvarkymu ir apsauga.

Panevėžio rajono savivaldybėje esantys kultūros paveldo objektai yra svarbūs ne tik išliekamąja prasme, bet ir kaip rekreacijos mastą ir intensyvumą įtakojantys objektai. Rajono savivaldybėje yra 152 kultūros paveldo objektai, iš jų: 12 paskelbtų kultūros paminklų; 47 paskelbti saugomais valstybės; 93 registruoti Kultūros paveldo registre. Panevėžio rajono savivaldybės nekilnojamųjų kultūros paveldo objektų sąrašas (pateiktas *V2.3.-I PRIEDE*)

Apie pusė kultūros paveldo vertybių yra įvairių rūšių palaidojimai (laidojimo vietos, pilkapiai, kapinynai ir kt.). Tik dalis jų tinkama pritaikyti turizmui. Didžioji dalis yra nelankytina, arba gali būti tik labai specializuotos rūšies turizmo objektais. Dauguma kultūros paminklo statusą turinčių objektų yra archeologijos objektai (pilkapiai, kapinynai, piliakalniai). Tarp paminklų statusą turintys, kultūrine verte ir išskirtiniu vaidmeniu kraštovaizdyje pasižymintys, objektai: išskirtinas statinių kompleksas – **Siaurojo geležinkelio ruožas** (G10 K 3P) **ir jam priklausantys statiniai**: Stotis Taruškų k. (G10 K 35P), Stotis Raguvėlės gelež. st. (G10 K 36P), Prekių sandėlis Raguvėlės gelež. st. (G10 K 37P), Vandens bokštas Raguvėlės gelež. st. (G10 K 38P), Dirbtuvė Raguvėlės gelež. st. (G10 K 39P), Namas Raguvėlės gelež. st. (G10 K 40P), Hidrokolonėlė Raguvėlės gelež. st. (G10 K 41P); **Upytės, Tarnagalos piliakalnis, vad. Čičinsko kalnu** (A266 P), **Koplyčia – mauzoliejus** (G221 K 26P), esanti Raguvėlės k.

Lietuvos Respublikos ir Panevėžio apskrities teritorijų bendruosiuose planuose, kultūros paveldo tvarkymo tipologinių prioritetų zonavimo aspektu, Panevėžio rajono teritorijoje dominuoja istorijos ir archeologinio paveldo vertybės, tai Papušių – Gasparėlių – Likpetrių Kultūros paveldo objektų sankaupos arealas.

Nekilnojamojo kultūros paveldo objektai naudojami, atsižvelgiant į jų vertingąsias savybes ir teritorinį kontekstą. Prioritetiškai tvarkomi reikšmingiausi valstybės ir savivaldybės saugomi nekilnojamojo kultūros paveldo objektai.

Dvarų sodybų naudojimo perspektyva siejama su rekreacinio naudojimo plėtra ir turizmu. Į Nekilnojamojo kultūros paveldo objektų registrą įtrauktos dvarų sodybos tvarkomos pagal jų apsaugos reikalavimus. Kultūros objektai, įtraukti į turizmo maršrutus, ženklinami prioriteto tvarka ir rengiami intensyvesniam lankymui.

Buvusios dvarų sodybos, esančios rekreaciniuose arealuose, taip pat turizmo plėtros zonoje ir netoli jos pritaikomos turizmo infrastruktūros ir paslaugų objektams kurti. **Prioritetiškai lankymui pritaikomi** kultūros paveldo objektai, esantys turizmo plėtros zonoje ir arti jos:

- Naudvario dvaro sodyba (G121 K) – valstybės saugomas kultūros paminklas;
- Puziniškio dvaro sodyba (G84 K) - valstybės saugomas kultūros paminklas;
- Kučių dvaro sodyba, vad. Bistrampolio – valstybės saugomas kultūros objektas;
- Upytės piliakalnis, Tarnagalos piliakalnis, vad. Čičinsko kalnu (A266 P) – kultūros paminklas;
- Ramygala (U V32) – kultūros paveldo objektas, registruotas Kultūros paveldo registre;
- Krekenava (U V21) – kultūros paveldo objektas, registruotas Kultūros paveldo registre;

- Siaurojo geležinkelio ruožas (G10 K 1) ir statinių kompleksas - valstybės saugomas kultūros paminklas.

Išlikę **vėjo malūnai** turi būti konservuojami ir eksponuojami kaip kraštovaizdžio vertybė. Jie gali būti pritaikomi turizmo infrastruktūrai, paslaugoms kurti, eksponuojami kaip lankytini objektai. Panevėžio rajono savivaldybės teritorijoje esantys trys vėjo malūnai su technologine įranga: Gudgalio k. (S282 K), Sodeliškių k. (S283 K), Mikėnų k. (S284 K) – paskelbti Valstybės saugomais objektais.

Siūloma lankymui parengti (įrengti nuorodas, informacijos standus, sutvarkyti prieigas, paruošti suvenyrus) vertingiausias paveldo objektus.

Panevėžio rajono savivaldybės kaimiškojoje teritorijoje žemės ūkis yra būtina sąlyga vertingosioms savybėms, būdingoms jos istoriniam kraštovaizdžiui (smulki kraštovaizdžio sąskaida, tradicinės medžio architektūros paveldo objektų gausa ir autentiškumas, nedidelės dvaro sodybos) išsaugoti (Lietuvos etnografinių kaimų išlikimo ilgalaikė programa, Žin., 2003, Nr. 89-4033).

Planuojama gyvenviečių plėtra įgyvendinama, atsižvelgiant į vertingąsias urbanistikos paveldo savybes. Saugotini vertingi istorinės urbanistinės erdvių struktūros bruožai, medinės architektūros paveldo objektai, vaizdingas gamtinis kraštovaizdis. *Ramygalos miesto, Krekenavos, Miežiškių, Naujamiesčio, Raguvos, Smilgių, Šilų ir Vadoklių miestelių kultūros paveldo tvarkyba reglamentuojama specialiaisiais planais*. Rengiant detaliuosius planus privaloma iš esmės nekeisti susiklosčiusios planinės struktūros, vertingų gamtos ar kultūros elementų, numatyti būdus jiems išryškinti ar atkurti.

Kultūros paveldo objektų sancaupos arealai tvarkomi išryškinant dominuojančių kultūros paveldo objektų sąveiką su kitais kultūros paveldo objektais ir gamtine aplinka. Arealų teritorinės apsaugos priemonės nustatomos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo dokumentais (Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklės, Žin., 2005, nr. 81-2973). Apsaugos teritorinės priemonės konkretizuojamos teritorijų specialiaisiais ir detaliaisiais planais bei objektų, įrašytų į Nekilnojamųjų kultūros vertybių registrą, individualiais apsaugos reglamentais (tipiniai apsaugos reglamentai, jei individualių reglamentų nėra nustatyta).

Lėšos koncentruojamos svarbiausių objektų tvarkybai teisės aktų nustatyta tvarka. Atskiros investicijos skirtinos: Krekenavos miestelio bei Ramygalos miesto viešosioms erdvėms saugomuose istorinėse dalyse tvarkyti.

Siekiant išsaugoti Panevėžio rajono istorinių miestelių ir kaimo gyvenviečių patrauklumą tikslinga numatyti ir įgyvendinti socialinės plėtros priemones, skirtas:

- išlaikyti ir stiprinti vietos bendruomenes;
- įtraukti bendruomenes į teritorijų planavimo ir kultūros paveldo išsaugojimo procesus;
- plėtoti medžio statybos tradicijas;
- atgaivinti turgaus tradicijas rajono miesteliuose;
- stiprinti istoriškai susiklosčiusias kultūrinės religines tradicijas.

Rekreacijos, turizmo ir kultūros paveldo plėtojimo brėžinyje atvaizduojami Panevėžio rajono kultūros paveldo objektai. Bendrojo planavimo dokumentuose pažymėtų kultūros paveldo objektų bei vietovių teritorijose ir apsaugos zonose planuojama veikla reglamentuojama saugomų teritorijų planavimo dokumentais ir nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiaisiais planais bei Kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais. Priede (V.2.3-1 PRIEDAS) pateikiami rajono teritorijoje esančių Kultūros paveldo objektų sąrašai, sudaryti pagal Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Panevėžio teritorinio padalinio nekilnojamųjų kultūros vertybių apskaitos duomenis (2008 m.).

Kultūros paveldo teritorinės apsaugos aspektu, Bendrojo plano lygmenyje, svarbiausi kultūros paveldo objektų sankaupos arealai yra išsibarstę visoje savivaldybės teritorijoje.

Daugiausia yra laidojimo vietų (kapinių). Panevėžio rajono savivaldybėje kultūros paveldo objektai ir vietovės, priklausantys kultūros paminklų kategorijai: Baiminių piliakalnis, Upytės piliakalnis, Barinės kapinynas, Berčiūnų pilkapynas, vad. Švedkapiais, Gailiūnų, Medikinių, Voverienės pilkapynas, vad. Milžinkapiu, Gasparėlių pilkapynas, Gasparų pilkapynas, vad. Kaukalniu, Tiltagalių pilkapynas, Siaurojo geležinkelio ruožas, Kopyčia-mauzoliejus Raguvėlės kaime, Raguvėlės senosios kapinės, V.Jonuškos kapas Pajstrio kaime.

Valstybės saugomų kultūros paveldo objektų, Panevėžio rajono savivaldybėje, sąrašė iš 47 net 11 yra archeologiniai paminklai. Kultūros paveldo objektų apsaugos zonos nustatytos Panevėžio rajono savivaldybės teritorijoje esančioms kultūros paveldo vertybėms. Jos nustatomos vadovaujantis Saugomų teritorijų, Teritorijų planavimo ir Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu. Lietuvos Respublikos Bendrajame plane kultūros paveldo tvarkymo tipologinių prioritetų zonavimo aspektu Panevėžio rajono savivaldybės teritorija priskiriama istorijos ir archeologinių objektų prioriteto tvarkymo zonai (SA). Pagal nustatytus kultūros vertybių apsaugos tikslus (Lietuvos Respublikos Kultūros ministro 2005 m. balandžio 29 d. įsakymas Nr. IV-190 „Dėl nekilnojamųjų kultūros vertybių pripažinimo saugomomis“ (Žin., 2005, 58-2037) kultūros paveldo objektai gali būti saugomi moksliniam pažinimui bei viešajam pažinimui ir naudojimui. Rašytojų tėviškės, dvarų sodybos - saugomi viešajam

pažinimui ir naudojimui. Kopyčios ir dauguma laidojimo vietų savivaldybėje yra saugomi viešajam pažinimui ir naudojimui bei viešajai pagarbai.

Apsaugos priemonės nustatomos specialiaisiais specialiais planais, individualiais apsaugos reglamentais arba tipiniais apsaugos reglamentais ir apsaugos sutartimis.

Visų objektų, įrašytų į Kultūros vertybių registrą, teritorijoms ir jų apsaugos zonoms yra taikomi Lietuvos Respublikos Vyriausybės Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų XIX p. reikalavimai (Žin., 1992-08-10, Nr. 22-652). Archeologijos paveldo objektų tvarkybai nustatoma konservavimo kryptis (Lietuvos teritorijos Bendrasis planas, 21 str.). Visos neveikiančios kapinės tvarkomos pagal Kapinių tvarkymo taisyklės. Jų teritorijoms nustatoma pagrindinė tikslinė konservacinė žemės naudojimo paskirtis (Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas, 20 str.).

Jeigu objektų, įrašytų į Kultūros vertybių registrą, apsaugos zonos nėra nustatytos, joms taikomi Nekilnojamojo kultūros vertybių apsaugos įstatymo 9 str. 5 p. reikalavimai: „Institucija, priėmusi sprendimą inicijuoti kultūros paveldo objekto skelbimą saugomu arba jau saugomo objekto naujai aptiktos vertingosios savybės nustatymą bei apsaugos reikalavimų pakeitimą, gali iki 6 mėnesių apriboti ar uždrausti darbus, kurie pačiame objekte, jo teritorijoje ar apsaugos zonoje galėtų pažeisti vertingąsias savybes. Jei teritorija ir apsaugos zona nenustatytos, apriboti ar uždrausti darbus galima iki 250 metrų atstumu nuo objekto. Jeigu dėl nepalankių klimato sąlygų trūkstanti tyrimai neatliekami, terminas gali būti pratęstas. Bendras uždraudimo vykdyti darbus terminas negali būti ilgesnis negu 8 mėnesiai. Per šį terminą šio įstatymo nustatyta tvarka turi būti atlikti trūkstanti tyrimai, parengtas ir suderintas teritorijos ir apsaugos zonos ribų projektas, reikalui esant, statinys užkonservuotas ir atlikti kiti kultūros paveldo objekto skelbimo saugomu procedūros veiksmai.“ Nekilnojamojo kultūros paveldo objektai naudojami, atsižvelgiant į jų vertingąsias savybes ir teritorinį kontekstą. Prioritetiškai tvarkomi reikšmingiausi valstybės ir savivaldybės saugomi nekilnojamojo kultūros paveldo objektai. Piliakalnių, statinių ansamblių, įžymių savivaldybės žmonių sodybų vietų naudojimo perspektyva siejama su rekreacinio naudojimo plėtra ir turizmu. Kultūros objektai, įtraukti į turizmo maršrutus, ženklinami prioriteto tvarka ir rengiami intensyvesniam lankymui. Kultūros paveldo objektų sancaupos arealai tvarkomi išryškinant dominuojančių kultūros paveldo objektų sąveiką su kitais kultūros paveldo objektais ir gamtine aplinka. Arealų teritorinės apsaugos priemonės nustatomos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo dokumentais (Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklės, Žin., 2005, Nr. 81-2973). Apsaugos teritorinės priemonės konkretizuojamos teritorijų specialiaisiais ir detaliaisiais planais bei objektų, įrašytų į

Kultūros vertybių registrą, individualiais apsaugos reglamentais (tipiniais apsaugos reglamentais, jei individualių reglamentų nėra nustatyta). 2-1 priede pateikiami savivaldybės teritorijoje esančių kultūros paveldo objektų sąrašai, sudaryti pagal Kultūros paveldo centro nekilnojamųjų kultūros vertybių apskaitos 2006 metų liepos 1 dienos duomenis. Rekreacijos, turizmo ir kultūros paveldo plėtojimo brėžinyje vaizduojami visi Panevėžio rajono savivaldybės kultūros paveldo objektai (valstybės saugomi objektai ir įrašyti į Kultūros vertybių registrą).

V.3. GYVENVIEČIŲ SISTEMOS PLĖTROS SPRENDINIAI

V. 3.1 Centrinų gyvenviečių sistema

Vadovaujantis Panevėžio rajono savivaldybės tarybos aprobuota Panevėžio rajono savivaldybės teritorijos bendrosios erdvinės plėtros koncepcija, savivaldybėje plėtojamam vienas **3 lygmens b kategorijos lokalinis** centras:

Ramygala (b kategorija) – naujas plėtojamam rajono lygmens aptarnavimo centras, formuojamas mažo miesto pagrindu, šiuo metu dar yra palyginti silpnas, tačiau turintis plėtros potencialą. Administracinės reformos atveju, Ramygalos miestas turėtų būti įvertintas kaip galimas naujos savivaldybės centras.

Miesto plėtros teritorijoje gali būti keičiama žemės naudojimo paskirtis iš žemės ūkio į kitą paskirtį ir žemė naudojama intensyviai ne žemės ūkio ir ne miškų ūkio veiklai.

Dabartinė miestų gyventojų mažėjimo tendencija pagal Statistikos departamento prognozes turėtų baigtis iki 2012 – 2015 metų ir vėliau prasidėti nežymus gyventojų skaičiaus augimas. Rinkos ekonomikos sąlygomis nėra veiksmingų centralizuotų ekonominių priemonių miestų gyventojų skaičiui stabilizuoti ir didinti. Viena iš veiksmingesnių priemonių, skatinančių mažų miestų (miestelių) vystymąsi – savivaldybių administracinių centrų statuso suteikimas. Ši priemonė nėra savitikslių, jos tikslas - padėti kurtis pilietinei visuomenei, sužadinti visuomenės iniciatyvas vietose, didinti administracinius gebėjimus ir sudaryti palankias sąlygas ekonomikai, infrastruktūrai vystyti ir gyvenimo kokybei gerinti.

Miesto teritorijos planavimo sprendiniai turi būti detalizuojami Ramygalos miesto teritorijos bendrajame plane.

4 lygmens a kategorija (polifunkciniai centrai) priskiriama šiems seniūnijų centrams (miesteliams ir gyvenvietėms):

- *Krekenava* (esamas seniūnijos centras, prioritetinės funkcijos – viešosios turizmo infrastruktūros ir paslaugų centras, verslo paslaugų centras);
- *Miežiškiai* (esamas seniūnijos centras, prioritetinės funkcijos – kaimo plėtros centras,

viešosios turizmo infrastruktūros ir verslo paslaugų centras);

- *Naujamiestis* (esamas seniūnijos centras prioritetinės funkcijos – rekreacijos centras, kaimo plėtros centras);

- *Raguva* (esamas seniūnijos centras, prioritetinės funkcijos – kaimo plėtros centras, verslo paslaugų centras);

- *Smilgiai* (esamas seniūnijos centras, prioritetinės funkcijos – kaimo plėtros centras, verslo paslaugų centras);

- *Karsakiškis* (esamas seniūnijos centras, prioritetinės funkcijos – rekreacijos centras, verslo paslaugų centras);

- *Vadokliai* (esamas seniūnijos centras, prioritetinės funkcijos – viešosios turizmo infrastruktūros ir paslaugų centras, kaimo plėtros ir verslo paslaugų centras);

- *Upytė* (esamas seniūnijos centras, prioritetinės funkcijos – viešosios turizmo infrastruktūros ir paslaugų centras, kaimo plėtros ir verslo paslaugų centras);

- *Velžys* (esamas seniūnijos centras, prioritetinės funkcijos - laisvalaikio, kaimo plėtros ir verslo paslaugų centras)

4 lygmens b kategorija (monofunkciniai) priskiriama naujiems aptarnavimo centrams, kaimo plėtros centrams (gyvenvietėms):

- *Paliūniškis, Piniava, Tiltagalai*, (kaimo plėtros centras, prioritetinės funkcijos – viešosios turizmo infrastruktūros ir paslaugų centras, verslo paslaugų centras);

- *Pajstrys*, (planuojamas seniūnijos centras, prioritetinė funkcija – kaimo plėtros ir rekreacijos centras);

- *Berčiūnai* (kaimo plėtros centras, prioritetinė funkcija – laisvalaikio paslaugų gyventojams ir ūkio subjektams centras);

- *Bernatoniai, Sujetai, Perekšliai, Liberiškis, Dembava, Nauradai, Taruškos, Liūdynė, Nevėžis, Katinai, Uliūnai, Barklainiai, Jotainiai, Šilai, Ėriškiai, linkaičiai, Rūtakiemis, Žibartoniai, Naujarodžiai, Geležiai* (kaimo plėtros centras, prioritetinė funkcija – viešųjų paslaugų gyventojams ir ūkio subjektams centras);

Centrinių gyvenviečių sistemą papildo **4 lygmens c kategorijos** lokalinės reikšmės centrai, kurių socialinis ekonominis potencialas yra silpnas. Šių centrų pagrindinė funkcija – gyventojų, žemės ūkio ir smulkaus verslo subjektų aptarnavimas, todėl jų sklaida savivaldybės teritorijoje yra tolygi. Šiai kategorijas priskiriamos tokios Panevėžio rajono savivaldybės teritorijoje esančios gyvenamosios vietovės: Puodžiūnai, Pragarėlė, Skaistgiriai, Pakuodžiupiai, Dragonys, Rimiškiai, Gustonys, Nevėžninkai, Vaišvilčiai, Mitrinai, Aukštadvaris, Šilagalys,

Pažagieniai, Staniūnai, Velželis, Maženiai, Kairiai, Kabeliai, Pupeliškiai, Alantės, Žiežmiai, Janiūnai.

Panevėžio rajono savivaldybės centrinių gyvenviečių sistemos gyvenamosiose vietovėse rekomenduojama koncentruoti savivaldybės kaimo gyventojus (naujų gyvenamųjų namų statybą) kartu plėtojant inžinerinę infrastruktūrą ir viešąsias paslaugas. Rengiant šių gyvenamųjų vietovių detaliuosius planus, turi būti rezervuotos teritorijos inžinerinei infrastruktūrai ir viešosioms paslaugoms plėtoti.

Nekategorizuotos vietovės – tai yra tankiai apgyvendintos vienkiemių ir smulkių kaimų teritorijos, kurios neturi plėtros potencialo ir ateityje jų raidą lems žemės ir kitos rinkos santykiai bei demografinių procesų (natūralaus prieaugio, gyventojų senėjimo) tempai. *Panevėžio rajono savivaldybės centrinių gyvenviečių sistemos plėtra yra tiek kokybinė socialinių ir ekonominių procesų plėtra, tiek ir kiekybinė ar teritorinė.* Iki planuojamo periodo pabaigos, tikėtinos urbanizacijos plėtros teritorijos, pažymėtos Žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžinyje.

V.3.2 Socialinės infrastruktūros plėtojimas

Socialinės infrastruktūros (viešųjų paslaugų) plėtojimo sprendiniai neatsiejami nuo urbanistinių centrų bei urbanistinės integracijos ašių sistemos plėtros sprendinių. Lietuvos 2007-2013 m. Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategijos projekte (2006 m.) nurodoma, kad savivaldybės ir apskritys atsakingos ne tik už bendrąjį lavinimą, bet ir už profesinį mokymą, specialųjį ugdymą ir tęstinį suaugusiųjų mokymą. Švietimo srityje ir ateityje turi būti remiama sistemos reforma ir švietimo institucijų tinklo optimizavimas bei jų infrastruktūros modernizavimas, siekiant gerinti teikiamų paslaugų kokybę. Rengiant miestų, miestelių ir kaimų (kuriems suteiktos 3, 4 lygmens centro kategorijos) bendruosius planus, gyvenamųjų kvartalų ar kompleksų detaliuosius planus turi būti rezervuojamos teritorijos ar esami statiniai visuomenės poreikiams (viešosioms paslaugoms teikti), t.y. ikimokyklinėms, pradžios mokykloms ir kito pobūdžio švietimo įstaigoms statyti, viešosios paskirties želdynams įrengti ar eksploatuoti. Sveikatos priežiūros srityje turi būti aktyviai investuojama į sveikatingumo veiklos tobulinimą bei kokybiškesnes ir prieinamas sveikatos priežiūros paslaugas. Rengiant miesto, miestelių ir kaimų bendruosius (detaliuosius) planus, gyvenamųjų kvartalų ar kompleksų detaliuosius planus turi būti numatytos teritorijos bendro naudojimo želdynams, viešo naudojimo sporto įrenginiams įrengti.

Naujų bendrojo lavinimo mokyklų steigimas Panevėžio rajono savivaldybės nenumatytas. Socialinių paslaugų ir paramos infrastruktūra plėtojama didinant socialinių paslaugų įvairovę ir kokybę, nemažinant stacionarių paslaugų apimtį, plėtojant nestacionarias socialines paslaugas.

V. 3.3 Būsto plėtros sprendiniai

Siekiant didinti energijos vartojimo efektyvumą ir kelti gyvenimo kokybę, daugiabučiai gyvenamieji namai Panevėžio rajono savivaldybės kaimo gyvenamosiose vietovėse atnaujinami vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtinta „Lietuvos būsto strategija“ (2004 m. sausio 21 d. nutarimu Nr. 60, Žin., 2004, Nr. 13-387) ir „Daugiabučių namų modernizavimo finansavimo programa“ (2004 m. rugsėjo 23 d. nutarimas Nr.1213, 2005 m. birželio 21 d.).

Daugiabučių namų modernizavimo finansavimo programoje numatoma sudaryti sąlygas bendrijoms, įgyvendinančioms daugiabučių namų modernizavimo projektus, Vyriausybės įsteigtoje Būsto paskolų draudimo bendrovėje, gauti, apdraudus ilgalaikius kreditus komerciniuose bankuose be turto įkeitimo. Valstybė remia mažas pajamas turinčius butų savininkus, padengdama šio kredito draudimo įmokas ar jų dalį bei pradinę įnašą projektui įgyvendinti. Asmenims (šeimoms), turintiems teisę į kompensaciją už šilumos energiją, karštą bei šaltą vandenį, kuri teikiama pagal Piniginės socialinės paramos mažas pajamas gaunančioms šeimoms įstatymą, kompensuojama dalis išlaidų, susijusių su kredito gražinimu bei palūkanomis. Privatus mažaaukštis būstas atnaujinamas savininkų iniciatyva, naudojantis Europos sąjungos ir valstybinės paramos galimybėmis.

Socialinis būstas. Siūloma plėsti būsto pasirinkimo galimybes visoms Panevėžio rajono savivaldybės socialinėms gyventojų grupėms ir patenkinti socialinio būsto poreikį. Socialinio būsto fondo metinę apimtį didinti nuosekliai, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto skiriamų asignacijų dydį ir savivaldybės biudžeto galimybes. Lėšas planuoti programiniu principu. Socialinio būsto fondą plėtoti vadovaujantis Socialinio būsto fondo plėtros programa, parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti bei daugiabučiams namams modernizuoti įstatymu (Žin., 1992, Nr. 14-378; 2002, Nr. 116-5188; 2005, Nr. 47-1554), Lietuvos Respublikos valstybės paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti bei daugiabučiams namams modernizuoti įstatymo įgyvendinimo įstatymu (Žin., 2002, Nr. 116-5189; 2005, Nr. 47-1556), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. spalio 23 d. nutarimu Nr. 1162 „Dėl Valstybės remiamų būsto

kreditų teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 1997, Nr. 97-2458; 2006, Nr. 27-886) ir Lietuvos būsto strategija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. sausio 21 d. nutarimu Nr. 60 (Žin., 2004, Nr. 13-387). Šios Programos tikslas – padidinti savivaldybių socialinio būsto fondą, kuris būtų nuomojamas mažas pajamas gaunantiems asmenims (šeimoms), turintiems teisę į socialinį būstą pagal Lietuvos Respublikos valstybės paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti bei daugiabučiams namams modernizuoti įstatymą, siekiant Lietuvos būsto strategijoje numatytų šio būsto fondo plėtros rodiklių savivaldybėms pagal socialinio būsto poreikį, įvertinus savivaldybių pateiktus konkrečius šio fondo plėtros projektus. Socialinio būsto fondo plėtrai gali būti panaudoti esami savivaldybei ar valstybei priklausantys pastatai ir patalpos, parengiant juos tinkamais gyventi.

Naujos gyvenamųjų namų statybos plėtra.

Panevėžio rajono savivaldybėje siūloma plėtoti daugiabučių, dvibučių ir vienbučių mažaaukščių gyvenamųjų namų statybą.

Ramygalos mieste. Daugiabučiai pastatai ir jų grupės plėtotinos tik Ramygaloje. Daugiabučių gyvenamųjų pastatų teritorijose žemė gali būti naudojama gyvenamiesiems namams statyti, smulkaus verslo ir viešųjų paslaugų (švietimo, sveikatos, sporto) patalpoms įrengti arba statiniams statyti, bendro naudojimo želdynams (ne mažiau 10% teritorijos ploto), gatvėms ir inžineriniams tinklams, įrenginiams statyti ir eksploatuoti. **Detalesni būsto plėtros Ramygaloje sprendiniai turi būti numatyti Ramygalos miesto teritorijos bendrajame plane.**

Kaimo vietovėse. Nauja gyvenamoji statyba gali būti plėtojama prie kompaktiškai apstatytų (gatvinio ar kupstinio tipo) kaimų ir miestelių, jungiant naujai statomus kvartalus prie esamos inžinerinės infrastruktūros arba diegiant naują bendrą (kaimo ir naujai statomo urbanistinio darinio) inžinerinę infrastruktūrą. Naujos namų valdos sklypas kaimo vietovėje turi būti ne mažesnis kaip 9 arų, o kaimo turizmo sodybos sklypas turi būti ne mažesnis kaip 50 arų. Prioritetinės gyvenamosios statybos plėtros zonos – 4 lygmens a, b, c kategorijos urbanistiniai centrai. Prioritetinis kaimo turizmo plėtros zonos – rekreacinės teritorijos.

Statybų plėtros (intensyvios, vidutinio intensyvumo ir ekstensyvios) zonų ribos nurodytos *Žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžinyje.* Visi miesteliai, Ramygalos miestas ir kaimo plėtros centrai intensyviai plėtojami esamos teritorijų ribose. Naujas intensyvios plėtros zonas siūloma planuoti: Ramygalos miesto; miestelių ir gyvenviečių: Krekenavos, Raguvos, Naujamiesčio, Šilagalio, Molainių, Dembavos, Velžio, Vyčių, Pajuosčių, Vaivadų, Karsakiškio,

Senamiesčio, Piniavos, Ūtos, Bernatonių, Stetiškių, Pažagienių, Liūdynės, Trakiškio, Papojaus, Ėriškių, buvusių kolektyvinių sodų teritorijos. Vidutinio ir intensyvumo plėtros zonas siūloma plėtoti: Geležiuose, Tiltagaliuose, Naujikuose, Pinigėliuose, Paliūniškyje, Paįstryje, Vaivaduose, Vyčiuose, Pučekuose, Liūdynėje, Molainiuose, Berčiūnuose, Daukniūnuose, Perekšliuose, Smilgiuose, Sujetuose, Naujamiestyje, Nevėžyje, Papojyje, Upytėje, Ėriškiuose, Jotainiuose, Rūtakiemyje, Žibartonyse, Linkaičiuose, Vadokliuose, Šiluose, Raguvoje. Ekstensyvios plėtros zonas siūloma plėtoti: Vadokliuose, Varakiškiuose, Paįstry, Maksvytiškiuose, Pamariškėse, Vilkapjūviuose, naujikuose, Bernotuose, Pagiėgaloje, Karsakiškyje, Paežeryje, Samanynėje, Batakiuose, Biliūnuose, Trakiškyje, Karužiškiuose, Virkūnuose, Šilagalyje, Molainiuose, Katkuose, Berčiūnuose, Papojyje, Ramygaloje, Ėriškiuose, Žibartonyse.

Visų paminėtų gyvenamųjų teritorijų plėtra apjungia kelias gyvenvietes, prisišliejusias prie miestelių ar kitų plėtojamų teritorijų, todėl plėtojamų teritorijų reglamentai tikslinami ir nustatomi plėtojamų kaimų ir miestelių detaliesiais planais.

Intensyvios statybos plėtros teritorijoje žemė gali būti naudojama naudingų iškasenų gavybai, pramonės ir infrastruktūros plėtrai, intensyviai gyvenamųjų namų, komercinei ir kitai statybai, turizmo paslaugų, verslo ir viešųjų paslaugų (švietimo, sveikatos, sporto, kt.) statiniams statyti arba patalpoms įrengti, bendro naudojimo teritorijoms ir želdynams (ne mažiau 10 % teritorijos ploto), gatvėms ir inžineriniams tinklams, įrenginiams statyti ir eksploatuoti. Užstatymo aukštingumas neturi būti didesnis kaip 3 aukštai, užstatymo intensyvumo rodikliai neturi viršyti: gyvenamosios paskirties sklypams – 0,4; negyvenamosios paskirties sklypams – 1,2. Gyvenamosios statybos sklypo plotas turi būti ne mažesnis kaip 9 arai.

Vidutinio intensyvumo statybos plėtros zonoje žemė gali būti naudojama infrastruktūros plėtrai, ekstensyviai gyvenamųjų namų, komercinei ir kitai statybai, turizmo ir viešosioms paslaugoms bei smulkiam ir vidutiniam verslui, bendro naudojimo teritorijoms plėtoti, gatvėms ir inžineriniams tinklams, įrenginiams statyti ir eksploatuoti. Užstatymo aukštingumas neturi būti didesnis kaip 2 aukštai, užstatymo intensyvumo rodikliai neturi viršyti: gyvenamosios paskirties sklypams – 0,2; negyvenamosios paskirties sklypams – 0,8. Gyvenamosios statybos sklypo plotas turi būti ne mažesnis kaip 15 arų.

Mažo intensyvumo statybos plėtros zonoje žemė gali būti naudojama infrastruktūros plėtrai, ekstensyviai gyvenamųjų namų, komercinei ir kitai statybai, turizmo ir viešosioms paslaugoms bei smulkiam ir vidutiniam verslui, bendro naudojimo teritorijoms plėtoti. Užstatymo aukštingumas neturi būti didesnis kaip 2 aukštai, užstatymo intensyvumo rodikliai neturi viršyti: gyvenamosios paskirties sklypams – 0,2; negyvenamosios paskirties sklypams – 0,8. Gyvenamosios statybos sklypo plotas turi būti ne mažesnis kaip 25 arai.

Ekstensyvios statybos plėtros zonoje žemė gali būti naudojama infrastruktūros plėtrai, ekstensyviai gyvenamųjų namų, komercinei ir kitai statybai, turizmo ir viešosioms paslaugoms bei smulkiam ir vidutiniam verslui, bendro naudojimo teritorijoms plėtoti. Užstatymo aukštingumas neturi būti didesnis kaip 2 aukštai, užstatymo intensyvumo rodikliai neturi viršyti: gyvenamosios paskirties sklypams – 0,2; negyvenamosios paskirties sklypams – 0,8. Gyvenamosios statybos sklypo plotas turi būti ne mažesnis kaip 40 arų.

V. 3.4 Paslaugų gyventojams ir verslui plėtra

Paslaugos gyventojams ir verslui turi būti plėtojamose visuose Panevėžio rajono savivaldybės centrinių gyvenviečių sistemos centruose. Siekiant skatinti kaimo vietovių plėtrą, prioritetą siūloma teikti 4 lygmens a ir b kategorijos centrams. Rengiant visų lygių ir kategorijų centrų bendruosius ar detaliuosius planus juose numatyti teritorijas - „centro“ plėtros teritorijas, kuriose galėtų kurtis arba plėtotis esamos viešosios (švietimo, sveikatos, sporto, informacijos ir konsultacijų, socialinės globos ir rūpybos, kt.) ir komercinės (mažmeninės prekybos, remonto, statybos, nekilnojamojo turto, finansinės, teisinės, sveikatos, ikimokyklinio ugdymo, maitinimo, apgyvendinimo, nuomos, kt.) paslaugos gyventojams ir ūkio subjektams.

V. 4. ŪKIO PLĖTROS SPRENDINIAI

V. 4.1 Žemės ir miškų ūkio plėtra

Žemės ūkio teritorijų vystymo ir naudojimo tikslai:

- žemės ūkio ir kitų ūkio šakų specializavimasis pagal vietos potencialo ir rinkos poreikio ypatumus, išsaugant tradicines bioprodukcinio ūkio kryptis ir didinant bendrąją veiklos įvairovę;
- skatinti melioracijos sistemų rekonstrukciją;
- derlingų dirvožemių našumo išsaugojimo bei pagerinimo skatinimas;
- žemės ūkio funkcionavimui būtinų infrastruktūros objektų vystymo skatinimas;
- užtikrinti aplinkos apsaugą ir išsaugoti biologinę įvairovę;
- žemdirbystei netinkamų ir eroduojamų žemių apsodinimo mišku skatinimas;
- alternatyvios veiklos (kaimo turizmo, miškų sodinimo, žuvininkystės, amatų ir kitų ne žemės ūkio verslų) skatinimas nepalankių ūkininkavimo sąlygų teritorijose.

Žemės ūkis. Pagal LR bendrojo plano sprendinius, Panevėžio rajono savivaldybės teritorijai priskiriamas IV potencialo Vidurio Lietuvos agrarinei zonai. Teritorijos Vidurio Lietuvos zonoje, tame tarpe Panevėžio rajono savivaldybė, pasižymi dideliu agrarinės teritorijos panaudojimu žemės ūkiui. Dirvožemis nelabai jautrus intensyviai žemės dirbimui. Savivaldybės dirvožemių agrocheminės ir ūkinės savybės palyginti geros, vidutinis žemės našumas įvertintas 48,7 balais (t.y. didelis našumas), todėl žemės plačiai išvinstos žemės ūkiui, yra galimybė suformuoti stambius ūkininkų ir žemės ūkio įmonių ūkius. Labiausiai žemės ūkio plėtra rekomenduojama teritorijose, Panevėžio rajono savivaldybės teritorijos bendrojoje erdvinės plėtros koncepcijoje, įvardintose kaip žemės ūkio plėtros teritorijos. Didžiojoje jų dalyje vystomas intensyvus žemės ūkis, tuo tarpu gamtinio karkaso teritorijoje rekomenduojamas tausojantis ūkininkavimas, laikantis teisės aktais nustatytų žemės naudojimo ir teritorijos tvarkymo reikalavimų. Naujų teritorijų, iš miško ūkio paskirties ir kitos paskirties žemės išvinti žemės ūkio veiklai, nenumatoma.

Rekomenduojamos žemės ūkio gamybos specializacijos: pagrindinės augalininkystės šakos – kviečių auginimas, o pagalbinė augalininkystės šaka – cukrinių runkelių, rapsų, pašarinių kultūrų kitų javų auginimas; pagrindinės gyvulininkystės šakos – pienininkystė, o pagalbinė– kiaulių auginimas. Siekiant išvengti aplinkosauginių problemų, ateityje siūloma nekoncentruoti gyvulininkystės

(pieno ūkio, kiaulininkystės ir mėsinės galvijininkystės objektų) vienoje kurioje savivaldybės vietoje. Numatoma gyvulininkystę plėtoti visoje savivaldybės teritorijoje, išskyrus ekologiškai jautrias teritorijas, naudojant buvusius kolūkių ūkinius statinius ir įrenginius. Gyvulininkystės kompleksai (nuo 12 tūkst. Iki 54 tūkst. kiaulių per metus, daugiau kaip 500 galvijų) paukštynai, avių, žvėrelių ir triušių stambios (daugiau kaip 100 vienetų gyvulių) pavienės fermos, patenkančios į gamtinio karkaso zonas, taip pat saugomas teritorijas, kitas teritorijas, kurioms teikiamas prioritetas gamtai, rekreacijai, turizmui, privalo įsirengti valymo įrenginius gamybos atliekoms nukenksminti. Gyvulininkystės gamybos atliekas siūloma nukenksminti valymo įrenginiais arba traktuoti kaip atsinaujinantį energijos šaltinį ir ieškoti galimybių jį panaudoti. Naujų teritorijų iš miško ūkio paskirties žemės ir kitos paskirties žemės išvinti žemės ūkio veiklai nenumatoma. Svarbiausios kryptys, didinančios Panevėžio rajono savivaldybės žemės ūkio konkurencingumą, yra įstaigų, teikiančių paslaugas (konsultacines, finansines, socialines ir kt.) ūkininkams ir kaimo gyventojams tinklo plėtra (žr. skyrelį „Pramonės ir verslo plėtra“) bei ūkių modernizavimas.

Miškų ūkis. Panevėžio rajono savivaldybėje miškininkystės plėtra numatoma, atsižvelgiant į pagrindines kryptis ir strateginius tikslus, suformuluotus Lietuvos miškų ūkio politikoje ir jos

įgyvendinimo strategijoje (patvirtinta LR aplinkos ministro 2002 m. rugsėjo 17 d. įsakymu Nr. 484; Žin., 2002, Nr. 93-4029), t.y.:

- bendroji miškų ūkio politikos kryptis (miško išteklių išsaugojimas ir gausinimas; miškų nuosavybės formų įvairovės užtikrinimas; visuomenės dalyvavimas svarbiausių miškų ūkio klausimų sprendime; visuomenės informavimas apie savivaldybės miškus, jų būklę ir tvarkymą; miškų mokslo ir mokymo plėtra; tarptautinių ryšių stiprinimas ir plėtra)
- ekonominė kryptis (racionalus, tolygus ir nepertraukiamas miško išteklių naudojimas bei miškų produktyvumo didinimas ir auginamos medienos kokybės gerinimas; miškų ūkio ekonominio efektyvumo didinimas)
- ekologinė kryptis (miško ekosistemų tvarumo užtikrinimas; biologinės įvairovės išsaugojimas bei miškų sveikatingumo gerinimas);
- socialinė kryptis (visuomenės bendrųjų su miškais susijusių reikmių tenkinimas; valstybinio ir privataus miškų ūkio plėtra bendrosios kaimo plėtros kontekste).

Panevėžio rajono savivaldybės miškingumas yra 33,1 %. Lyginant su bendru šalies miškingumu (30,28 %), rajono miškingumas didesnis už šalies miškingumą. Pagal Miškingumo didinimo programą, Panevėžio rajone, 2004 – 2020 metų laikotarpiu, numatomas įveisti miškų plotas – 628 ha. Esamas savivaldybės teritorijos miškingumas (33,1 %), įveikus naujai suprojektuotus miškus, padidėtų 8 % ir būtų 41,1 %. Pagal ūkininkavimo tikslus, ūkininkavimo režimą ir pagrindinę funkcinę paskirtį, Panevėžio rajono savivaldybėje išskirti specialiosios paskirties miškų grupei priklausantys ekosistemų apsaugos ir rekreaciniai miškai, apsauginiai ir ūkiniai miškai.

Didžiąją dalį miškų sudaro ūkiniai miškai (83,50 %), atitinkamai rezervatiniai, apsauginiai ir specialios paskirties miškai sudaro 16,50 %.

LR teritorijos bendrajame plane Panevėžio rajono savivaldybės teritorija priskirta Vidurio Aukštaitijos – Šiaurės Vakarų Dzūkijos našių mišrių spygliuočių-lapuočių miškų zonai, Vidurio Aukštaitijos našių mišrių spygliuočių-lapuočių miškų pozoniui.

V.4.2 Turizmo ir rekreacijos plėtra

Plėtotinas turizmo pobūdis. Labiausiai Panevėžio rajono savivaldybėje plėtotina pramoginė rekreacija (poilsis gamtoje arba tam tikslui pritaikytoje dirbtinėje aplinkoje, dalyvaujant įvairaus pobūdžio pramogose) ir pažintinis turizmas (teikiamas platesnis, su vietos gamtine ir

kultūrinė aplinka suderintų paslaugų spektras: maitinimas, apgyvendinimas, informacija apie vietos gamtinę ir kultūrinę aplinką, ekskursijų organizavimas). Savivaldybėje taip pat skatintina *poilsinio turizmo*, tarp jų ir kaimiškojoje aplinkoje (kaimo turizmas), plėtra (teikiamos bendrosios ir kai kurios specializuotos paslaugos: maitinimas, apgyvendinimas, poilsio ir pramogų organizavimas, poilsiui ir pramogoms skirto inventoriaus nuoma). ***Kaimo turizmo sodybos plotas turi būti ne mažesnis, kaip 50 arų.***

Panevėžio apskrityje numatoma aukščiausio taksoninio rango rekreacinė teritorija – Upytės rekreacinė sritis, apimanti beveik visą vakarinę apskrities teritorijos dalį, kuri apjungia Panevėžio, Krekenavos (tame tarpe Krekenavos regioninio parko) ir Žaliosios girios rekreacinių rekursinių arealų išteklius bei infrastruktūrą.

Turizmo ir rekreacijos aptarnavimo centrai turi užimti svarbią vietą bendroje Panevėžio rajono savivaldybės rekreacijos sistemoje. Panevėžio rajono savivaldybės teritorijoje turizmo ir rekreacijos aptarnavimo centrai diferencijuotini pagal reikšmę (regioninės ir vietinės reikšmės). Pagrindinis *regioninės reikšmės turizmo centras* – Panevėžio miestas ir jo apylinkės. Jis kaip regioninės svarbos rekreacijos aptarnavimo centras (specializacija – bendrasis turizmas) išskirtas ir Lietuvos Respublikos teritorijos Bendrajame plane.

Turizmo paslaugas ir viešąją turizmo infrastruktūrą siūloma plėtoti gyvenvietėse, patenkančiose į savivaldybės turizmo plėtrai patrauklią zoną arba rekreacijai plėtoti palankią teritoriją. Bendrojo plano sprendiniuose, kaip rajoninės reikšmės **turizmo ir rekreacijos aptarnavimo centrai** įvardijami Ramygalos miestas, Karsakiškio mstl., Upytės gyv. Išskirtuose centruose turi būti plėtojamos tiek turizmo paslaugos (maitinimas, apgyvendinimas, pramogos ir laisvalaikio organizavimas), tiek viešoji turizmo infrastruktūra, tame tarpe ir informacinė. Čia turi būti sudarytos sąlygos vietinių gyventojų ir atvykstančių turistų trumpalaikiam poilsiui.

Turizmo infrastruktūra. Turizmo trasos ir takai.

Bendrojo plano sprendiniuose savivaldybėje siūloma sudaryti palankesnes keliavimo sąlygas keliaujantiems automobiliu tiek turistiniais, tiek kitokiais tikslais. Turėtų būti gerinamos techninės keliavimo sąlygos ir plėtojama aptarnaujanti pakelės infrastruktūra (žr. Susisiekimo sistemos plėtros sprendinius). Įvertinus palankią geografinę padėtį susisiekimo infrastruktūros ir transporto srautų atžvilgiu, siūloma kurti **kempingo** infrastruktūrą teritorijoje prie Juodo ežero (Vadoklių sen.), Ėriškių k. (prie Janiūnų tvenkinio), Šilagalyje, Paįstryje, Dembavoje, Karsakiškyje. (žr. *Rekreacijos, turizmo, gamtos ir kultūros paveldo plėtojimo brėžinį*).

Siūloma plėtoti pagrindinę **autoturizmo trasą**, sutampančią su: magistraliniu keliu A9/E272 (Panevėžys – Šiauliai); magistraliniu Via Baltica keliu A10/E67 (Panevėžys – Pasvalys – Ryga); krašto keliu 195 (Kėdainiai – Krekenava – Panevėžys); krašto keliu 122 (Daugpilis – Rokiškis – Panevėžys). Šioje zonoje turi būti plėtojama viešoji turizmo ir pakelės infrastruktūra. Be bendrųjų tranzitinių turistų judėjimo kelių, atitinkančių svarbiausius turistų judėjimo kryptis, t.y. turizmo plėtros zonų, pažintinio turizmo sistemą Panevėžio rajono savivaldybėje sudaro prioritетinių regioninės svarbos specializuoto pažintinio turizmo trasų sistema (žr. *Rekreacijos, turizmo, gamtos ir kultūros paveldo plėtojimo brėžinį*). Į Panevėžio rajono savivaldybės teritoriją patenka regioninės turizmo trasos:

- Autoturizmo trasa „Panevėžio regiono žiedas“ – regioninė autoturizmo trasa, maršruto atkarpa: Panevėžys – Krekenava - Ramygala - Raguva, toliau kryptis į Subačių, grįžtant į Panevėžį per Vabalninką ir tuo pačiu aplankant Žaliosios girios biosferos poligoną. Maršrutas apjungia turizmo centrus ir leidžia susipažinti su vaizdingiausiomis gamtos ir kultūros vertybėmis, esamais valstybiniais parkais (Krekenavos).
- Autoturizmo trasa „Vidurio Lietuvos parkų žiedas“ – regioninis autoturizmo maršrutas atkarpoje: Liberiškis – Upytė – Krekenava – Surviliškis (Kauno apskritis).
- Veloturizmo trasa „Šiaurės Aukštaitijos žiedas“ – regioninės dviračių turizmo trasos atkarpa, apimanti maršrutą: Smilgiai – Panevėžys – Paliūniškis – Žalioji giria – ir į Daujėnus (Pasvalio r.), leidžianti susipažinti su vaizdingiausiomis gamtos ir kultūros vertybėmis, išsiskiriančiomis rajono teritorijomis, išskyrus Krekenavos regioninį parką.
- Panevėžio rajono teritoriją kerta LR teritorijos bendrajame plane numatyto nacionalinio, reprezentacinio, kultūrinio autoturizmo maršruto „Lietuvos istorijos ir kultūros vėrinys“ atkarpos: Beinorava (Šiaulių apskritis) – **Liberiškis** – **Naujamiestis** – **Upytė** – **Krekenava** -Surviliškis(Kauno apskritis); Levaniškiai (Utenos apskritis) - **Raguva** – **Smilgiai** - Raguvelė(Utenos apskritis).

Išskirtinis turistinis rekreacinis kelias - , jau tapęs patrauklus ne tik Lietuvoje, bet ir užsienio turistams – istorinis siaurojo geležinkelio ruožas Panevėžys – Anykščiai – Rubikiai.

Pagrindinė poilsio vieta Panevėžio rajone – Piniavos.

Vandens turizmo trasa projektuojama visa Lėvens upe, įrengiant poilsio aikšteles: Adomavos, Gasparėlių, Piniavos, Naujikų ir Tiltagalių kaimuose; Nevėžio upe nuo Pajuosčio k. iki Miežiškių mstl., įrengiant poilsio aikšteles: Vyčių k. ir Miežiškių mstl.

Krekenavos regioniniame parke projektuojama vandens turizmo trasa Nevėžio upe nuo Kalnelio k. iki Kazokų k., įrengiant stovyklavietes Kalnelio ir Kazokų kaimuose.

Plėtojant viešąją turizmo infrastruktūrą, pirmiausia siūloma įrengti ne tik vietinės, bet ir regioninės reikšmės **dviračių trasa**, kuri turėtų ryšius su kita Lietuvos teritorija ir ateityje galėtų susijungti su svarbiomis Lietuvos turizmo rinkomis. Nacionalinių dviračių trasų specialiajame plane numatytų nacionalinės svarbos dviračių turizmo trasų maršrutai numatyti rajono teritorijoje šiose atkarpose: Panevėžys – Berčiūnai – Naujamiestis – Vadaktėliai – Ustronė – Leonardavas – Krekenava – Burveliai – Šventybrastis (Kauno apskritis); Krekenava – Ramygała – Klebonai – Povilonys – Pagiriai (Kauno apskritis); Panevėžys – Bernatoniai – Pušalotas (Pasvalio r.); Panevėžys – Trakiškis – Subačius (Kupiškis)

Panevėžio rajono apylinkėse siūloma plėtoti **vietines dviračių trasas**: Švainikai – Sujetai – Smilgiai; Puziniškis – Sujetai; Ramygała – Ėriškiai – Upytė - Panevėžys; Panevėžys - Tekoriškis – Miežiškiai – Velžys; Velžys – Katinai – Jotainiai – Vadokliai – Leno ežeras (Kauno apskritis); Vadokliai – Juodžio ežeras.

Vietinius **dviračių takus** (pėstiesiems ir dviratininkams) siūloma įrengti maršrutais: Krekenava – Žibartoniai – Rūtakiemis – Šilai – Krekenava; Kunigiškiai – Šambalioniškis – Daniūnai – Datūniškis – Vadokliai; Panevėžys – Šilagalis; Raguva – Šilai – Kerbeliai; Krekenava – Daniliškis – Burveliai – Grigalių miškas – Švenčiuliškis.

Pažintinius takus siūloma įrengti: Žaliosios girioje, prie buvusios girininkijos; Krekenavos regioniniame parke prie Nevėžio, šalia Grigalių miško 38 kv. ir Dobrovolės kaime, šalia planuojamo Krekenavos regioninio parko lankytojų centro. Tikslinga lankymui paruošti (įrengti nurodomuosius ženklus pėstiesiems, informacinius standus, sutvarkyti prieigas, paruošti suvenyrus) gamtos paveldo objektus: **Geologiniai objektai** - akmenys Kiaužerių k., Smilgių sen.; akmenys Mukolai, M158K, Naurašilių k., Smilgių sen., Nauradų akmuo, Nauradų k., Naujamiesčio sen., Naujamiesčio akmuo, Naujamiesčio k., Naujamiesčio sen., Barklainių akmuo, Barklainių k., Ramygalos sen.; Didysis akmuo, Barklainių sen., Ramygalos sen.; Akmuo „Velnio pėda“, Ėriškių k., Upytės sen.; Banionių akmuo, Kliuokmaniškio k., Panevėžio sen.; Akmuo „Rapolas“, Varnakalnio miškas, Krekenavos girininkija; **Hidrogeologinis paminklas** - Vilkupio šaltinis, Paliūniškio miškas, Žaliosios girininkija. **Botaninis objektas** – Kadagys, Pakuodžiupių k., Panevėžio sen., Daniliškio liepų alėja. Krekenavos sen., Kalnelio daugiakamienė pušis, Naujamiesčio seniūnija.

Turizmo infrastruktūros plėtros zona. Teritorijas, sutampančias su pagrindinėmis turistų srautų kryptimis, t.y. su pagrindinėmis plėtotinomis dviračių trasomis (Burveliai – Krekenava – Naujamiestis – Panevėžys; Panevėžys – Kakūnai; Panevėžys – Bernatoniai – Medikiniai) ir autoturizmo trasomis (Kėdainiai – Krekenava – Upytė – Panevėžys; Panevėžys – Šiauliai; Panevėžys – Anykščiai; Panevėžys – Biržai; Panevėžys – Pasvalys), bei apimančias teritorijas (į

abi puses nuo kelio: nuo autoturizmo trasos – 1000 m, nuo dviračių trasos – 500 m), siūloma laikyti **turizmo infrastruktūros plėtros zona**. Turizmo infrastruktūros plėtros zonoje žemės naudojimo prioritetas skiriamas turizmo (viešo maitinimo, apgyvendinimo, informacijos ir kt.) paslaugas teikiantiems subjektams kurtis, viešajai turizmo ir pakelės infrastruktūrai plėtoti. Bendrojo plano sprendiniuose numatytų turizmo infrastruktūros plėtros teritorijų plotas yra 8252 ha, t.y. 4 proc. bendro Panevėžio rajono savivaldybės ploto.

Rekreacinės teritorijos. Rekreacines paslaugas, poilsio ir turizmo infrastruktūrą plėtoti siūloma palei Lėvens, Nevėžio ir Juodos upes ir prie savivaldybės teritorijoje esančių ežerų ir tvenkinių (Didžiausi Panevėžio rajono savivaldybės tvenkiniai – Stepanionių, Liberiškio, Jotainių, Paviesečių, Švainikų, Žibartonių II, Ėriškių, Krekenavos, Molainių I, Šambalioniškių, Didžiausi ežerai – Juodis, Lieležeris, Pukiškio ežeras, Marnaka). Rekreacinėms teritorijoms siūloma priskirti teritorijas, nutolusias nuo upių apie 500 m, nuo ežero ar tvenkinio apie 300 m (priklausomai nuo ežero ar tvenkinio dydžio). Teritorijose, kuriose keli vandens telkiniai nenutolę vienas nuo kito, siūloma kurti bendrus rekreacinius arealus (pvz. Ėriškių tvenkinių rekreacinis arealas) (žr. *Rekreacijos, turizmo, gamtos ir kultūros paveldo plėtojimo brėžinį*). Kaip rekreacines teritorijas siūloma išskirti: teritoriją prie Juodžio ežero pakrantės; Karsakiškio ir Pajstrio tvenkinių. Rekreacinėse teritorijose siūloma plėtoti įvairias turizmo ir rekreacijos paslaugas (kaimo turizmą, maitinimo ir apgyvendinimo paslaugas, pramogų paslaugas) bei viešąją turizmo infrastruktūrą. Poilsio ir turizmo infrastruktūra turėtų būti orientuota ne tik į turistų, bet ir į vietinių gyventojų poreikius. Dalyje teritorijų palei Juodos upę, pirmame Bendrojo plano įgyvendinimo etape (iki 2017 metų), siūloma atkurti rekreacinius išteklius, pagal tam tikslui parengtą strategiją (programą) (žr. *Rekreacijos, turizmo, gamtos ir kultūros paveldo plėtojimo brėžinį*). Tokiu būdu, perspektyvoje išlieka galimybė plėtoti rekreacijos (turizmo) plėtros ašį, tęsiančią per savivaldybės teritoriją šiaurės-pietų kryptimi.

Rekreacijos plėtros teritorijų žemė naudojama kaimo turizmo plėtrai, viešiesiems paplūdimiams įrengti bei eksploatuoti, kempingams, stovyklavietėms, poilsivietėms ir kitiems rekreacijos objektams statyti, įrengti ir eksploatuoti. Pastatai ne aukštesni kaip 3a., užstatymo intensyvumo rodikliai turi neviršyti 0,4. Sklypo užstatymas turi būti: intensyvios rekreacinės statybos teritorijose 40 %, o ekstensyvios rekreacinės statybos teritorijose 20 %.

Iš viso turizmo infrastruktūros plėtros zonų, rekreacinių teritorijų ir teritorijų, kuriose siūloma atkurti rekreacinius išteklius, numatomas bendras plotas yra 8340,4 ha, kas sudaro 3,8 proc. bendro Panevėžio rajono savivaldybės teritorijos ploto. Kaip minėta anksčiau, teritorijos, kuriose atkuriami rekreaciniai ištekliai, laikytini perspektyviomis rekreacinėmis teritorijomis. Žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžinyje kaip zonos, kuriose Bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo laikotarpiu (iki 2017 metų) žemės naudojimo prioritetas teiktinas

rekreacijai ir turizmo paslaugų bei infrastruktūros plėtrai, minėtos teritorijos neatsispindi. Rekreacijos ir turizmo plėtros teritorijos Bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo laikotarpiu apima 12325,26 ha plotą, t.y. 6 proc. bendro Panevėžio rajono savivaldybės ploto.

V. 4.3 Pramonės ir verslo plėtra

Rinkos ekonomikos sąlygomis veikiant ūkio subjektams, ekonominiai procesai bet kokiaje teritorijoje vyksta priklausomai nuo susiformavusių arba susiformuosiančių ekonominių interesų toje teritorijoje, nuo išorinių veiksnių ir vidinių savivaldybės išteklių. Todėl bendrajame plane nėra tikslinga planuoti konkrečių pramonės šakų plėtrą, jos mastą ir pan., tačiau turi būti suformuluotos bendros pramonės ir ūkio plėtros kryptys planuojamoje teritorijoje. Įgyvendinat projektą „Parama plyno lauko investicijų įgyvendinimui Lietuvoje“, Panevėžio rajono savivaldybėje kuriama **pramoninė zona** – Plynas laukas - prie Ramygalos miesto ribų. Pramoninėje zonoje turi būti sukurta ir išplėta techninė infrastruktūra: nutiesti reikalingi keliai, elektros linijos, dujų magistralės, vandentiekio ir nuotekų tinklai. Bendras pramonės plėtros teritorijos plotas yra 7,4 ha.

Tikslinga skatinti pramonės šakų klasterizacijos procesus (medienos-baldų, statybos) ir ypač tų šakų, kurios naudoja atsinaujinančius vietos išteklius, skatina smulkius ir vidutinius verslus, prisideda prie pramonės plėtros dekoncentracijos.

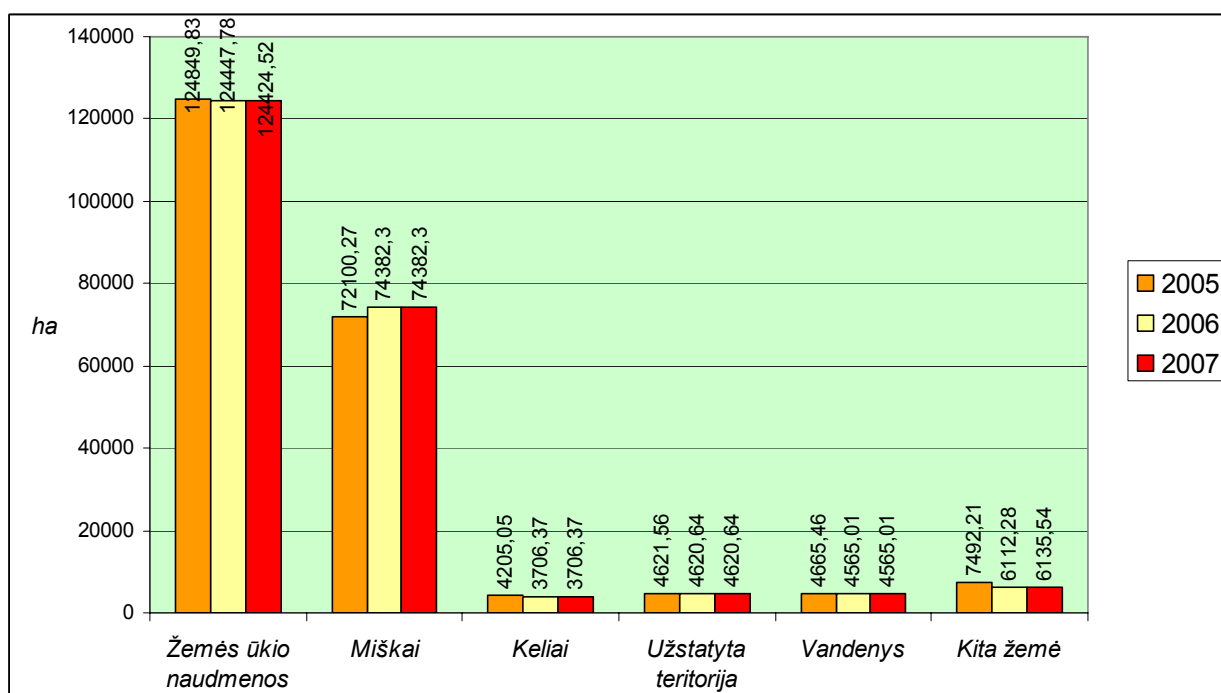
Plėtojant smulkų ir vidutinį verslą, labai svarbu pakankama verslo paslaugų įmonėms pasiūla ir tolygus jų pasiskirstymas planuojamoje teritorijoje. Pagrindinius verslo paslaugų centrus siūloma kurti Ramygaloje, Krekenavoje, Pajstryje, Upytėje, Raguvoje. Smulkiojo verslo plėtrą siūloma skatinti įvairiose savivaldybės gyvenvietėse, sudarant sąlygas gyventojų verslumui pasireikšti ir pagrindą šiuo metu atsiliekančioms teritorijoms ekonomiškai plėtoti. Skatinant gyventojų verslumą, turi būti sudaromos geresnės sąlygos smulkiam verslui plėtoti. Svarbu išplėtoti verslo paslaugas (informavimo, konsultavimo, mokymų, finansinių, nekilnojamo turto, komunikacijų ir kt.) teikiančių centrų tinklą (žr. poskyris *Paslaugų gyventojams ir verslui plėtra*).

V.5. ŽEMĖS NAUDOJIMO SPRENDINIAI

V.5.1 Žemės fondo struktūra ir jos pokyčių prognozė

Žemės ūkio naudmenos Panevėžio rajono savivaldybėje sudaro 57,12 % nuo bendro savivaldybės ploto, miškingumas 34,15 % (Lietuvos vidurkis – 32,40 %). Savivaldybės žemės ūkio naudmenų įvertinimas labai geras – 47,5 balo (Lietuvos vidurkis – 39,1 balo). Todėl, dėl gero žemės ūkio naudmenų našumo, didžioji teritorijos dalis naudojama žemės ūkio veiklai. Savivaldybės teritorijos žemės naudojimo intensyvumas yra panašus ir kaip kitose Panevėžio apskrities savivaldybėse, ir kaip šalyje.

Prioritetine žemės naudotojų veikla savivaldybės teritorijoje kol kas išlieka žemės ūkis. Kitai veiklai žemės plotus numatoma panaudoti didinant miškingumą, plėsti užstatymui reikalingus plotus, eksploatuoti naudingąsias iškasenas, saugoti gamtos ir kultūros paveldo kompleksus bei objektus. Šioms veiklos sritims reikalingų žemės plotų tarpusavio proporcijų dinamika pateikiama V.5.1.1 lentelėje:

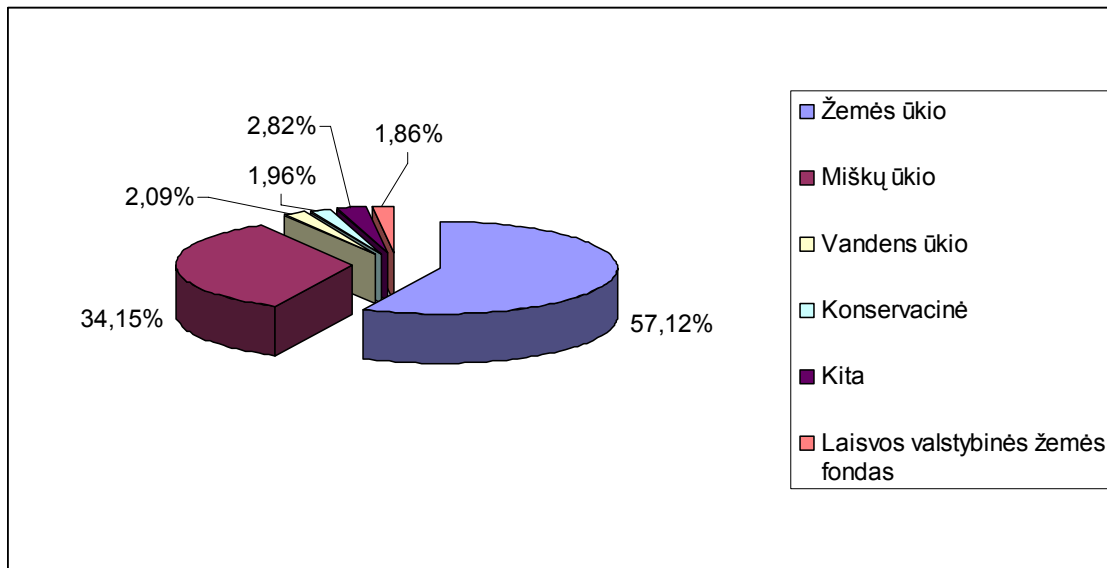
V.5.1.2 lentelė. Žemės fondo pokyčiai Panevėžio rajono savivaldybėje (%)

Pagrindinė tikslinė žemės naudojimo paskirtis	Metai		Pokyčiai vidut. per metus	Prognozė 2027 metais	Pokyčiai per 20 metų
	2005	2007			
Žemės ūkio	57,31	57,12	-0,19	50,1	-7,02
Miškų ūkio	33,10	34,15	+1,05	42,15	+8,00
Vandens ūkio	2,09	2,09	-	2,09	-
Konservacinė	1,96	1,96	-	1,96	-
Kita	3,45	2,82	+0,88	3,7	-

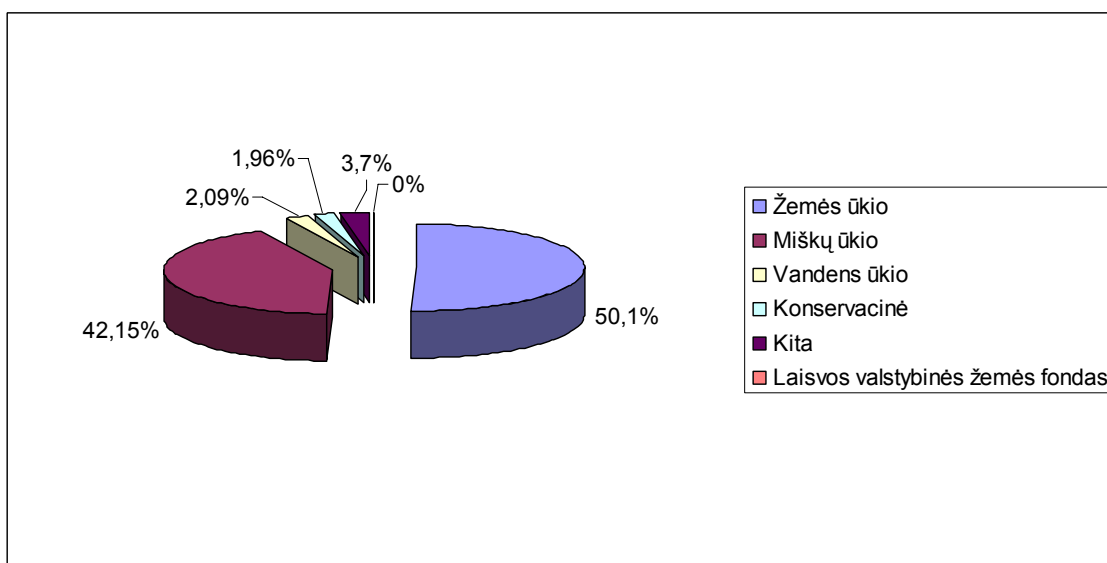
PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS

Laisvos valstybinės žemės fondas	2,09	1,86	1,86	-	-
Iš viso:	100,00	100,00	X	X	X

Esama ir 2027 m. planuojama žemės fondo struktūra pateikiamos V.5.1.1 ir V.5.1.2 paveiksluose.

V.5.1.1 pav.

V.5.1.1 pav.

V.5.1.3 lentelė. Žemės fondo struktūros kitimas procentais 2005 – 2007 m. (duomenys: Lietuvos Respublikos žemės fondas, 2005 – 2007 m.).

Metai	Žemės ūkio naudmenos	Iš jų			Miškai	Keliai	Užstatyta teritorija	Vandenys	Kita žemė
		ariamoji žemė	sodai	pievos, natūralios ganyklos					

2005	57,31	91,31	1,44	7,25	33,10	1,93	2,12	2,09	3,45
2006	57,13	92,14	1,45	6,41	34,14	1,70	2,12	2,09	2,82
2007	57,12	92,13	1,48	6,39	34,15	1,70	2,12	2,09	2,82

Esamo žemės naudojimo transformacija (iš vienos paskirties į kitą) sprendžiama teisės aktų nustatyta tvarka išduodant leidimus miško įveisimui ar rengiant detaliuosius planus ir jų pagrindu pakeičiant pagrindinę tikslinę žemės naudojimo paskirtį. Žemės ūkio veiklos prioritetai svarbesni teritorijose, kuriose yra našiausias žemės ir intensyvesnė žemės ūkio gamyba.

Miškų ūkio paskirties žemės didėjimas siejamas su miško įveisimu, gavus leidimą, arba apleistų žemės ūkio naudmenų ir kitų naudmenų savaiminio apaugimo mišku. Kitos paskirties žemės plotų didėjimas siejamas su Ramygalos miesto, miestelių, seniūnijų, gyvenviečių, kaimo centrų plėtra, ūkinės - komercinės, rekreacinės, paslaugų veiklos plėtra, naudingųjų iškasenų telkinių eksploatavimu, vietinės reikšmės kelių tinklo sutvarkymu, išimant juos iš žemės ūkio ar miškų ūkio paskirties žemės.

V.5.2. Planuojami žemės naudojimo prioritetai

Panevėžio rajono savivaldybės teritorijos benrojo plano sprendiniuose žemė naudojama pagal įvairias paskirtis, t.y. daug skirtingos žemės naudojimo tikslinės paskirties sklypų.

Didžiojoje Panevėžio rajono savivaldybės teritorijos dalyje, kaip vienas iš teritorijos naudojimo prioritetų, išlieka intensyvus arba tausojantis (ekologinis) žemės ūkis, intensyvus (ūkininkavimas pagal IV grupės miškų tvarkymo reikalavimus) arba tausojantis (ūkininkavimas pagal II-III grupės miškų tvarkymo reikalavimus) miškų ūkis.

V. 5.2.1. Žemės ūkio veiklos prioriteto teritorijos

Dėl vertingų žemių, teritoriją tinkamiausia naudoti pagal tradiciškai vystomą ūkių specializaciją. Tai – dirvai reiklių žemės ūkio augalų auginimas pardavimui (grūdinės kultūros, rapsai, cukriniai runkeliai, linai) bei javų auginimas pašariniams grūdams (galvijininkystės, kiaulininkystės poreikiams tenkinti). Pagalbinė gamybos šaka, pvz. pienininkystė, gali būti vystoma tik dėl sėjomainose būtinų auginti neprekinį žemės ūkio pasėlių ir ūkiuose išauginamų pašarų pagrindu.

Zonose, su rekomenduojama intensyvia žemės ūkio veikla, gamyba bus efektyvi tik pasiekus atitinkamus jos pajėgumus ir sustambinus ūkių žemėvaldas. Perspektyvių ūkių dydžiai

priklauso nuo jų verslo planuose numatytų gamybos apimčių. Esant tradiciniam ūkininkavimui, siektinas ūkio dydis turi būti ne mažesnis nei rekomenduojamas ūkiuose.

Tausojamojo žemės ūkio teritorijos apima labai geros ir geros ūkinės vertės žemes. Žemė naudotina intensyviai mišrios specializacijos ūkių veiklai, auginant prekinę augalininkystės produkciją ir dalį pašarinių augalų, reikalingų gyvulininkystei plėtoti. Naudojant žemę, rekomenduotina diegti tausojamojo ir ekologinio ūkininkavimo sistemas, laikytis Geros ūkininkavimo praktikos reikalavimų:

- ariamoje žemėje turi būti auginami žemės ūkio augalai arba laikomas sideracinis ar juodasis pūdymas. Žemės ūkio augalų laukuose neturi būti juos stelbiančių piktžolių, išskyrus pavienes piktžoles ar pavienius jų kupstus. Juodąjį pūdymą reikia periodiškai įdirbti arba naudoti chemines priemones, siekiant išnaikinti piktžoles ir pagerinti dirvožemio kokybę;
- ganyklos arba pievos, taip pat daugiametės ganyklos arba pievos turi būti geros būklės, naudojamos gyvuliams ganyti (iki rugpjūčio 1 d. turi būti bent kartą nuganytos) arba ne rečiau kaip kartą per metus (iki rugpjūčio 1 d.) nušienaujamos;
- šienas ar žalioji masė ganyklose arba pievose, taip pat daugiametėse ganyklose arba pievose turi būti sutvarkyti ir išvežti iš lauko iki rugpjūčio 1 d.;
- ariamoje žemėje bei ganyklų arba pievų, taip pat daugiamečių ganyklų arba pievų plotuose neturi būti medžių ir krūmų, išskyrus pavienius medžius, kurie yra tradicinio kraštovaizdžio dalis;
- ganyklų arba pievų, taip pat daugiamečių ganyklų arba pievų plotuose neturi būti sustabarėjusių, taip pat sėklas subrandinusių arba išbarsčiusių piktžolių (kiečių, pelynų, usnių, varnalėšų, dilgelių ir kt.);
- ganyklose arba pievose, daugiametėse ganyklose arba pievose žolė negali būti deginama. Žolės ir ražienų deginimas laikomas tyčiniu reikalavimų pažeidimu.

V.5.2.2. Miškų ūkio veiklos prioriteto teritorijos

Intensyvaus ūkininkavimo zonai priskirti ūkiniai miškai (IV miškų grupė). Miškų ūkio veikla turi skatinti efektyvų daugiatiakslį miškų naudojimą, siekiant užtikrinti ekonominį gyvybingumą ir platų aplinkosauginių bei socialinių funkcijų spektrą. Tačiau kartu ūkinė veikla šios grupės miškuose turi išsaugoti biologinę įvairovę ir su ja susijusias vertybes, vandens išteklius, dirvožemį, unikalias ir lengvai pažeidžiamas ekosistemas bei kraštovaizdį, išlaikyti miško ekologines funkcijas bei miškų vientisumą.

Tausojamojo ūkininkavimo zonai priskirti ekosistemų apsaugos miškai (IIA miškų grupė) – draustinių miškai, buveinių ir gamtos išteklių miškai ir priešeroziniai miškai, rekreaciniai miškai (IIB miškų grupė) – miško parkų miškai bei rekreaciniai miško sklypai; apsauginiai miškai (III miškų grupė) – draustiniuose esantys miškai, laukų apsauginiai miškai, miško sėkliniai medelynai ir vandens telkinių apsaugos zonų miškai. Tausojantis, daugiatiškis miško naudojimas užtikrintų miško ekosistemų stabilumą, esamų gamtinių bei kultūrinių vertybių išsaugojimą, biologinės įvairovės palaikymą, o taip pat ekonominių klausimų sprendimą. Numatomi naujai įveisti miškai pagal savo funkcijas priskirtini tai zonai ar miškų grupei, kuriai priskirti greta esantys miškai. Rekomenduotina, kad pirmaeilis miško sodinimas būtų planuojamas priešeroziniuose miškuose, laukų apsauginiuose miškuose ir vandens telkinių apsaugos zonų miškuose.

V.5.3. Bioprodukcinio ūkio plėtra

(Žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžinys; Miškų išdėstymo brėžinys)

Žemės ūkio veikla. Žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžinyje nustatytos žemės ūkio paskirties teritorijos. Orientacinis žemės plotas, skirtas žemės ūkio veiklai 2027 metais sudarys 50,1 % nuo viso savivaldybės ploto.

Žemės ūkio paskirties teritorijose draudžiamas žemės sklypų pagrindinės tikslinės žemės naudojimo paskirties keitimas į ne žemės ūkio paskirtį (kitą paskirtį), išskyrus atvejus nustatytus teisės aktuose.

Rekomenduojama intensyvios žemės ūkio paskirties teritorijose plėtoti prekinę žemės ūkio gamybą ir siekti ūkio dydžio, ne mažesnio nei numatyta Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministro 2003 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. 3D-269 patvirtintose rekomendacijose. Rekomenduojami minimalūs racionalios žemėvaldos plotai tam tikros specializacijos ūkiams: tradicinio ūkininkavimo mišrios augalininkystės - gyvulininkystės specializacijos ūkiuose – 40 ha žemės ūkio naudmenų, kiaulininkystės specializacijos arba vien augalininkystės specializacijos ūkiuose – 100 ha žemės ūkio naudmenų.

Siekiant įgyvendinti Panevėžio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinius, žemės ūkio paskirties teritorijoms rekomenduojam rengti kaimo plėtros žemėtvarkos projektus arba seniūnijų kompleksinius žemės ūkio ir kaimo plėtros planus, taip pat žemės konsolidacijos projektus. Rekomenduojamų teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais nustatomas:

- vietinės reikšmės kelių tinklas;

- rekomenduojamas racionalus stambiųjų ūkių centrų išdėstymas bei jų gamybos apimčių ribos;
- sausinimo sistemų remonto ar rekonstrukcijos poreikis;
- miško želdinių detalesnis išdėstymas ir jų funkcijos (miško grupė);
- žemės ūkio naudmenų laukų masyvai, tinkami naudoti tam tikroms augalų grupėms;
- žemės gerinimo priemonės;
- natūralių kraštovaizdžių, dirvožemio ir vandens apsaugos priemonės.

Miškų ūkio veiklą siūloma plėtoti miškų ūkio paskirties teritorijose (Miškų išdėstymo brėžinys), taip pat miškuose, esančiuose žemės ūkio paskirties žemėje. Bendrą miškų plotą numatoma padidinti nuo 628 ha 2020 metais. Esamas savivaldybės teritorijos miškingumas – 34,15 %, įveikus naujai suprojektuotus miškus, teritorijos miškingumas padidėtų 8 % ir būtų 42,15 %.

Miškų išdėstymo brėžinyje pažymėtos teritorijos žemės ūkio paskirties žemėje, kuriose galima įvesti mišką vadovaujantis specialiuoju žemėtvarkos teritorijų planavimo dokumentu – Panevėžio rajono savivaldybės teritorijos miškų išdėstymo žemėtvarkos schema M1:50 000.

Dėl dažnai išskylančių netikslumų ar nesklandumų, įveisiant mišką, siūlome įvertinti Panevėžio rajono savivaldybės teritorijos miškų išdėstymo žemėtvarkos schemą, patvirtintą Panevėžio rajono savivaldybės 2005-05-26 sprendimu Nr. T-797 ir, esant būtinumui, organizuoti jos pakeitimą.

Miškų ūkis Panevėžio rajono savivaldybės teritorijoje turi būti plėtojamas laikantis Lietuvos miškų ūkio politikos nuostatų, iš kurių pažymėtinos:

- miško išteklių išsaugojimas ir gausinimas;
- racionalus, tolygus ir nepertraukiamas miško išteklių naudojimas bei miškų produktyvumo didinimas ir auginamos medienos kokybės gerinimas;
- miškų ūkio ekonominio efektyvumo didinimas;
- miško ekosistemų tvarumo užtikrinimas;
- biologinės įvairovės išsaugojimas bei miškų sveikatingumo gerinimas;
- su miškais susijusių visuomenės bendrųjų reikmių tenkinimas;
- valstybinio ir privataus miškų ūkio plėtra bendrosios kaimo plėtros kontekste.

V. 5.4. Teritorijos naudojimo reglamentai

V.5.4.1. Bendrosios nuostatos

(Žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžinys)

Bendrojo plano žemės naudojimo sprendiniai pagrįsti šiomis nuostatomis:

- Saugomos teritorijos steigiamos ar esamų saugomų teritorijų ir jų funkcinių zonų bei buferinės apsaugos zonos nustatomos ar keičiamos specialiaisiais saugomų teritorijų planais, kurie rengiami ir tvirtinami atitinkamų teisės aktų nustatyta tvarka. Saugomos teritorijos tvarkomos pagal patvirtintus tvarkymo planus.
- Teritorijose, kuriose nenumatoma galimybė keisti pagrindinę tikslinę žemės naudojimo paskirtį, žemė turi būti naudojama pagal žemės nuosavybės dokumentuose įrašytą pagrindinę tikslinę žemės naudojimo paskirtį, bendrojo plano reglamentais (*V.5.4.1.1 lentelė*), kitais teritorijų planavimo dokumentais bei teisės aktais nustatyta naudojimo būdą ir pobūdį;
- Teritorijose, kuriose numatoma galimybė keisti pagrindinę tikslinę žemės naudojimo paskirtį, žemė gali būti naudojama pagal žemės nuosavybės dokumentuose įrašytą pagrindinę tikslinę žemės naudojimo paskirtį, naudojimo būdą ir pobūdį arba gali būti keičiama į kitą paskirtį rengiant teritorijų planavimo dokumentus. Panevėžio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano reglamentų nuostatos (*V.5.4.1.1 lentelė*) turi būti įrašytos, išduodant sąlygas teritorijų planavimo dokumentams rengti;
- Panevėžio rajono savivaldybės teritorijos bendrajame plane numatytose rekreacinėse teritorijose, turizmo zonoje, taip pat plėtros branduolio teritorijose, Ramygalos miesto, miestelių ir kompaktiškai apstatytų kaimų urbanizuotiniuose teritorijose, žemės naudojimo tikslinė paskirtis gali būti keičiama į kitą, tačiau tik savivaldybei parengus šių teritorijų plėtros specialiuosius arba detaliuosius planus. Panevėžio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano reglamentų nuostatos (*V.5.4.1.1 lentelė*) turi būti įrašytos išduodant sąlygas teritorijų planavimo dokumentams rengti.

Žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžinyje savivaldybės teritorija suskirstyta į zonas pagal vyraujančią pagrindinę tikslinę žemės naudojimo paskirtį. Brėžinyje pažymėti visi veiklos apribojimai (tarp jų gamtinis karkasas), kuriuos galima pažymėti duotame mastelyje.

Teritorija, skirta **kitos paskirties objektų statybai** (urbanizuotų teritorijų ir infrastruktūros plėtrai, naudingųjų iškasenų telkinių eksploatavimui, tvenkinių įrengimui, pramonės ir ūkinių objektų statybai ir kt.), gali būti parinkta ir projektuojama tik Žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžinyje bei Teritorijos naudojimo funkcinių prioritetų brėžinyje nurodytose zonos, išskyrus nedidelius žemės sklypus, kurie negali būti išreikšti šių brėžinių mastelyje (t.y. mažesnius kaip 5-10 ha);

□em□s naudojimo ir apsaugos reglament□ br□□inyje, bei Teritorijos naudojimo funkcini□ prioritet□ br□□inyje, □em□s □**kitos paskirties teritorijose** esan□ios □em□s □**kitos**

naudmenos ir žemė, su veikiančiais melioracijos inžinieriais, turi būti saugoma nuo jo ploto sumažėjimo, vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 22 straipsnio nuostata: „Ariamoji žemė, kurios dirvožemio načumas didesnis už vidutinį sąlyje, taip pat žemė, kurioje yra eksploatuojamos melioracijos sistemos, turi būti naudojama taip, kad nesumažėtų jo plotas, išskyrus ekologiškai nuskurdintose gamtinio karkaso teritorijose, ir nepablogėtų dirvožemio savybės“ (Įin., 2004, Nr. 28-868). Gamtinio karkaso teritorijos paūymotos žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžinyje, gamtinio prioriteto teritorijos paūymotos Teritorijos funkcinio prioriteto brėžinyje. Siekiant jose nustatyti ekologiškai nuskurdintų teritorijų ribas turi būti atlikti papildomi skaičiavimai.

Gamtinio karkaso teritorijose žemė ūkinė veikla ribojama, vadovaujantis Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 22 straipsnio 6 dalies nuostatomis: „Gamtinio karkaso rekreacinės, miškinės ir agrarinės paskirties teritorijose draudžiama statyti pramonės įmones, kurioms reikalingi tarčos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimai, ir gyvenamųjų namų kvartalus. Leidžiama tokia veikla, kuri užtikrina kraštovaizdžio ekologinį pusiausvyrą ir ekosistemų stabilumą, atkuria pažeistas ekosistemas, yra vykdoma pagal teritorijų planavimo dokumentus“ (Įin., 2001, Nr. 108-3902), LR aplinkos ministro 2007-02-14 įsakymu Nr. D1-96 patvirtintais gamtinio karkaso nuostatais (Įin., 2007, Nr. 22-858) bei kitais teisės aktais.

Vadovaujantis 2006 m. birželio 1 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarime Nr. 549 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1991 m. gruodžio 24 d. nutarimo Nr. 589 „Dėl priemonių Šiaurės Lietuvos karstinio regiono ekologinei būklei pagerinti“ pakeitimo“ esančiu Aplinkos apsaugos reikalavimų ūkinei veiklai Šiaurės Lietuvos karstinio regiono intensyvaus karsto žemėse aprašu, Panevėžio rajono savivaldybėje esančioms Šiaurės Lietuvos karstinio regiono intensyvaus karsto žemėms nustatyti reglamentai. Minėtame Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarime nustatytas intensyvaus karsto žemių grupavimas pagal karstinių reiškinių intensyvumo kriterijus. Išskirtos 4 grupės:

1. 100 hektarų plote aptinkama nuo 5 iki 20 karstinių smegduobių;
2. 100 hektarų plote aptinkama nuo 21 iki 50 karstinių smegduobių;
3. 100 hektarų plote aptinkama nuo 51 iki 80 karstinių smegduobių;
4. 100 hektarų plote aptinkama daugiau kaip 80 karstinių smegduobių.

Panevėžio rajono savivaldybėje didžiausią plotą – 917,40 ha - užima pirmai grupei (nuo 5 iki 20 karstinių smegduobių 100 hektarų plote) priklausančios karstinių procesų paveiktos teritorijos. Pragarėlės žemės kadastro vietovėje tokios teritorijos užima 831,61 ha plotą, o

Perekšlių žemės kadastro vietovėje – 85,79 ha plotą (visas kadastro vietovės sukarstėjęs plotas). Antrai grupei (nuo 21 iki 50 karstinių smegduobių 100 hektarų plote) priklausančių karstinių teritorijų yra tik Pragarėlės žemės kadastro vietovėje. Jos užima 351,47 ha arba 5,8 % šios kadastro vietovės ploto.

Karstinių procesų paveiktose teritorijose:

Draudžiama:

1. Rengti požemines skystojo kuro, skirto šildymui, talpyklas;
2. Išleisti (infiltruoti) nuotekas į gruntą;
3. Statyti statinius ir vykdyti ūkinę veiklą, neįvertinus poveikio paviršiniams, požeminiams vandenims ir karstiniams procesams (ši nuostata taikoma tiems statiniams (arba ūkinei veiklai), kuriems pagal Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymą (Žin., 1996, Nr. 82-1965; 2005, Nr. 84-3105) ir statybos techninį reglamentą STR 1.05.05:2004 „Statinio projekto aplinkos apsaugos dalis“, patvirtintą aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 701 (Žin., 2004, Nr. 50-1675), privaloma atlikti planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procedūras arba parengti statybos projekto dalį „Aplinkos apsauga“);
4. Projektuoti ir statyti ypatingų statinių kategorijai priskiriamus statinius ir gyvenamuosius pastatus be nustatytą tvarka įregistruotų inžinerinių geologinių tyrimų rezultatų;
5. Tiesinti ir gilinti natūralias upių vagas, keisti jų hidrologinį režimą, statyti užtvankas;
6. Sausinti ar drėkinti žemę, išskyrus asmeninių ar visuomeninių daržų, sodų, gėlynų, vejų drėkinimą bei mažų plotų nusausinimą ūkio (statybų) reikmėms (ši nuostata netaikoma iki minimo aprašo išgaliojimo įrengtų drenažo arba lietinio sistemų naudojimui);
7. Naudoti aviaciją cheminėms augalų apsaugos priemonėms ir mineralinėms trąšoms barstyti;
8. Naudoti žemės ūkyje skystąsias trąšas;
9. Įrengti naujus dolomito ar gipso kasybos karjerus;
10. Į karstines smegduobes (įgriuvas) leisti bet kokius skysčius ir versti bet kokias kietas medžiagas (nuotekas, drenažo vandenis, atliekas ir panašiai), išskyrus gruntą, kai užverčiama smegduobė (įgriuva) minimame apraše nustatyta tvarka;
11. Kasti karstinėse smegduobėse durpes;
12. Nustatytą tvarka neinformavus savivaldybės, kurios teritorijoje atsivėrusi karstinė įgriuva, ir negavus jos sutikimo, užpilti karstines įgriuvas;

13. Užpilti smegduobes (įgriuvos) ne moliniu gruntu.

Nustatoma pasėlių struktūra, tręšimo ir augalų apsaugos naudojimo sistema:

1. Intensyvaus karsto visų grupių žemėse augalų apsaugos priemonės naudojamos laikantis Geros augalų apsaugos praktikos taisyklių, patvirtintų žemės ūkio ministro 2004 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. 3D-227 (Žin., 2004, Nr. 66-2349);

2. Intensyvaus karsto I grupės žemėje:

2.1. Daugiametės žolės turėtų sudaryti ne mažiau kaip 20 procentų pasėlių;

2.2. Tręšiant per metus į dirvožemį gali patekti iki 100 kg/ha bendrojo azoto iš mineralinių ir organinių trąšų; tręšiant vien tik kraikiniu mėšlu, per metus į dirvą galima jo įterpti iki 20 t/ha;

3. Intensyvaus karsto II grupės žemėje:

3.1. Daugiametės žolės turėtų sudaryti ne mažiau kaip 30 procentų pasėlių;

3.2. Tręšiant per metus į dirvožemį gali patekti iki 80 kg/ha bendrojo azoto iš mineralinių ir organinių trąšų; tręšiant vien tik kraikiniu mėšlu, per metus į dirvą galima jo įterpti iki 16 t/ha;

4. Visuose ūkiuose, išskyrus asmeninius ūkius, dirvos gali būti tręšiamos tik vadovaujantis Aplinkosaugos reikalavimų mėšlui tvarkyti, patvirtintų aplinkos ministro ir žemės ūkio ministro 2005 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. D1-367/3D-342 (Žin., 2005, Nr. 92-3434), nustatyta tvarka parengtais tręšimo planais;

5. Ekologinio žemės ūkio taisyklių, patvirtintų žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 375 (Žin., 2001, Nr. 1-21; 2004, Nr. 74-2561), nustatyta tvarka įteisintuose ekologinės gamybos sertifikuotuose ūkiuose ir žemės ūkio produkcijos asmeniniams poreikiams tenkinti skirtuose ūkiuose pasėlių struktūra gali būti nereglamentuojama, tačiau juose būtina laikytis tręšimo ir augalų apsaugos taisyklių, nustatytų atitinkamoms žemės grupėms.

Aplink karstinę smegduobę nustatoma ekologinės apsaugos zona:

1. Kai žemės paviršiaus nuolydis yra nuo smegduobės pusės – 5 metrai nuo jos krašto;

2. Kai žemės paviršiaus nuolydis yra į smegduobės pusę (taip pat nuolydžio kampui esant 0) – 10 metrų nuo jos krašto.

Karstinės smegduobės ekologinės apsaugos zonoje:

1. Turi būti auginamos tik daugiametės žolės (jos turi būti šienaujamos, o šienas pašalinamas iš juostos);

2. Negalima dirbti žemės;

3. Negali būti tręšiama organinėmis ir mineralinėmis trąšomis;

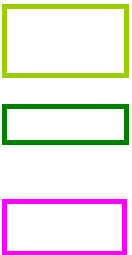
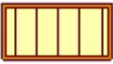
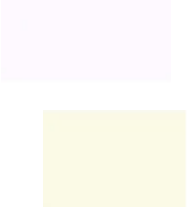
4. Draudžiama naudoti nuodingųjų medžiagų chemines augalų apsaugos priemones.

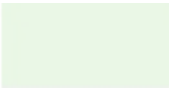

Žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžinyje nustatytose atitinkamos paskirties teritorijose veiklos reglamentai pateikti *V.5.4.1.1 lentelėje*.

V.5.4.1.1 lentelė. Žemės naudojimo ir apsaugos reglamentai

Tikslinė žemės naudojimo paskirtis	Žymėjimas (Ženklas ir spalva)	Teritorijos požymiai	Leistina kita naudojimo paskirtis, būdai ir pobūdžiai	Reglamentai
<p>Žemės ūkio paskirties žemė</p> <p>(Žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžinys)</p>		<p>Žemės ūkio plėtros teritorijoje</p> <p>Intensyvi žemės ūkio veikla</p>	<p>Ūkininkavimas leistinas Panevėžio rajono savivaldybės teritorijoje išsidėsčiusiuose įvairaus dydžio žemės ūkio naudmenų plotuose. Šie intensyvios žemės ūkio veiklos plotai sudaro 57,12 % bendro savivaldybės teritorijos ploto.</p> <p>Inžinerinės infrastruktūros ir kelių tinklo plėtra, kaimo turizmo veikla, amatai ir smulkūs pagalbiniai verslai (bitininkystė, žvejyba, medžio apdirbimas, žemės ūkio produkcijos perdirbimas, technikos remontas ir kt.).</p> <p>Vadovaujantis parengtais ir patvirtintais detaliaisiais planais buvusiuose ir apleistose kolūkių gamybiniuose centruose ir technikos kiemuose galima plėtoti smulkų ir vidutinį verslą (mechanizmų remonto, medienos apdorojimą, baldų ar statybinių medžiagų gamybą, sandėliavimo, komercijos ir kitas veiklas) kuris nedaro neigiamo poveikio aplinkinės žemės dirvožemio savybėms, gyventojų sveikatai.</p>	<p>Skatinama prekinės augalininkystės produkcijos gamyba. Plėtojama gyvulininkystė, paukštininkystė.</p> <p>Žemės sklypuose galima žemės ūkio veikla: žemės ūkio, maisto produktų gamyba ir apdorojimas, savo pagamintų ir apdorotų žemės ūkio, maisto produktų perdirbimas ir šių produktų realizavimas, taip pat paslaugų žemės ūkiui teikimas ir geros agrarinės bei aplinkosauginės žemės būklės išlaikymas. Šiuose sklypuose galima ūkininkų sodybų bei žemės ūkio veiklai reikalingų ūkinių pastatų statyba ar rekonstrukcija, kaimo turizmo veikla.</p> <p>Gyvulininkystė plėtotina visoje savivaldybės teritorijoje (išskyrus ekologiškai jautrias teritorijas), nekoncentruojant jos vienoje kurioje nors vietoje, naudojant buvusius kolūkių ūkinius statinius ir įrenginius.</p> <p>Paukštininkystė (nuo 50 tūkst. vištų ar kitų paukščių), gyvulininkystės kompleksai (nuo 12 tūkst. iki 54 tūkst. kiaulių per metus, daugiau kaip 500 galvijų), avių, žvėrelių ir triušių stambios (daugiau kaip 1000 vienetų), pavienės fermos, patenkančios į gamtinio karkaso zonas, taip pat saugomas teritorijas, arba darančios poveikį kitoms teritorijoms, kuriose teikiamas prioritetas gamtai, rekreacijai, turizmui, privalo įsirengti įrenginius ir įdiegti technologijas, skirtas gamybos atliekoms (skystam ar kietam mėšlui, srutomis, biologinėms atliekoms ir kt.) nukreipti bei dezodoruoti, taip pat buitiniams ir paviršinio vandens nuotekoms valyti.</p> <p>Žemės ūkio paskirties žemės sklypuose buvusios sodybos atkuriamos ir statomos naujos ūkininko sodybos vadovaujantis Ūkininko ūkio įstatymo 11 straipsnio nuostatomis. Ūkininko sodyba ar pagalbinių ūkių ir kitos paskirties (fermų, ūkių, šiltnamių, kaimo turizmo) pastatai statomi nuosavybės teise priklausančiame žemės ūkio paskirties žemės sklype, ne mažesniame kaip 0,5 ha. Atstatomos sodybos statiniai nebūtinai turi būti statomi ant buvusių statinių pamatų.</p>

Tikslinė žemės naudojimo paskirtis	Žymėjimas (Ženklas ir spalva)	Teritorijos požymiai	Leistina kita naudojimo paskirtis, būdai ir pobūdžiai	Reglamentai
		<p>Saugomose teritorijose</p> <p>Tausojanti žemės ūkio veikla</p> <p>draustiniai, vietovė atitinkanti gamtinių būveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, Natura 2000 teritorijos</p>	<p>Inžinerinės infrastruktūros ir kelių tinklo plėtra, kaimo turizmo veikla, amatai ir smulkūs pagalbiniai verslai (bitininkystė, žvejyba, medžio apdirbimas, žemės ūkio produkcijos perdirbimas ir kt.).</p>	<p>Skatintinas ekologinių ūkių kūrimas. Būtinai žemėnaudos sąskaidos didinimas, sukuriant priešerozinius, laukų ir vandens apsauginius želdinius, taip pat mažesnio našumo žemių pavertimas į pievas ir ganyklas.</p> <p>Plėtojant gamybą, gyvenamąją statybą, amatus ir smulkų verslą būtina įrengti vietinius nuotekų valymo įrenginius arba statomus objektus prijungti prie veikiančios centralizuotos nuotekynės.</p> <p>Veiklą reglamentuoja saugomų teritorijų bendrieji ir individualūs nuostatai, taip pat saugomų teritorijų planavimo dokumentai.</p> <p>Draudžiama laistyti laukus gyvulininkystės kompleksų gamybos atliekomis (skystu mėšlu).</p>
		<p>Specializuotų sodininkystės, medelynų veikla</p>	<p>Žemės sklypai, kuriuos naudoja ūkiai, specializuoti tam tikros rūšies augalininkystės produkcijos gamybai ir ne mažiau kaip 50% visos jų gaminamos prekinės produkcijos sudaro specializacijos krypties produkcija.</p>	<p>Teritorijos skirtos sodininkystės specializuotai veiklai, inžineriniams tinklams ir objektams įrengti, inžinerinėms komunikacijoms plėtoti, apsaugos zona 100 m. Veiklą reglamentuoja Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos LRV 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (red. 1995 m. vasario 29 d. nutarimas Nr.1640, Žin., 1996, Nr. 2-43)</p>
		<p>Gamtinio karkaso teritorijose</p> <p>Tausojanti žemės ūkio veikla</p>	<p>Inžinerinės infrastruktūros ir kelių tinklo plėtra, kaimo turizmo veikla, amatai ir smulkūs pagalbiniai verslai (bitininkystė, žvejyba, medžio apdirbimas, žemės ūkio produkcijos perdirbimas ir kt.).</p>	<p>Veiklą reglamentuoja Gamtinio karkaso nuostatai, patvirtinti LR aplinkos ministro 2007 m. vasario 14 d. įsakymu Nr. D1-96 (Žin. 2007, 22-857).</p> <p>Skatintinas ekologinių ūkių kūrimas. Būtinai žemėnaudos sąskaidos didinimas, sukuriant priešerozinius, laukų ir vandens apsauginius želdinius, taip pat mažesnio našumo žemių pavertimas į pievas ir ganyklas.</p> <p>Plėtojant gamybą, gyvenamąją statybą, amatus ir smulkų verslą būtina įrengti vietinius nuotekų valymo įrenginius arba statomus objektus prijungti prie veikiančios centralizuotos nuotekynės.</p>

Tikslinė žemės naudojimo paskirtis	Žymėjimas (Ženklas ir spalva)	Teritorijos požymiai	Leistina kita naudojimo paskirtis, būdai ir pobūdžiai	Reglamentai
				<p>Draudžiama laistyti laukus gyvulininkystės kompleksų gamybos atliekomis (skystu mėšlu), statyti pramonės įmones, kurioms reikalingi taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimai, ir gyvenamuosius kvartalus. Statyba galima tik savivaldybės teritorijos bendrajame plane pažymėtose statybų plėtros zonose.</p>
	  	<p>Požeminių vandens telkinių (vandenviečių) apsaugos zonose.</p> <p>Teisės aktais reglamentuota žemės ūkio veikla</p>	<p>Inžinerinės infrastruktūros ir kelių tinklo plėtra, miškų ūkio ir kita ūkinė veikla, neprieštaraujanti teisės aktuose nustatytiems apribojimams.</p>	<p>Veiklą reglamentuoja Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos LRV 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (red. 1995 m. vasario 29 d. nutarimas Nr.1640, Žin., 1996, Nr. 2-43).</p> <p>Pirmojoje (griežto naudojimo) požeminių vandens telkinių (vandenviečių) juostoje draudžiama:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vykdyti statybos darbus, nesusijusius su vandens tiekimo įrenginių rekonstravimu, statyti pagalbinus pastatus, nesusijusius su vandens tiekimu; <p>Antrojoje (sugriežtinto naudojimo) požeminių vandens telkinių (vandenviečių) juostoje draudžiama:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teršti teritoriją buitinėmis, nuodingosiomis, pramoninėmis atliekomis, mėšlu; • statyti tepalų, degalų, mineralinių nuodingųjų medžiagų sandėlius, degalines, atliekų rinktuvus, pramoninių atliekų saugyklas ir kitus objektus, kurie gali chemiškai užteršti požeminius ir atviruosius vandens telkinius; • steigti kapines, užkasti kritusius gyvulius, įrengti asenizacijos, filtracijos laukus, mėšlo saugyklas, siloso tranšėjas,

	Žymėjimas (Ženklas ir spalva)	Teritorijos požymiai	Leistina kita naudojimo paskirtis, būdai ir pobūdžiai	Reglamentai
				<p>statyti gyvulininkystės ir paukštininkystės įmones bei kitus objektus, kurie gali bakteriologiškai užteršti požeminius vandens telkinius;</p> <ul style="list-style-type: none"> • naudoti trąšas (organines ir mineralines) ir nuodinguosius chemikalus; • imti iš upės dugno smėlį, gilinti dugną ; <p>Trečiojoje (apriboto naudojimo) požeminių vandens telkinių (vandenviečių) juostoje draudžiama:</p> <ul style="list-style-type: none"> • statyti mineralinių trąšų , nuodingųjų medžiagų , degalų ir tepalų sandėlius, įrengti nuodingųjų atliekų saugojimo aikšteles, sąvartynus; • naudoti chemikalus, kurie gali sąlygoti vandenvietės cheminę taršą.
		<p>Gamybinių ir komunalinių objektų (kapinių, buitinių atliekų surinkimo ir utilizavimo įrenginių, pramoninės gyvulininkystės objektų, buitinių nuotekų valymo įrenginių) sanitarinės apsaugos ir taršos poveikio zonose</p> <p>Teisės aktais reglamentuota žemės ūkio veikla</p>	<p>Inžinerinės infrastruktūros ir kelių tinklo plėtra, miškų ūkio ir kita ūkinė veikla, neprieštaraujanti teisės aktuose nustatytiems apribojimams.</p>	<p>Veiklą reglamentuoja Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos LRV 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (red. 1995 m. vasario 29 d. nutarimas Nr.1640, Žin., 1996, Nr. 2-43)</p> <p>Gamybinių ir komunalinių objektų sanitarines apsaugos zonas gali tikslinti Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme (Žin., 1995, Nr. 107-2391) numatyti planavimo organizatoriai, turintys teisę tvirtinti teritorijų planavimo dokumentus (bendruosius, detaliuosius, specialiuosius planus), kai jie įvertina teritorijų planavimo dokumento sprendinių poveikį žmonių sveikatai bei aplinkai ir juos suderina su Aplinkos ministerija ir Sveikatos apsaugos ministerija.</p> <p>Gamybinių objektų sanitarinėse apsaugos zonose draudžiama :</p> <ul style="list-style-type: none"> • statyti pramonės įmones, gamybinius pastatus ir renginius, kurių gamybos teršalai gali pakenkti jau esančios įmonės darbuotojų sveikatai, sugadinti medžiagas, įrenginius, produkciją , taip pat padidinti gyvenamosios zonos taršą ; • statyti gyvenamuosius namus, sporto įrenginius, vaikų įstaigas, mokyklas, medicinos įstaigas, sanatorijas ir profilaktoriumus bei kitas panašias įstaigas, taip pat įrengti parkus; • Gamybinių objektų sanitarinėse apsaugos zonose, tsižvelgiant į tai, kiek ir kokių kenksmingų medžiagų jose esama, gali būti leidžiama verstis žemės ūkiu, reglamentuojant kultūrų sėjomainą ir sudėtį, ūkio pobūdį, suderinus šį klausimą su Sveikatos apsaugos ministerija ir Žemės ūkio ministerija.

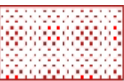
Tikslinė žemės naudojimo paskirtis	Žymėjimas (Ženklas ir spalva)	Teritorijos požymiai	Leistina kita naudojimo paskirtis, būdai ir pobūdžiai	Reglamentai
				<p>Gyvulininkystės, paukštininkystės ir žemės ūkio įmonių pastatų sanitarinėse apsaugos zonose draudžiama gyvenamuosius namus ir visuomeninius objektus. Esamos žemės ūkio įmonės ar objektai, kurių sanitarinėse apsaugos zonose yra sodybų ar visuomeninių objektų, gali būti rekonstruojami atsižvelgiant į vietos sąlygas, Sveikatos apsaugos ministerijai ir Aplinkos apsaugos ministerijai įvertinus neigiamą poveikį sveikatai ir šiose zonose gyvenantiems asmenims sutikus.</p>
		<p>Panevėžio rajono savivaldybėje esančioms Šiaurės Lietuvos karstinio regiono intensyvaus karsto žemėms nustatyti reglamentai</p>	<p>Leistinas žemės ūkio žemės paskirties keitimas į kitą paskirtį, parengus statybos plėtros zonų detaliuosius planus.</p> <p>Inžinerinės infrastruktūros ir kelių tinklo plėtra, miškų, žemės ūkio ir kita ūkinė veikla.</p>	<p>Draudžiama: rengti požemines skystojo kuro, skirto šildymui, talpyklas; išleisti (infiltruoti) nuotekas į gruntą; statyti statinius ir vykdyti ūkinę veiklą, neįvertinus poveikio paviršiniams, požeminiams vandenims ir karstiniams procesams (ši nuostata taikoma tiems statiniams (arba ūkinei veiklai), kuriems pagal Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymą (Žin., 1996, Nr. 82-1965; 2005, Nr. 84-3105) ir statybos techninį reglamentą STR 1.05.05:2004 „Statinio projekto aplinkos apsaugos dalis“, patvirtintą aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 701 (Žin., 2004, Nr. 50-1675), privaloma atlikti planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procedūras arba parengti statybos priemonės naudojamos laikantis Geros augalų apsaugos praktikos taisyklių, patvirtintų žemės ūkio ministro 2004 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. 3D-227 (Žin., 2004, Nr. 66-2349);</p>
		<p>Infrastruktūros koridoriuose</p> <p>Teisės aktais reglamentuota ūkinė veikla</p>	<p>Inžinerinės infrastruktūros ir kelių tinklo plėtra, leistina bet kuri ūkinė veikla, neprieštaraujanti teisės aktuose nustatytiems apribojimams.</p>	<p>Teritorijos skirtos inžineriniams tinklams ir objektams įrengti, inžinerinėms komunikacijoms plėtoti.</p> <p>Vietovėse prie magistralinių dujotiekių turi būti ribojamas užstatymo intensyvumas po 200 m atstumu į abi puses nuo esamų magistralinio dujotiekio vamzdžio ašies. Šioje vietovės klasėje galimas pastatų, skirtų žmonėms būti, neturi viršyti 10 pastatų 1600m išilgai vamzdžio ašies.</p> <p>Veiklą reglamentuoja Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos LRV 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (red. 1995 m. vasario 29 d. nutarimas Nr.1640, Žin., 1996, Nr. 2-43).</p>

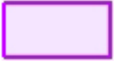

Tikslinė žemės naudojimo paskirtis	Žymėjimas (Ženklas ir spalva)	Teritorijos požymiai	Leistina kita naudojimo paskirtis, būdai ir pobūdžiai	Reglamentai
		<p>Intensyvios statybų plėtos teritorijose</p> <p>Žemės ūkio konversija į kitą paskirtį.</p>	<p>Galimas žemės ūkio žemės paskirties keitimas į kitą paskirtį Teritorijų planavimo įstatymo nustatyta tvarka.</p> <p>Inžinerinės infrastruktūros ir kelių tinklo plėtra, miškų, žemės ūkio ir kita intensyvi ūkinė veikla.</p>	<p>Vadovaujantis parengtais ir patvirtintais statybos plėtos zonų detaliaisiais planais žemė sklypai gali būti naudojami naudingų iškasenų gavybai, pramonės ir infrastruktūros plėtrai, intensyviai gyvenamųjų namų, komercinei ir kitai statybai, turizmo paslaugoms, verslui ir viešosioms paslaugoms, bendro naudojimo teritorijoms peltoti.</p> <p>Gyvenamoji statyba gali būti plėtojama prie kompaktiškai apstatytų (gatvinio, savaiminio ar padriko tipo) kaimų jungiant naujai statomus kvartalus prie esamos inžinerinės infrastruktūros arba diegiant naują bendrą (kaimo ir naujai statomo urbanistinio darinio) inžinerinę infrastruktūrą.</p> <p>Užstatymo aukštingumas neturi būti didesnis kaip 3 a., užstatymo intensyvumo rodikliai neturi viršyti: gyvenamosios paskirties sklypams – 0,4; negyvenamosios paskirties sklypams – 1,2.</p> <p>Gyvenamosios statybos plotas turi būti ≥ 9 arai.</p> <p>Rengiant miestelių ir kaimų bendruosius (detaliuosius) planus, gyvenamųjų kvartalų ar kompleksų detaliuosius planus turi būti numatytos teritorijos, bendro naudojimo želdynams, viešo naudojimo sporto įrenginiams įrengti, komunikacijų koridoriams, komercinei veiklai.</p>
		<p>Vidutinio intensyvumo statybos plėtos teritorijose</p> <p>Žemės ūkio konversija į kitą paskirtį.</p>	<p>Leistinas žemės ūkio žemės paskirties keitimas į kitą paskirtį, parengus statybos plėtos zonų detaliuosius planus.</p> <p>Inžinerinės infrastruktūros ir kelių tinklo plėtra, miškų, žemės ūkio ir kita ūkinė veikla.</p>	<p>Vadovaujantis parengtais ir patvirtintais statybos plėtos zonų detaliaisiais planais, žemės sklypai gali būti naudojami infrastruktūros plėtrai, ekstensyviai gyvenamųjų namų, komercinei ir kitai statybai, turizmo ir viešosioms paslaugoms bei smulkiam ir vidutiniam verslui, bendro naudojimo teritorijoms peltoti.</p> <p>Užstatymo aukštingumas neturi būti didesnis kaip 2 a., užstatymo intensyvumo rodikliai neturi viršyti: gyvenamosios paskirties sklypams – 0,2; negyvenamosios paskirties sklypams – 0,8. Gyvenamosios statybos sklypo plotas turi būti ≥ 15 arų.</p>

Tikslinė žemės naudojimo paskirtis	Žymėjimas (Ženklas ir spalva)	Teritorijos požymiai	Leistina kita naudojimo paskirtis, būdai ir pobūdžiai	Reglamentai
				<p>Gyvenamoji statyba gali būti plėtojama prie kompaktiškai apstatytų kaimų, jungiant naujai statomus kvartalus prie esamos inžinerinės infrastruktūros arba diegiant naują bendrą (kaimo ir naujai statomo urbanistinio darinio) inžinerinę infrastruktūrą .</p> <p>Rengiant miestelių ir kaimų bendruosius (detaliuosius) planus, gyvenamųjų kvartalų ar kompleksų detaliuosius planus turi būti numatytos teritorijos, bendro naudojimo želdynams, viešo naudojimo sporto įrenginiams įrengti, komunikacijų koridoriams, komercinei veiklai.</p>
		<p>Mažo intensyvumo statybos plėtos teritorijose</p> <p>Žemės ūkio konversija į kitą paskirtį.</p>	<p>Leistinas žemės ūkio žemės paskirties keitimas į kitą paskirtį parengus statybos plėtos zonų detaliuosius planus.</p> <p>Inžinerinės infrastruktūros ir kelių tinklo plėtra, miškų, žemės ūkio ir kita ūkinė veikla.</p>	<p>Vadovaujantis parengtais ir patvirtintais statybos plėtos zonų detaliaisiais planais, žemės sklypai gali būti naudojami infrastruktūros plėtrai, ekstensyviai gyvenamųjų namų, komercinei ir kitai statybai, turizmo ir viešosioms paslaugoms bei smulkiam ir vidutiniam verslui, bendro naudojimo teritorijoms plėtoti.</p> <p>Gyvenamoji statyba gali būti plėtojama prie kompaktiškai apstatytų kaimų, jungiant naujai statomus kvartalus prie esamos inžinerinės infrastruktūros arba diegiant naują bendrą (kaimo ir naujai statomo urbanistinio darinio) inžinerinę infrastruktūrą.</p> <p>Užstatymo aukštingumas neturi būti didesnis kaip 2 a., užstatymo intensyvumo rodikliai neturi viršyti: gyvenamosios paskirties sklypams – 0,2; negyvenamosios paskirties sklypams – 0,8. Gyvenamosios statybos sklypo plotas turi būti ≥ 25 arai.</p> <p>Rengiant miestelių ir kaimų bendruosius (detaliuosius) planus, gyvenamųjų kvartalų ar kompleksų detaliuosius planus turi būti numatytos teritorijos, bendro naudojimo želdynams viešo naudojimo sporto įrenginiams įrengti, komunikacijų koridoriams, komercinei veiklai.</p>

Tikslinė žemės naudojimo paskirtis	Žymėjimas (Ženklas ir spalva)	Teritorijos požymiai	Leistina kita naudojimo paskirtis, būdai ir pobūdžiai	Reglamentai
		<p>Ekstensyvios statybos plėtos teritorijose</p> <p>Žemės ūkio konversija į kitą paskirtį.</p>	<p>Leistinas žemės ūkio žemės paskirties keitimas į kitą paskirtį, parengus statybos plėtos zonų detaliuosius planus.</p> <p>Inžinerinės infrastruktūros ir kelių tinklo plėtra, miškų, žemės ūkio ir kita ūkinė veikla.</p>	<p>Vadovaujantis parengtais ir patvirtintais statybos plėtos zonų detaliaisiais planais, žemės sklypai gali būti naudojami infrastruktūros plėtrai, ekstensyviai gyvenamųjų namų, komercinei ir kitai statybai, turizmo ir viešosioms paslaugoms bei smulkiam ir vidutiniam verslui, bendro naudojimo teritorijoms plėtoti.</p> <p>Gyvenamoji statyba gali būti plėtojama prie kompaktiškai apstatytų kaimų, jungiant naujai statomus kvartalus prie esamos inžinerinės infrastruktūros arba diegiant naują bendrą (kaimo ir naujai statomo urbanistinio darinio) inžinerinę infrastruktūrą.</p> <p>Užstatymo aukštingumas neturi būti didesnis kaip 2 a., užstatymo intensyvumo rodikliai neturi viršyti: gyvenamosios paskirties sklypams – 0,2; negyvenamosios paskirties sklypams – 0,8. Gyvenamosios statybos sklypo plotas turi būti ≥ 40 arų.</p> <p>Rengiant miestelių ir kaimų bendruosius (detaliuosius) planus, gyvenamųjų kvartalų ar kompleksų detaliuosius planus turi būti numatytos teritorijos, bendro naudojimo želdynams viešo naudojimo sporto įrenginiams įrengti, komunikacijų koridoriams, komercinei veiklai.</p>
		<p>Negyvenamos statybos teritorijose</p> <p>Žemės ūkio konversija į kitą paskirtį.</p>	<p>Leistinas žemės ūkio žemės paskirties keitimas į kitą paskirtį parengus statybos plėtos zonų detaliuosius planus.</p> <p>Inžinerinės infrastruktūros ir kelių tinklo plėtra, miškų, žemės ūkio ir kita ūkinė veikla.</p>	<p>Vadovaujantis parengtais ir patvirtintais statybos plėtos zonų detaliaisiais planais, žemės sklypai gali būti naudojami infrastruktūros plėtrai, komercinei ir kitai statybai, turizmo ir viešosioms paslaugoms bei smulkiam ir vidutiniam verslui, bendro naudojimo teritorijoms plėtoti.</p>

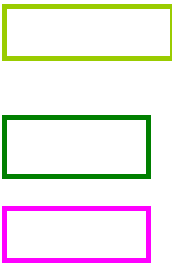

Tikslinė žemės naudojimo paskirtis	Žymėjimas (Ženklas ir spalva)	Teritorijos požymiai	Leistina kita naudojimo paskirtis, būdai ir pobūdžiai	Reglamentai
		<p>Naudingųjų iškasenų išžvalgytų, išekspluatuotų, prognozzinių telkinių žemėje (karjeruose)</p>	<p>Leistina inžinerinės infrastruktūros ir kelių tinklo plėtra, miškų, žemės ūkio ir kita ūkinė veikla tol, kol bus pradėta naudingųjų išteklių gavyba. Išekspluotavus naudingas iškasenas karjerai turi būti rekultivuojami teisės aktų nustatyta tvarka</p> <p>Ribojama kapitalinių statinių statyba</p>	<p>Veiklą reglamentuoja Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos VLV 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (red. 1995 m. vasario 29 d. nutarimas Nr.1640, Žin., 1996, Nr. 2-43).</p> <p>Išžvalgytuose naudingųjų iškasenų telkiniuose, kurių ištekliai patvirtinti, ir prie jų esančiuose perspektyviuose naudingųjų iškasenų plotuose žemės savininkui, naudotojui draudžiama:</p> <ul style="list-style-type: none"> • statyti gyvenamuosius namus, gamybinius statinius, įrenginius; kasti naudingąsias iškasenas, išskyrus kasamas savo reikmėms. <p>Naudingųjų iškasenų gavyba vykdoma pagal parengtus ir patvirtintus detaliuosius planus ir karjerų techninius projektus.</p>
		<p>Mėgėjiškų sodų žemės sklypuose ir sodininkų bendrijų bendro naudojimo žemėje</p> <p>Žemės ūkio konversija į kitą paskirtį</p>	<p>Galimas žemės ūkio žemės paskirties keitimas į kitą paskirtį teisės aktų nustatyta tvarka</p>	<p>Skatintina konversija į mažaukštės statybos gyvenamuosius kvartalus pagal parengtus detaliuosius planus. Kartu plėtojama inžinerinė ir susisiekimo infrastruktūra.</p>
<p>Rekreacijos, Turizmo, gamtos ir kultūros paveldo plėtojimo brėžinys</p>		<p>Rekreacijos plėtos teritorijoje</p> <p>Žemės ūkio konversija į kitą paskirtį rekreacijos naudojimo būdą</p>	<p>Galimas žemės ūkio žemės paskirties keitimas į kitą paskirtį rekreacinį žemės naudojimo būdą, parengus rekreacinių teritorijų plėtos detaliuosius planus.</p>	<p>Žemės sklypuose plėtotina kaimo turizmo, viešbučių, pramogų veikla ir paslaugos, plėtojami amatai. Gali būti plėtojama ir kita ūkinė veikla suderinama su poilsio, turizmo ir pramogų veikla. Draudžiama gyvenamųjų kvartalų statyba.</p> <p>Rekreacinėse teritorijose žemės naudotojui draudžiama :</p> <ul style="list-style-type: none"> • naudoti miško parkus, parkus ir skverus kitaip, negu numatyta patvirtintuose jų naudojimo nuostatuose; • statyti pastatus ir įrenginius, nesusijusius su rekreacija, taip pat rekreacijai skirtus pastatus ir įrenginius, jeigu jie neatitinka rekreacinių teritorijų normatyvų bei teisinių nuostatų (atstumas nuo vandens, aukštis, kultūros paveldo naudojimas turizmo reikmėms), išskyrus statybą esamose namų valdose;

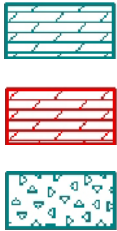
Tikslinė žemės naudojimo paskirtis	Žymėjimas (Ženklas ir spalva)	Teritorijos požymiai	Leistina kita naudojimo paskirtis, būdai ir pobūdžiai	Reglamentai
				<ul style="list-style-type: none"> • teršti aplinką ar kitaip trukdyti išsėti tam tikslui skirtose vietose, kelti pavojų poilsiaujančiųjų saugumui, naikinti esamas stovyklavietes ar jų įrangą ; • užtvirti nustatytąsias turistines trasas, takus, kelius, taip pat naikinti kelius prie rekreacijai skirtų vandens telkinių, jų pakrančių, paplūdimių, lankytinų objektų, apžvalgos aikštelių, užtvirti kelius ar takus, vedančius į rekreacijos vietas iš poilsio namų, autobusų stotelių , automobilių aikštelių ; • trukdyti stovyklaviečių įrengimo, apželdinimo, turistinių takų žymėjimo ir įrengimo darbams, kai šie darbai vykdomi pagal parengtus projektus.
		<p>Turizmo infrastruktūros plėtros teritorijoje</p> <p>Žemės ūkio konversija į kitą paskirtį</p>	<p>Galimas žemės ūkio žemės paskirties keitimas į kitą paskirtį, siekiant plėtoti turizmo infrastruktūrą ir paslaugas, parengus turizmo plėtros zonos specialųjį planą</p>	<p>Plėtojamos turizmo ir verslo paslaugos, viešoji turizmo infrastruktūra. Žemės sklypuose gali būti teikiamos kaimo turizmo, viešbučių , pramogų paslaugos. Gali būti plėtojama ir kita ūkinė veikla suderinama su poilsio, turizmo ir pramogų veikla.</p> <p>Draudžiama gyvenamųjų kvartalų statyba.</p>
		<p>Kultūros paveldo vertybių apsaugos zonos teritorija</p> <p>Teisės aktais reglamentuota ūkinė veikla</p>	<p>Leistina žemės, miškų ūkio ir kita ūkinė veikla, kuri neprieštaruja teisės aktais nustatytiems apribojimams</p>	<p>Visų objektų, įrašytų į Nekilnojamųjų kultūros vertybių registrą, teritorijoms ir jų apsaugos zonoms yra taikomi LR Vyriausybės Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų XIX p. reikalavimai patvirtinti LRV 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (red. 1995 m. vasario 29 d. nutarimas Nr.1640, Žin., 1996, Nr. 2-43). Archeologijos paveldo objektų tvarkybai nustatoma konservavimo kryptis (Lietuvos teritorijos bendrasis planas, 21 str. (Žin., 2002, Nr. 110-4852)). Visos neveikiančios kapinės tvarkomos pagal LRV 2006 m. vasario 13 d. įsakymu Nr. 144 patvirtintas Kapinių tvarkymo taisyklės, (Žin., 2006, Nr. 22-695). Jų teritorijoms nustatoma pagrindinė konservacinė (saugojimo) žemės naudojimo paskirtis, kuri gali būti pakeista tik pripažinus kitokio visuomenės poreikio viršenybę (LR nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas, 20 str. (Žin., 2004, Nr. 153-5571)). Iki 25 metrų pločio kultūros ir gamtos paminklų apsaugos zonos draudžiami visų rūšių miško kirtimai, išskyrus landšaftinius, sanitarinius ir medžių, kurių šaknys ardo paminklus, kirtimus, taip pat draudžiama naudoti chemikalus, vykdyti miško želdymo darbus, išskyrus tuos, kurie atliekami pagal specialius landšafto tvarkymo projektus. Bendrojo planavimo dokumentuose pažymėtų kultūros paveldo objektų bei vietovių teritorijose ir apsaugos zonose planuojama veikla reglamentuojama saugomų teritorijų planavimo dokumentais ir nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiaisiais planais bei kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais.</p>

Tikslinė žemės naudojimo paskirtis	Žymėjimas (Ženklas ir spalva)	Teritorijos požymiai	Leistina kita naudojimo paskirtis, būdai ir pobūdžiai	Reglamentai
		Intensyvos rekreacinės statybos teritorija Žemės ūkio konversija į kitą paskirtį	Galimas žemės ūkio žemės paskirties keitimas į kitą paskirtį rekreacinį žemės naudojimo būdą, parengus rekreacinių teritorijų plėtros detaliuosius planus.	Žemės sklypuose plėtotina kaimo turizmo, viešbučių, pramogų veikla ir paslaugos, plėtojami amatai. Gali būti plėtojama ir kita ūkinė veikla suderinama su poilsio, turizmo ir pramogų veikla. Galima gyvenamųjų namų statyba, draudžiama gyvenamųjų kvartalų statyba. Mažaaukščio užstatymo aukštingumas neturi būti didesnis kaip 3 a., sklypo užstatymo intensyvumas 40 %.
		Ekstensyvos rekreacinės statybos teritorija Žemės ūkio konversija į kitą paskirtį	Galimas žemės ūkio žemės paskirties keitimas į kitą paskirtį rekreacinį žemės naudojimo būdą, parengus rekreacinių teritorijų plėtros detaliuosius planus.	Žemės sklypuose plėtotina kaimo turizmo, viešbučių, pramogų veikla ir paslaugos, plėtojami amatai. Gali būti plėtojama ir kita ūkinė veikla suderinama su poilsio, turizmo ir pramogų veikla. Galima gyvenamųjų namų statyba draudžiama gyvenamųjų kvartalų statyba. Mažaaukščio užstatymo aukštingumas neturi būti didesnis kaip 2 a., sklypo užstatymo intensyvumas ne didesnis kaip 20 %.

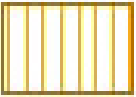
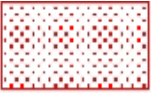

Tikslinė žemės naudojimo paskirtis	Žymėjimas (Ženklas ir spalva)	Teritorijos požymiai	Leistina kita naudojimo paskirtis, būdai ir pobūdžiai	Reglamentai
Miškų ūkio paskirties žemė (Miškų ūkio plėtros brėžinys)				Jei objektų, įrašytų į Nekilnojamųjų kultūros vertybių registrą, apsaugos zonos nėra nustatytos, joms taikomi LR nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo 9 str. 5 p. reikalavimai (Žin., 2004, Nr. 153-5571).
		Intensyvios miškų ūkio veiklos teritorijose	Inžinerinės infrastruktūros ir kelių tinklo plėtra	Veiklą reglamentuoja Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos LRV 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (red. 1995 m. vasario 29 d. nutarimas Nr.1640, Žin., 1996, Nr. 2-43). Pagal Lietuvos Respublikos miškų įstatymą (Žin., 1994, Nr.96-1872) miško naudojimo teisės gali būti apribotos visuomenės, aplinkos bei miško apsaugos interesais. Privatūs miškai turi būti tvarkomi pagal Privačių miškų tvarkymo ir naudojimo nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. birželio 14 d. nutarimu Nr. 825 „Dėl Privačių miškų tvarkymo ir naudojimo nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 1995, Nr. 51-1256).
		Rekreaciniai miškai Intensyvi miškų ūkio veikla	Rekreaciniai miškai Intensyvi miškų ūkio veikla	Miško parkai, miesto miškai ir kiti miškai, naudojami gyventojų poilsiui. Veiklą reglamentuoja Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos LRV 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (red. 1995 m. vasario 29 d. nutarimas Nr.1640, Žin., 1996, Nr. 2-43). Vykdomi sanitariniai kirtimai, netaikant plynų kirtimų, taip pat veikla, susijusi su racionalių šalutinių miško išteklių panaudojimu, poilsinis turizmas bei kitų pasyvesnių rekreacijos kryptių vystymas, derinant naudojimą su konkrečios teritorijos naudojimo reglamentu.

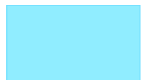
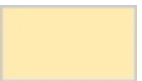
Tikslinė žemės naudojimo paskirtis	Žymėjimas (Ženklas ir spalva)	Teritorijos požymiai	Leistina kita naudojimo paskirtis, būdai ir pobūdžiai	Reglamentai
		<p>Saugomose teritorijose Tausojanti miškų ūkio veikla</p> <p>draustiniai, vietovė atitinkanti gamtinių būveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus Natura 2000 teritorijos</p>	<p>Inžinerinės infrastruktūros ir kelių tinklo plėtra, kaimo turizmo veikla, amatai ir smulkūs pagalbiniai verslai (bitininkystė, žvejyba, medžio apdirbimas, žemės ūkio produkcijos perdirbimas ir kt.).</p>	<p>Skatintinas ekologinių ūkių kūrimas. Būtinai žemėnaudos sąskaidos didinimas, sukuriant priešerozinius, laukų ir vandens apsauginius želdinius, taip pat mažesnio našumo žemių pavertimas pievas ir ganyklas.</p> <p>Plėtojant gamybą, gyvenamąją statybą, amatus ir smulkųjį verslą būtina įrengti vietinius nuotekų valymo įrenginius arba statomus objektus prijungti prie veikiančios centralizuotos nuotekynės.</p> <p>Veiklą reglamentuoja saugomų teritorijų bendrieji ir Individualūs nuostatai, taip pat saugomų teritorijų planavimo dokumentai.</p> <p>Draudžiama laistyti laukus gyvulininkystės kompleksų gamybos atliekomis (skystu mėšlu).</p>
		<p>Gamtinio karkaso teritorijose Tausojanti miškų ūkio veikla</p>	<p>Inžinerinės infrastruktūros ir kelių tinklo plėtra, kaimo turizmo veikla, amatai ir smulkūs pagalbiniai verslai (bitininkystė, žvejyba, medžio apdirbimas, žemės ūkio produkcijos perdirbimas ir kt.).</p>	<p>Veiklą reglamentuoja Gamtinio karkaso nuostatai, patvirtinti LR aplinkos ministro 2007 m. vasario 14 d. įsakymu Nr. D1-96 (Žin. 2007, 22-857).</p> <p>Skatintinas ekologinių ūkių kūrimas. Būtinai žemėnaudos sąskaidos didinimas, sukuriant priešerozinius, laukų ir vandens apsauginius želdinius, taip pat mažesnio našumo žemių pavertimas į pievas ir ganyklas.</p> <p>Plėtojant gamybą, gyvenamąją statybą, amatus ir smulkųjį verslą būtina įrengti vietinius nuotekų valymo įrenginius arba statomus objektus prijungti prie veikiančios centralizuotos nuotekynės.</p> <p>Draudžiama laistyti laukus gyvulininkystės kompleksų gamybos atliekomis (skystu mėšlu), statyti pramonės įmones, kurioms reikalingi taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimai, ir gyvenamuosius kvartalus.</p> <p>Statyba galima tik savivaldybės teritorijos bendrajame plane pažymėtose statybų plėtros zonose.</p>

Tikslinė žemės naudojimo paskirtis	Žymėjimas (Ženklas ir spalva)	Teritorijos požymiai	Leistina kita naudojimo paskirtis, būdai ir pobūdžiai	Reglamentai
		<p>Vandens telkinių apsaugos juostose ir zonose</p> <p>Tausojanti miškų ūkio veikla</p>		<p>Veiklą reglamentuoja Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos LRV 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (red. 1995 m. vasario 29 d. nutarimas Nr.1640, Žin., 1996, Nr. 2-43).</p>
		<p>Naudingųjų iškasenų išžvalgytų telkinių žemėje</p>	<p>Bet kuri veikla, kuri nesukuria naujo ilgalaikio nekilnojamojo turto.</p>	<p>Veiklą reglamentuoja Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos VLV 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (red. 1995 m. vasario 29 d. nutarimas Nr.1640, Žin., 1996, Nr. 2-43).</p> <p>Išžvalgytuose naudingųjų iškasenų telkiniuose, kurių ištekliai patvirtinti, ir prie jų esančiuose perspektyviuose naudingųjų iškasenų plotuose žemės savininkui, naudotojui draudžiama:</p> <ul style="list-style-type: none"> • statyti gyvenamuosius namus, gamybinius statinius, įrenginius; <p>kasti naudingąsias iškasenas, išskyrus kasamas savo reikmėms.</p> <p>Naudingųjų iškasenų gavyba vykdoma pagal parengtus ir patvirtintus detaliuosius planus ir karjerų techninius projektus.</p>

Tikslinė žemės naudojimo paskirtis	Žymėjimas (Ženklas ir spalva)	Teritorijos požymiai	Leistina kita naudojimo paskirtis, būdai ir pobūdžiai	Reglamentai
	 SAZ 1 SAZ 2 SAZ 3	Požeminių vandens telkinių (vandenviečių) apsaugos zonos. Teisės aktais reglamentuota miškų ūkio	Inžinerinės infrastruktūros ir kelių tinklo plėtra, miškų ūkio ir kita ūkinė veikla, neprieštaraujanti teisės aktuose nustatytiems apribojimams.	Veiklą reglamentuoja Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos LRV 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (red. 1995 m. vasario 29 d. nutarimas Nr.1640, Žin., 1996, Nr. 2-43).
	 Gamybos įmonių apsaugos zona Gyvulininkystės, paukštininkystės įmonių apsaugos zona Kapinių apsaugos zona Elektros perdavimo linijos apsaugos zona	Gamybinių ir komunalinių objektų (kapinių, buitinių atliekų surinkimo ir utilizavimo įrenginių, pramoninės gyvulininkystės objektų, buitinių nuotekų valymo įrenginių) sanitarinės apsaugos ir taršos poveikio zonos Teisės aktais reglamentuota žemės ūkio veikla	Inžinerinės infrastruktūros ir kelių Tinklo plėtra, miškų ūkio ir kita ūkinė veikla, neprieštaraujanti teisės aktuose nustatytiems apribojimams.	Veiklą reglamentuoja Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos LRV 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (red. 1995 m. vasario 29 d. nutarimas Nr.1640, Žin., 1996, Nr. 2-43) Gamybinių ir komunalinių objektų sanitarines apsaugos zonas gali tikslinti Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme (Žin., 1995, Nr. 107-2391) numatyti planavimo organizatoriai, turintys teisę tvirtinti teritorijų planavimo dokumentus (bendruosius, detaliuosius, specialiuosius planus), kai jie įvertina teritorijų planavimo dokumento sprendinių poveikį žmonių sveikatai bei aplinkai ir juos suderina su Aplinkos ministerija ir Sveikatos apsaugos ministerija. Gamybinių objektų sanitarinėse apsaugos zonos draudžiama : <ul style="list-style-type: none"> • statyti pramonės įmones, gamybinius pastatus ir renginius, kurių gamybos teršalai gali pakenkti jau esančios įmonės darbuotojų sveikatai, sugadinti medžiagas, įrenginius, produkciją, taip pat padidinti gyvenamosios zonos taršą; • statyti gyvenamuosius namus, sporto įrenginius, vaikų įstaigas, mokyklas, medicinos įstaigas, sanatorijas ir profilaktoriumus bei kitas panašias įstaigas, taip pat įrengti parkus; • Gamybinių objektų sanitarinėse apsaugos zonos, tsižvelgiant į tai, kiek ir kokių kenksmingų medžiagų jose esama, gali būti leidžiama verstis žemės ūkiu, reglamentuojant kultūrų sėjomainą ir sudėti, ūkio pobūdį, suderinus šį klausimą su Sveikatos apsaugos ministerija ir Žemės ūkio ministerija. Gyvulininkystės, paukštininkystės ir žemės ūkio įmonių pastatų sanitarinėse apsaugos zonos draudžiama gyvenamuosius namus ir visuomeninius objektus . Esamos žemės ūkio įmonės ar objektai, kurių sanitarinėse apsaugos zonos yra sodybų ar visuomeninių objektų, gali būti rekonstruojami atsižvelgiant į vietos sąlygas, Sveikatos apsaugos ministerijai ir Aplinkos apsaugos ministerijai įvertinus neigiamą poveikį sveikatai ir šiose zonos gyvenantiems asmenims sutikus.

Tikslinė žemės naudojimo paskirtis	Žymėjimas (Ženklas ir spalva)	Teritorijos požymiai	Leistina kita naudojimo paskirtis, būdai ir pobūdžiai	Reglamentai
		Infrastruktūros koridoriuose Teisės aktais reglamentuota ūkinė veikla	Infrastruktūros koridoriuose Teisės aktais reglamentuota ūkinė veikla	Teritorijos skirtos inžineriniams tinklams ir objektams įrengti, inžinerinėms komunikacijoms plėtoti. Vietovėse prie magistralinių dujotiekių turi būti ribojamas užstatymo intensyvumas po 200 m atstumu į abi puses nuo esamų magistralinio dujotiekio vamzdžio ašies. Šioje vietovės klasėje galimas pastatų, skirtų žmonėms būti, neturi viršyti 10 pastatų 1600m išilgai vamzdžio ašies. Veiklą reglamentuoja Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos LRV 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (red. 1995 m. vasario 29 d. nutarimas Nr.1640, Žin., 1996, Nr. 2-43).
		Kultūros paveldo vertybių apsaugos zonos teritorija Teisės aktais reglamentuota ūkinė veikla	Leistina žemės, miškų ūkio ir kita ūkinė veikla, kuri neprieštaruja teisės aktais nustatytiems apribojimams	Visų objektų, įrašytų į Nekilnojamųjų kultūros vertybių registrą, teritorijoms ir jų apsaugos zonoms yra taikomi LR Vyriausybės Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų XIX p. reikalavimai patvirtinti LRV 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (red. 1995 m. vasario 29 d. nutarimas Nr.1640, Žin., 1996, Nr. 2-43). Archeologijos paveldo objektų tvarkybai nustatoma konservavimo kryptis (Lietuvos teritorijos bendrasis planas, 21 str. (Žin., 2002, Nr. 110-4852)). Visos neveikiančios kapinės tvarkomos pagal LRV 2006 m. vasario 13 d. įsakymu Nr. 144 patvirtintas Kapinių tvarkymo taisyklės, (Žin., 2006, Nr. 22-695). Jų teritorijoms nustatoma pagrindinė konservacinė (saugojimo) žemės naudojimo paskirtis, kuri gali būti pakeista tik pripažinus kitokio visuomenės poreikio viršenybę (LR nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas, 20 str. (Žin., 2004, Nr. 153-5571)). Iki 25 metrų pločio kultūros ir gamtos paminklų apsaugos zonose draudžiami visų rūšių miško kirtimai, išskyrus landšaftinius, sanitarinius ir medžių, kurių šaknys ardo paminklus, kirtimus, taip pat draudžiama naudoti chemikalus, vykdyti miško želdymo darbus, išskyrus tuos, kurie atliekami pagal specialius landšafto tvarkymo projektus. Bendrojo planavimo dokumentuose pažymėtų kultūros paveldo objektų bei vietovių teritorijose ir apsaugos zonose planuojama veikla reglamentuojama saugomų teritorijų planavimo dokumentais ir nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiaisiais planais bei kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais.

Tikslinė žemės naudojimo paskirtis	Žymėjimas (Ženklas ir spalva)	Teritorijos požymiai	Leistina kita naudojimo paskirtis, būdai ir pobūdžiai	Reglamentai
<p>Konservacinės paskirties žemė</p> <p>(Žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžinys)</p>		<p>Kultūros paveldo objektų teritorija</p> <p>Teisės aktais reglamentuota ūkinė veikla</p>	<p>Inžinerinės infrastruktūros plėtra</p> <p>Leistina žemės, miškų ūkio ir kita ūkinė veikla, kuri neprieštaruja teisės aktais nustatytiems apribojimams.</p> <p>Leistina turizmo paslaugų ir viešosios infrastruktūros plėtra, gyvenamoji veikla, taip pat kita veikla, kuri neprieštaruja teisės aktais nustatytiems veiklos apribojimams.</p>	<p>Apsaugos teritorinės priemonės konkretizuojamos teritorijų specialiaisiais ir detaliaisiais planais bei objektų, įrašytų į Nekilnojamųjų kultūros vertybių registrą, individualiais apsaugos reglamentais (tipiniai apsaugos reglamentai, jei individualių reglamentų nėra nustatyta).</p> <p>Visų objektų, įrašytų į Nekilnojamųjų kultūros vertybių registrą, teritorijoms ir jų apsaugos zonoms yra taikomi LR Vyriausybės Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų XIX p. reikalavimai patvirtinti LRV 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (red. 1995 m. vasario 29 d. nutarimas Nr.1640, Žin., 1996, Nr. 2-43). Archeologijos paveldo objektų tvarkybai nustatoma konservavimo kryptis (Lietuvos teritorijos bendrasis planas, 21 str. (Žin., 2002, Nr. 110-4852)). Visos neveikiančios kapinės tvarkomos pagal LRV 2006 m. vasario 13 d. įsakymu Nr. 144 patvirtintas Kapinių tvarkymo taisyklės, (Žin., 2006, Nr. 22-695). Jų teritorijoms nustatoma pagrindinė konservacinė (saugojimo) žemės naudojimo paskirtis, kuri gali būti pakeista tik pripažinus kitokio visuomenės poreikio viršenybę (LR nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas, 20 str. (Žin., 2004, Nr. 153-5571)).</p> <p>Jei objektų, įrašytų į Nekilnojamųjų kultūros vertybių registrą, apsaugos zonos nėra nustatytos, joms taikomi LR nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 9 str. 5 p. reikalavimai (Žin., 2004, Nr. 153-5571).</p> <p>Iki 25 metrų pločio kultūros ir gamtos paminklų apsaugos zonose draudžiami visų rūšių miško kirtimai, išskyrus landšaftinius, sanitarinius ir medžių, kurių šaknys ardo paminklus, kirtimus, taip pat draudžiama naudoti chemikalus, vykdyti miško želdymo darbus, išskyrus tuos, kurie atliekami pagal specialius landšafto tvarkymo projektus.</p> <p>Bendrojo planavimo dokumentuose pažymėtų kultūros paveldo objektų bei vietovių teritorijose ir apsaugos zonose planuojama veikla reglamentuojama saugomų teritorijų planavimo dokumentais ir nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiaisiais planais bei kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais.</p>

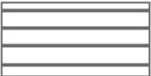

Tikslinė žemės naudojimo paskirtis	Žymėjimas (Ženklas ir spalva)	Teritorijos požymiai	Leistina kita naudojimo paskirtis, būdai ir pobūdžiai	Reglamentai
Vandens ūkio paskirties žemė (Žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžinys)		Vandens telkiniai Teisės aktais reglamentuota vandens ūkio veikla		Visi Panevėžio rajono vandens telkiniai teisės aktų nustatyta tvarka naudojami plaukiojimo priemonėms, mėgėjiškai žūklei, vandens sportui, poilsiui, turizmui.
Kitos paskirties žemė (Žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžinys)		Užstatytos teritorijos Ne žemės ūkio ir ne miškų ūkio veikla	Gyvenamųjų namų teritorijos žemė gali būti naudojama gyvenamiems namams statyti, smulkais ir vidutinio verslo ir viešųjų paslaugų (švietimo, sveikatos, sporto) patalpoms įrengti arba statiniams statyti, bendro naudojimo želdynams (ne mažiau 10% teritorijos ploto) ir inžineriniams tinklams, 5renginiams statyti ir eksploatuoti	Plėtojamų teritorijų reglamentai nustatomi plėtojamų kaimų galiojančiais teritorijų planavimo dokumentais arba naujai parengtais detaliaisiais planais. Mažaaukščio užstatymo aukštingumas neturi būti didesnis kaip 3 a., užstatymo intensyvumo rodikliai neturi viršyti: gyvenamosios paskirties sklypams - 0,4; negyvenamosios paskirties sklypams – 1,2.

Tikslinė žemės naudojimo paskirtis	Žymėjimas (Ženklas ir spalva)	Teritorijos požymiai	Leistina kita naudojimo paskirtis, būdai ir pobūdžiai	Reglamentai
		Rekreacinės teritorijos Veikla , teikianti turizmo ir rekreacijos paslaugas	Inžinerinės infrastruktūros veikla Kelių tinklo plėtros veikla	Plėtojamos turizmo ir verslo paslaugos, viešojo turizmo infrastruktūra. Gali būti plėtojama ir kita ūkinė veikla suderinama su poilsio, turizmo ir pramogų veikla. Mažaaaukščio užstatymo aukštingumas neturi būti didesnis kaip 3 a., užstatymo intensyvumo rodikliai neturi viršyti: rekreacinės ir gyvenamosios paskirties sklypams - 0,4; negyvenamosios paskirties sklypams – 1,2. Draudžiama gyvenamųjų kvartalų statyba. Rekreacinėse teritorijose žemės naudotojui draudžiama : <ul style="list-style-type: none"> • naudoti miško parkus, parkus ir skverus kitaip, negu numatyta patvirtintuose jų naudojimo nuostatuose; • statyti pastatus ir įrenginius, nesusijusius su rekreacija, taip pat rekreacijai skirtus pastatus ir įrenginius, jeigu jie neatitinka rekreacinių teritorijų normatyvų bei teisinių nuostatų (atstumas nuo vandens, aukštis, kultūros paveldo naudojimas turizmo reikmėms), išskyrus statybą esamose namų valdose; • teršti aplinką ar kitaip trukdyti ilsėtis tam tikslui skirtose vietose, kelti pavojų poilsiaujančiųjų saugumui, naikinti esamas stovyklavietes ar jų įrangą; • užtvirti nustatytąsias turistines trasas, takus, kelius, taip pat naikinti kelius prie rekreacijai skirtų vandens telkinių, jų pakrančių, paplūdimių, lankytinų objektų, apžvalgos aikštelių; .užtvirti kelius ar takus, vedančius į rekreacijos vietas iš poilsio namų, autobusų stotelių, automobilių aikštelių; trukdyti stovyklaviečių įrengimo, apželdinimo, turistinių takų žymėjimo ir įrengimo darbams, kai šie darbai vykdomi pagal parengtus projektus.
		Naudingų iškasenų teritorijos (veikiantys karjerai) Veikla susijusi su naudingų iškasenų eksploatavimu	Pramonės ir sandėliavimo objektų statyba Inžinerinės infrastruktūros plėtra Kelių tinklo plėtra Esamos veiklos konversija į kitą veiklą	Veiklą reglamentuoja Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos LRV 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (red. 1995 m. vasario 29 d. nutarimas Nr.1640, Žin., 1996, Nr. 2-43).

Tikslinė žemės naudojimo paskirtis	Žymėjimas (Ženklas ir spalva)	Teritorijos požymiai	Leistina kita naudojimo paskirtis, būdai ir pobūdžiai	Reglamentai
		Infrastruktūros koridoriuose Teisės aktais reglamentuota ūkinė veikla	Inžinerinės infrastruktūros ir kelių tinklo plėtra, leistina bet kuri ūkinė veikla, neprieštaraujanti teisės aktuose nustatytiems apribojimams.	Teritorijos skirtos inžineriniams tinklams ir objektams įrengti, inžinerinėms komunikacijoms plėtoti. Vietovėse prie magistralinių dujotiekių turi būti ribojamas užstatymo intensyvumas po 200 m atstumu į abi puses nuo esamų magistralinio dujotiekio vamzdžio ašies. Šioje vietovės klasėje galimas pastatų, skirtų žmonėms būti, neturi viršyti 10 pastatų 1600m išilgai vamzdžio ašies. Veiklą reglamentuoja Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos LRV 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (red. 1995 m. vasario 29 d. nutarimas Nr.1640, Žin., 1996, Nr. 2-43).
		Kultūros paveldo vertybių apsaugos zonos teritorija Teisės aktais reglamentuota ūkinė veikla	Leistina žemės, miškų ūkio ir kita ūkinė veikla, kuri neprieštaruja teisės aktais nustatytiems apribojimams	Visų objektų, įrašytų į Nekilnojamųjų kultūros vertybių registrą, teritorijoms ir jų apsaugos zonoms yra taikomi LR Vyriausybės Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų XIX p. reikalavimai patvirtinti LRV 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (red. 1995 m. vasario 29 d. nutarimas Nr.1640, Žin., 1996, Nr. 2-43). Archeologijos paveldo objektų tvarkybai nustatoma konservavimo kryptis (Lietuvos teritorijos bendrasis planas, 21 str. (Žin., 2002, Nr. 110-4852)). Visos neveikiančios kapinės tvarkomos pagal LRV 2006 m. vasario 13 d. įsakymu Nr. 144 patvirtintas Kapinių tvarkymo taisyklės, (Žin., 2006, Nr. 22-695). Jų teritorijoms nustatoma pagrindinė konservacinė (saugojimo) žemės naudojimo paskirtis, kuri gali būti pakeista tik pripažinus kitokio visuomenės poreikio viršenybę (LR nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas, 20 str. (Žin., 2004, Nr. 153-5571)). Iki 25 metrų pločio kultūros ir gamtos paminklų apsaugos zonose draudžiami visų rūšių miško kirtimai, išskyrus landšaftinius, sanitarinius ir medžių, kurių šaknys ardo paminklus, kirtimus, taip pat draudžiama naudoti chemikalus, vykdyti miško želdymo darbus, išskyrus tuos, kurie atliekami pagal specialius landšafto tvarkymo projektus. Bendrojo planavimo dokumentuose pažymėtų kultūros paveldo objektų bei vietovių teritorijose ir apsaugos zonose planuojama veikla reglamentuojama saugomų teritorijų planavimo dokumentais ir nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiaisiais planais bei kultūros paveldo apsauga reglamentuojančiais teisės aktais.

Tikslinė žemės naudojimo paskirtis	Žymėjimas (Ženklas ir spalva)	Teritorijos požymiai	Leistina kita naudojimo paskirtis, būdai ir pobūdžiai	Reglamentai
		Turizmo infrastruktūros plėtros teritorijose	Inžinerinės infrastruktūros, kelių ir gatvių tinklo plėtra, kita ūkinė veikla, neprieštaraujanti teisės aktuose nustatytiems apribojimams.	Inžinerinės infrastruktūros, kelių ir gatvių tinklo plėtra, kita ūkinė veikla, neprieštaraujanti teisės aktuose nustatytiems apribojimams.
	 SAZ 1 SAZ 2 SAZ 3	Požeminių vandens telkinių (vandenviečių) apsaugos zonos. Teisės aktais reglamentuota miškų ūkio	Inžinerinės infrastruktūros ir kelių tinklo plėtra, miškų ūkio ir kita ūkinė veikla, neprieštaraujanti teisės aktuose nustatytiems apribojimams.	Veiklą reglamentuoja Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos LRV 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (red. 1995 m. vasario 29 d. nutarimas Nr.1640, Žin., 1996, Nr. 2-43).

Tikslinė žemės naudojimo paskirtis	Žymėjimas (Ženklas ir spalva)	Teritorijos požymiai	Leistina kita naudojimo paskirtis, būdai ir pobūdžiai	Reglamentai
	 <p>Gamybos įmonių apsaugos zona</p> <p>Gyvulininkystės, paukštininkystės įmonių apsaugos zona</p> <p>Kapinių apsaugos zona</p> <p>Elektros perdavimo linijos apsaugos zona</p>	<p>Gamybinių ir komunalinių objektų (kapinių, buitinių atliekų surinkimo ir utilizavimo įrenginių, pramoninės gyvulininkystės objektų, buitinių nuotekų valymo įrenginių) sanitarinės apsaugos ir taršos poveikio zonose</p> <p>Teisės aktais reglamentuota žemės ūkio veikla</p>	<p>Inžinerinės infrastruktūros ir kelių tinklo plėtra, miškų ūkio ir kita ūkinė veikla, neprieštaraujanti teisės aktuose nustatytiems apribojimams.</p>	<p>Veiklą reglamentuoja Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos LRV 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (red. 1995 m. vasario 29 d. nutarimas Nr.1640, Žin., 1996, Nr. 2-43)</p> <p>Gamybinių ir komunalinių objektų sanitarines apsaugos zonas gali tikslinti Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme (Žin., 1995, Nr. 107-2391) numatyti planavimo organizatoriai, turintys teisę tvirtinti teritorijų planavimo dokumentus (bendruosius, detaliuosius, specialiuosius planus), kai jie įvertina teritorijų planavimo dokumento sprendinių poveikį žmonių sveikatai bei aplinkai ir juos suderina su Aplinkos ministerija ir Sveikatos apsaugos ministerija.</p> <p>Gamybinių objektų sanitarinėse apsaugos zonose draudžiama :</p> <ul style="list-style-type: none"> • statyti pramonės įmones, gamybinius pastatus ir renginius, kurių gamybos teršalai gali pakenkti jau esančios įmonės darbuotojų sveikatai, sugadinti medžiagas, įrenginius, produkciją, taip pat padidinti gyvenamosios zonos taršą; • statyti gyvenamuosius namus, sporto įrenginius, vaikų įstaigas, mokyklas, medicinos įstaigas, sanatorijas ir profilaktoriumus bei kitas panašias įstaigas, taip pat įrengti parkus; • Gamybinių objektų sanitarinėse apsaugos zonose, tsižvelgiant į tai, kiek ir kokių kenksmingų medžiagų jose esama, gali būti leidžiama verstis žemės ūkiu, reglamentuojant kultūrų sėjomainą ir sudėtį, ūkio pobūdį, suderinus šį klausimą su Sveikatos apsaugos ministerija ir Žemės ūkio ministerija. <p>Gyvulininkystės, paukštininkystės ir žemės ūkio įmonių pastatų sanitarinėse apsaugos zonose draudžiama gyvenamuosius namus ir visuomeninius objektus. Esamos žemės ūkio įmonės ar objektai, kurių sanitarinėse apsaugos zonose yra sodybų ar visuomeninių objektų, gali būti rekonstruojami atsižvelgiant į vietos sąlygas, Sveikatos apsaugos ministerijai ir Aplinkos apsaugos ministerijai įvertinus neigiamą poveikį sveikatai ir šiose zonose gyvenantiems asmenims sutikus.</p>

V.5.4.2. Visuomenės poreikiams rezervuojamos teritorijos

Teritorijos, rezervuojamos visuomenės poreikiams, pateiktos *V.5.4.2.1 lentelėje*, pažymėtos Žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžinyje, Rekreacijos, turizmo, gamtos ir kultūros paveldo plėtojimo brėžinyje. Šie žemės sklypai negali būti parduodami, perleidžiami ar kaip nors kitaip perduodami privačion nuosavybėn iki planuojamo periodo pabaigos. Šių sklypų žemė turi būti naudojama gyventojų ramiam ir aktyviam poilsiui, sportui, sveikatingumui stiprinti, kultūros renginiams organizuoti, viešajai turizmo ir poilsio infrastruktūrai įrengti.

V.5.4.2.1 lentelė. Panevėžio rajono savivaldybės naudojamų ir rezervuojamų visuomenės poreikiams žemės sklypų sąrašas

Eil. Nr.	Vietovė	Plotas, ha
Smilgių seniūnija		
1.	Šuojos tvenkinio pakrantė prie Sujetų kelio	1,50
2.	Šuojos tvenkinio pakrantė prie Sujetų kelio	0,26
3.	Perekšlių kaimo žalioji zona	8,44
4.	Perekšlių kaimo žalioji zona	0,65
5.	Perekšlių kaimo žalioji zona	3,70
6.	Smilgių kaime, prie kelio, žalioji zona	1,43
7.	Smilgių kaime, prie kelio, žalioji zona	2,74
8.	Sujetų kaime, prie Šuojos upelio, žalioji zona	9,00
Panevėžio seniūnija		
9.	Buęs Pajstrio žvyro karjeras	2,10
10.	Įstros tvenkinio pakrantė Gegužinės gyvenvietėje	5,64
11.	Įstros tvenkinio pakrantė Gegužinės gyvenvietėje	2,34
12.	Dešinysis Lėvens krantas ties Adomava	1,37
13.	Daukniūnų kaimo žalioji zona	2,20
14.	Buęs žvyro karjeras Daukniškio kaime	8,10
15.	Lėvens ir Sanžilės santakos pakrantė	0,40
16.	Miškas Pušynėlis Gašparėlių kaime	1,65
17.	Miškas - Girelė Bernotonių kaime	4,70
Karsakiškio seniūnija		
18.	Teritorija prie Lėvens upės	4,18
19.	Teritorija prie Lėvens upės	0,84
20.	Teritorija prie Lėvens upės	0,88
21.	Lėvens krantas ties Žaliąja giria	3,00
22.	Tvenkinys ir jo pakrantės "Startų" sodininkų bendrijoje	3,81

PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS

23.	Teritorija Paliūniškio gyvenvietėje prie Lėvens upės	9,00
24.	Teritorija Piniavos gyvenvietėje, prie kelio	6,90
25.	Žalioji zona Vaidotų gyvenvietėje	2,50
26.	Pukiškio ežero pakrantė	0,60
27.	Teritorija Geležių kaime prie tvenkinio	3,37
28.	Paežerių ežero pakrantė	1,00
29.	Buęs Tiltgalių žvyro karjeras	2,87
30.	Teritorija Tiltgalių gyvenvietėje prie tvenkinio	1,39
31.	Teritorija Tiltgalių gyvenvietėje prie tvenkinio	3,56
32.	Žalioji zona Tiltgalių gyvenvietėje prie kelio	1,79
33.	Miškas prie stovyklos	1,91
34.	Teritorija prie upės Marnaka	8,00
	Miežiškių seniūnija	
35.	Upės Juosta pakrantė ties Tekeriškais	1,40
36.	Nevėžio ir Vaideginės santaka	2,40
37.	Nevėžio pakrantė prie kelio Panevėžys - Vilnius	0,50
38.	Teritorija Trakiškio gyvenvietėje	1,50
	Velžio seniūnija	
39.	Dešinysis Nevėžio krantas Velželyje	1,71
40.	Teritorija dešiniajame Nevėžio krante, Velželyje	1,95
41.	Teritorija Staniūnų gyvenvietėje (prie kelio Panevėžys - Vilnius)	0,48
42.	Staniūnų gyvenvietės parkas	9,00
43.	Teritorija Velžio gyvenvietėje (prie Juodos upės)	1,31
44.	Teritorija Velžio gyvenvietėje prie Juodos upės	8,66
45.	Žalioji zona Uoksų kaime	3,14
46.	Žalioji zona Kabelių kaimas	3,60
	Naujamiesčio seniūnija	
47.	Labos tvenkinio pakrantė Pažibuose	0,60
48.	Šuojos tvenkinio pakrantė Pranionių kaime	2,00
49.	Teritorija Berčiūnų kaime	5,80
50.	Teritorija Naujamiesčio gyvenvietėje prie Nevėžio	4,45
51.	Teritorija Naujamiesčio gyvenvietėje prie Nevėžio	1,68
52.	Teritorija Naujamiesčio gyvenvietėje prie Nevėžio	9,02
53.	Teritorija Naujamiesčio gyvenvietėje prie Nevėžio	4,10
54.	Teritorija Naujamiesčio gyvenvietėje prie Nevėžio	2,18
55.	Teritorija Molainių kaime prie tvenkinio	2,01
56.	Teritorija Liberiškio gyvenvietėje prie tvenkinio	6,15
57.	Teritorija Liberiškio gyvenvietėje prie tvenkinio	2,22
58.	Teritorija Liberiškio gyvenvietėje	1,23

PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS

59.	Teritorija Liberiškio gyvenvietėje	1,40
	Ramygalos seniūnija	
60.	Šiaurinis Kuršėlės krantas Daniūnuose	0,40
61.	Buvęs Uliūnų žvyro karjeras	1,37
62.	Šambalioniškių tvenkinio pakrantė	4,40
63.	Teritorija prie Bistrampolio dvaro	6,00
	Vadoklių seniūnija	
64.	Juodžio ežero pakrantė Datūniškio gyvenvietėje	1,24
65.	Aptekos tvenkinio pakrantė ties Jotainiais	0,60
	Raguvos seniūnija	
66.	Raguvos sen. miškelis ir žvyro karjeras prie Nevėžio	6,70
67.	Raguvos seniūnijos Miškelis	1,29
68.	Teritorija Raguvoje prie kelio	0,85
69.	Raguvos gyvenvietės parkas prie Nevėžio	0,36
70.	Raguvos kartodromas	4,06
71.	Raguvos gyvenvietės parkas	3,11
72.	Šilų parkas	1,39
	Krekenavos seniūnija	
73.	Žalioji zona Krekenavos tvenkinio kairiajame krante	0,70
74.	Nevėžio pakrantė ties Kazokų kaimu	0,70
	Upytės seniūnija	
75.	Upytės miestelio tvenkinys ir parkas šalia jo	1,62
76.	Upytės miestelio tvenkinys ir parkas šalia jo	1,13
77.	Upytės miestelio tvenkinys ir parkas šalia jo	6,87
78.	Upytės miestelio piliavietė (Čičinsko kalnas)	3,16
79.	Ēriškių tvenkinio pakrantė	2,57
80.	Ēriškių tvenkinio pakrantė	3,55
81.	Ēriškių tvenkinio pakrantė	1,42
82.	Ēriškių tvenkinio pakrantė	0,69
83.	Ēriškių tvenkinio pakrantė	0,31
84.	Ēriškių tvenkinio pakrantė	0,67
85.	Ēriškių tvenkinio pakrantė	2,39
86.	Parkas Ēriškių gyvenvietėje	9,04

Panevėžio rajono teritorijoje rezervuojamos krašto apsaugos sistemos žemės sklypai, pateikti V.5.4.2.2 lentelėje.

V.5.4.2.2 lentelė. Krašto apsaugos sistemos žemės sklypų Panevėžio rajone sąrašas

Eil. Nr.	Adresas	Naudotojas	Plotas ha
1.	Naciogalos k., Naujamiesčio sen.	5-oji rinktinė	7,57
2.	Dembavos k., Velžio sen.	Mindaugo MPB	18,47
3.	Pajuosčio k., Velžio sen.	Mindaugo MPB	0,05
4.	Dembavos k., Velžio sen.	Mindaugo MPB	27,7
5.	Pajuosčio pl. 73., Velžio sen.	Mindaugo MPB	0,07
6.	Pajuosčio k., Velžio sen.	KOP Aviacijos bazė	576,62
7.	Pajuosčio k., Velžio sen.	KOP Aviacijos bazė	2,91
8.	Venslaviškių k., Miešiškių sen.	KOP Aviacijos bazė	4,16
9.	Dvarininkų k., Miešiškių sen.	KOP Aviacijos bazė	0,92
10.	Paežerio k., Karsakiškio sen.	KOP Aviacijos bazė	0,89
11.	Dembavos k., Velžio sen.	KPAT	0,54

V.6. SUSISIEKIMO SISTEMOS SPRENDINIAI

Panevėžio rajono susisiekimo pagrindą sudaro penki magistraliniai ir trys krašto automobilių keliai (V.6.1 lentelė), kuriais vyksta didžiausias eismas rajono teritorijoje. Keliai E272 ir E67 yra tarptautinės reikšmės keliai, kuriuose 2006 metais užfiksuotas didžiausias vidutinis metinis paros eismo intensyvumas Panevėžio rajono užmiesčio keliuose-6835 automobilių per parą.

V.6.1 lentelė Magistraliniai ir krašto keliai Panevėžio rajone.

Eil. Nr.	Kelio pavadinimas	Kelio kategorija	Kelio numeris	Reikšmė
1.	Vilnius-Panevėžys	automagistral	A2/ E272	tarptautin
2.	Panevėžys-Čiuliai	magistralinis	A9/ E272	tarptautin
3.	Panevėžys –Pasvalys-Ryga	magistralinis	A10/ E67	tarptautin
4.	Panevėžys-Aristava-Sitkėnai	magistralinis	A8/ E67	tarptautin
5.	Panevėžio aplinkkelis	magistralinis	A17/E272,67	tarptautin
6.	Daugpilis-Rokiškis-	krašto	122	regiono

	Panevėžys			
7.	Anykščiai-Troškūnai- Panevėžys	krašto	121	regiono
8.	Kėdainiai-Krekenava- Panevėžys	krašto	195	regiono

Perspektyvoje šiais keliais vyks intensyviausias automobilių eismas.

Lietuvai įstojus į Europos Sąjungą, nuo 2004 m. gegužės 1 d. ypač sparčiai eismo intensyvumas auga keliuose, jungiančiuose Baltijos valstybes su Vakarų Europos šalimis. Šiaurės-Pietų koridoriaus reikšmė labai išaugo. Via Baltica, kaip pagrindinio šia kryptimi einančio transporto koridoriaus plėtojimas tapo prioritetiniu uždaviniu. Via Baltica kerta Panevėžio rajoną pietuose ties Panevėžio Kėdainių rajonų riba, o šiaurėje-Panevėžio Pasvalio rajonų riba. Panevėžio rajone Via Baltica praeina keliu A8 (E67) Panevėžys-Aristava-Sitkūnai, A17 Panevėžio aplinkkelis ir A 10 (E67) Panevėžys –Pasvalys-Ryga. Nuo 2004 m gegužės 1 dienos eismo intensyvumas E 67 Via Baltica kelyje ėmė sparčiai didėti, o krovinio eismo intensyvumas nuo 2001 iki 2005 m padidėjo apie 87 %. Jame didžiausias krovinio transporto eismo intensyvumo augimas iš visų Lietuvos europinės reikšmės kelių. 1996 metais vidutinis metinis paros eismo intensyvumas buvo 4234 automobiliai, o 2006 metais-net 7321 automobilis per parą. Per 10 metų eismo intensyvumas išaugo net 73 %, o sunkiojo transporto- net 3 kartus. Prognozuojama, kad Via Baltica važiuojančių transporto priemonių skaičius toliau didės ir 2010 metais jis turėtų pasiekti vidutiniškai 9000 automobilių per parą. Via Baltica trasoje Ramygalą yra vienintelis miestelis, kurį kertą ši tarptautinė magistralė. Jau patvirtintas Ramygalos specialusis planas ir rezervuotos žemės aplinkkeliui, artimiausiu metu bus atliekamas techninis projektas ir remintis juo bus vykdoma Ramygalos aplinkkelio statyba.

Ūtos sankryža yra svarbus mazgas Via Baltica trasoje. Čia susikerta kelias A 10 (E67) Panevėžys –Pasvalys-Ryga ir A17 Panevėžio aplinkkelis. Jau dabar sankryžos parametrai ir pralaidumas neatitinka saugumo reikalavimų. Jau yra patvirtintas specialusis sankryžos planas ir rezervuojamos žemės. Techniniame projekte reikia spręsti šio mazgo problemą, pastačius dviejų lygių sankryžą su žiedine sankryža. Pirmajame etape galima įrengti žiedinę sankryžą, kuri paskirstytų srautus atvažiuojančius iš Panevėžio ir Vilnius krypčių, paliekant rezervinę atšaką Kupiškio link. Vėlesniame etape pasatyti viadukus ir paskirstyti srautus reikiamomis kryptimis.

Perspektyvoje numatoma Via Baltica kelią paversti automagistrale su skiriamąja juosta ir 4 važiavimo juostomis, su skirtingų lygių sankryžomis susikirtimuose su krašto ir vietinės reikšmės

keliais. Perspektyvinė automagistralės ašis, pagal situaciją, praeina esamo Via Baltica kelio ašies atžvilgiu dešine ir kaire puse.

Panevėžio rajone krašto kelias 122 Daugpilis-Rokiškis-Panevėžys jungiantis trijų rajonų savivaldybių centrus ir Latvijos miestą Daugpilį, neturi tiesioginio ryšio su Panevėžio aplinkkeliu. Tokios sąlygos lemia mažesnę šio koridoriaus panaudojimą. 2002 m. patvirtintame Lietuvos bendrajame plane numatytas šiaurinis aplinkkelis nuo Ūtos sankryžos link Paliūniškio. Reikalinga parengti aplinkkelio specialųjį planą, kuris tiksliai apibrėžtų aplinkkelio vietą, nepažeidžiant NATURA 2000 teritorijų, išsaugotą gamtą, sujungtų kelius A10 Panevėžys-Pasvalys –Ryga ir 122 Daugpilis-Rokiškis-Panevėžys. Su šiuo etapu būtų užbaigtas Panevėžio miesto apvažiavimas iš pietų, vakarų ir šiaurės pusės, pilnai nukreipiant sunkiojo transporto srautus aplinkkeliais, visai nevažiuojant per miestą.

Svarbiausias Panevėžio rajoną aptarnaujantis Vakarų - Rytų transporto koridorius praeina magistraliniu keliu A9 Panevėžys-Šiauliai ir krašto keliu 122 Daugpilis – Rokiškis - Panevėžys. A9 (E272) Kelias Panevėžys-Šiauliai yra jungtis ne tik su Šiaulių apskritimi, bet ir tiesioginė jungtis su Pajūrio regionu ir Klaipėdos uostu. Įgyvendinus Radviliškio aplinkkeli, Pajūrio regionas bus pasiekiamas greičiau.

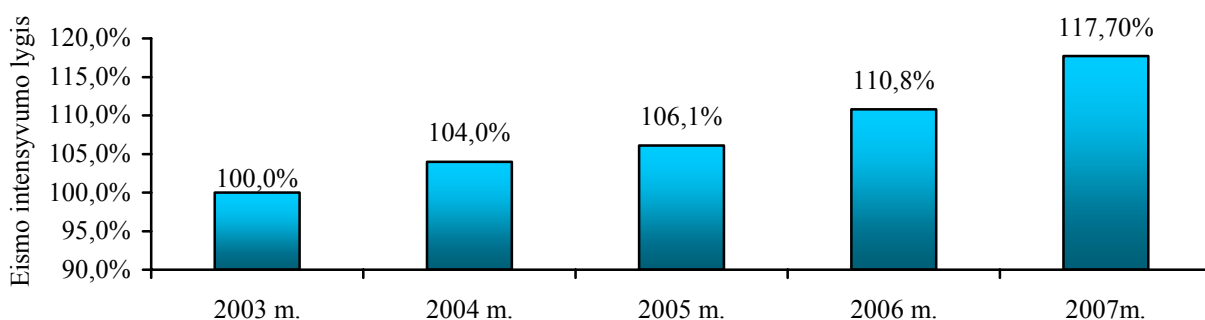
Būtina svarstyti ir ruošti Karsakiškio aplinkkelio specialųjį planą, nukreipiant kelio 122 Daugpilis-Rokiškis-Panevėžys automobilių srautą per Karsakiškį į aplinkkeli. Kelią 122 Daugpilis-Rokiškis-Panevėžys rekonstruoti, keliant techninius parametrus iš krašto kelio iki magistralinio kelio.

A2 (E272) automagistralė Vilnius-Panevėžys- geras ir greitas susisiekimas su Lietuvos sostine Vilniumi, ji efektyviai aptarnauja Panevėžio ir kitus rajonus ir yra pakankamai pralaidi automobilių srautui. Tačiau, perspektyvoje, kad automagistralė atitiktų visus jai keliamus techninius reikalavimus, būtinos dviejų lygių sankryžos sankirtose su rajoninės reikšmės keliais Nr 3017 Velžys-Jotainiai-Pagiriai-Šėta, Nr 3010 Preidžiai-Maženiai-Raguva ir Nr 3011 Raguva-Šilai-Mikėnai. A2 (E272) automagistralės Vilnius-Panevėžys dangą būtina nuolat prižiūrėti ir atnaujinti, kad nesusidarytų provėžos ir kiti dangos defektai, kurie trukdo saugiam važiavimui.

Panevėžio raj. avaringiausios vietos yra kelyje A17 Panevėžio aplinkkelis, A9 Panevėžys - Šiauliai ir kelyje A10 Panevėžys – Pasvalys - Ryga. Būtina gerinti šių kelių techninius parametrus ir jų pralaidumą. Didesnė dėmesį skirti saugaus eismo programai, rengianti naujus ir rekonstruojanti senus pėsčiųjų-dviraikių takus, apyviejanti sankryžas, rengiant jose iškilius pėsčiųjų saugumo saleles, pavojinguose ruožuose

rengianti metalinius kelio atitvarus , pakelės pamiškes aptverianti apsauginėmis tvoromis nuo vėtrių, apstatyti kelius (pagal būtinybę) papildomais kelio ženklais

Panevėžio rajonas, pagal savo padėtį Lietuvos žemėlapyje, užima išskirtinę padėtį automobilių srautų paskirstyme magistraliniuose ir krašto keliuose tarp Pietų-Šiaurės ir Rytų - Vakarų kryptių. Reikia išnaudoti patogią Panevėžio raj. geografinę padėtį, siekiant integruoti Lietuvos kelių transporto tinklą į Europos kelių transporto sistemą. Panevėžio transporto mazgas yra svarbi transeuropinio tinklo (TEN-tr) daliis ir jam reikia suteikti didžiausią prioritetą.

V.6.1 pav. eismo intensyvumo kitimas rajoniniuose keliuose per paskutiniuosius penkerius metus

Per paskutiniuosius penkerius metus (2003 m. – 2007 m.) eismo intensyvumas išaugo 17,7% (V.6.1 pav.).

Panevėžio rajone rajoninių kelių ilgis yra 440.43 km. Kelių su žvyro danga yra 37% (.Lietuvos mastu žvyrkeliai sudaro 39,45 % visų kelių)

Kelių su žvyro danga eksploatacija brangiai kainuoja, be to, tam tikrais metų laikotarpiais jie tampa sunkiai išvažiuojami, nesaugūs, transporto sukeltos dulkės teršia aplinką. Važiuojant žvyrkeliais, transporto priemonės greičiau susidėvi. Ilgainiui žvyrkelių danga susidėvi, jai atkurti nuolatos reikia naudoti žvyro atsargas, kurios Lietuvoje yra ribotos. Socialinis žvyrkelių asfaltavimo aspektas taip pat yra labai svarbus, nes skirtingų rajonų gyventojai turi nevienodas susisiekimo sąlygas.

2006-2008 metai Lietuvoje vykdoma žvyrkelių asfaltavimo programa. Į šią programą įtraukti didelio eismo intensyvumo žvyrkeliai, einantys per gyvenvietes bei jungiantys didesnes gyvenvietes su asfaltuotų kelių tinklu. Panevėžio raj, pagal šią programą numatoma išasfaltuoti kelio Nr 2008 Vilainiai-Šventybrastis-Krekenava 22,89-27,71 km , kelio Nr 3003 Ramygala-Krekenava 8,99-13,44 km ir kelio Nr 3017 Velžys-Jotainiai-Šėta 18,02-22,29 km. Viso 13,54 km. Jau išasfaltuotas

kelio Nr 1204 Kavarskas-Taujėnai-Vadokliai-Ramygala ruožas nuo 28,90 km iki 33,74 km. Tai buvo paskutinė šio kelio atkarpa, dar neturėjusi asfalto dangos Panevėžio rajone.

V.6.2. lentelė Žvyrkelių asfaltavimo programa Panevėžio rajone. VI „Panevėžio regiono keliai“ informacija

Eil. Nr.	Kelio Nr.	Kelio pavadinimas	Nuo km iki km	Ruožo ilgis km	Pastabos	metai
1	1204	Kovarskas-Ramygala	28,9-33,8	4,9	Iki Ukmergės raj. ribos	2006/2007
2	3007	Nauradai-Naujamiestis-Krekenava	8,38-10,6	2,22	Nuo Naujamiesčio iki Mickiemės sankr	2007/2008
3	3003	Ramygala-Krekenava	9,0-13,42	4,22	Nuo Krekenavos link Ramygalos	2007/2008
4	3017	Velžys-Jotainiai-Šėta	18,0-22,3	4,3	Nuo Jotainių iki kelio Ramygala-Vadokliai	asfaltuojami
5	2008	Vilainiai-Šventybrastis-Krekenava	22,9-27,7	4,8	Jungia Krekenavą su Burveliais	2008/2009
6	3007	Nauradai-Naujamiestis-Krekenava	10,6-13,6	3,0	Tęsimas iki Vadaktelių	suprojektuoti
7	3013	Berčiūnai-Dragonys-Gailiūnai	4,35-8,0	3,65	Nuo Daukniūnų iki Spirakių gyv	2009/2010
8	3024	Barklainiai-Ėriškiai	0-4,42	4,42	Nuo kelio Panevėžys-Kėdainiai iki Ėriškių	projektuojami
9	3012	Tiltgaliai-Sodeliai	14,36-15,57	1,21	Nuo Kelio Paliūniškis-Vabalninkas iki Sodelių	2010/2015
	3023	Ramygala-Jotainiai	5,0-7,0	2,0		2010/2015
	3003	Ramygala-Krekenava	7,9-8,99	1,09	Baigiamas maršrutas tarp Ramygalos ir Krekenavos	2010/2015
10	3010	Preidžiai-Maženiai-Raguva	0-6,68	6,68	Nuo kelio Velžys –Jotainiai iki Maženių gyv.	2010/2015
11	3026	Kazimierava-Alantės Miliešiškiai	1,4-3,09	1,69	Nuo Alantės gyv iki kelio Vilnius Panevėžys	2010/2015
12	3015	Vanagiškiai-Adomava	0-2,36	2,36	Nuo kelio Panevėžys-Pasvalys iki Adomavos gyv.	
13	3013	Berčiūnai-Dragonys-Gailiūnai	8,0-12,0	4,0	Nuo Spirakių iki Dragonių	
14	3009	Švainininkai-Naurašiliai	0,0-2,81	2,81	Nuo mag. kelio iki Viburių	
15	3007	Nauradai-Naujamiestis-Krekenava	14,92-23,96	9,04	Vadaktėliai-Krekenava	
16	3009	Švainininkai-Naurašiliai	3,27-9,33	6,06	Viburiai-Naurašiliai	
17	3006	Panevėžys-Pavašuokiai-Subačius	7,0-11,0	4,0	Nuo Taruškų į Pavašuokius	

2006/2007 m objektai jau išasfaltuoti;

2007/2008 m objektai asfaltuojami ;

2008/2009 m objektams paruošti projektai;

2009/2010 m objektai projektuojami

Įvykdymo metai gali būti pakeisti priklausomai nuo finansavimo.

Panevėžio rajone ypatingą dėmesį reikia skirti vietiniams keliams ir gyvenviečių gatvėms.

V.6.3. lentelė Panevėžio rajono vietiniai keliai ir gatvės

Eil. Nr	Seniūnija	km
1	Naujamiesčio	122,99
2	Miežiškių	117,66
3	Panevėžio	238,51
4	Karsakiškio	198,43
5	Krekenavos	237,98
6	Raguvos	84,35
7	Upytės	77,73
8	Smilgių	107,62
9	Ramygalos	180,78
10	Velžio	160,47
11	Vadoklių	168,85
	Viso:	1695,37

V.6.3. lentelėje pateiktas vietinių kelių ir gatvių sąrašas, kurį patvirtino Panevėžio rajono savivaldybės taryba. Panevėžio rajono savivaldybėje dar nebaigta šių kelių inventorizacija. Šiuo metu yra padarytos 47 gatvių ir kelių kadastrinės bylos. Kasmet Panevėžio rajono savivaldybė iš kelių priežiūros ir plėtros programos gauna lėšas vietiniams keliams ir gatvėms prižiūrėti.

Sparčiai didėjantis automobilizacijos lygis turi didelę įtaką automobilių srautų augimui Panevėžio rajone ne tik magistraliniuose, bet ir rajono ir vietinės reikšmės keliuose. Automobilizacijos augimas yra ir kaimo vietovėse. Daugelis kaimo gyventojų vyksta į darbą į tolimesnes vietas ar miestą. Jie pageidauja patogių asfaltuotų kelių. Reikia atkreipti dėmesį į tuos kelius su žvyro dangą, kurie jungia gyvenvietes su išvažiavimais į asfaltuotus krašto ar rajoninius kelius. Socialinis aspektas taip pat yra labai svarbus, nes miesto ir kaimo gyventojai turi nevienodas susisiekimo sąlygas, taip būtų sumažinamas deklaruojamas atotrūkis tarp kaimo ir miesto.

Kaimo vietovėse kuriasi pavieniai ūkininkai, kurių ūkiai plečiasi ir didėja jų žemės ūkio sunkios technikos parkas. Tokiai technikai būtina pagerinti esamų vietinių kelių dangas, jas papildomai paplatinant ir pažvyruojant. Pavyzdžiui rajoninis kelias Nr 3010 Preidžiai-Maženiai-Raguva (iki

Maženių gyvenvietės) ir vietinis kelias Kairiai-Raguva. Rajono gyventojai pageidauja ir asfaltuotų gyvenviečių gatvių, pavyzdžiui Ūtos, Molainių, Naujamiesčio, Taujėnų gyvenvietėse .

Panevėžio mieste ir priemiesčiuose gerai išvystytas pėsčiųjų dviratininkų takų tinklas. Miesto ribose, pėsčiųjų judėjimo zonose , yra specialiai atžymėtos dviratininkų judėjimo zonos. Nenutrūkstamai galima išvažiuoti su dviračiu iš miesto ir įsilieti į užmiesčio dviračių takus. Jie nutiesti iki pagrindinių sodų bendrijų, poilsio zonų, prie magistralinių kelių. Pavyzdžiui nutiesti pėsčiųjų dviračių takai prie kelio Nr 122 Daugpilis-Rokiškis-Panevėžys nuo pat Panevėžio miesto iki kelio 96,31 km.(„Vingio“ sodų bendrija), Prie magistralinio kelio A9 (E272) Panevėžys-Šiauliai ruože nuo 8,48 km iki 12,10 km dešinėje kelio pusėje ir nuo 12,10 km iki 14,40 km kairėje kelio pusėje. Visas šio ruožo ilgis 6 km. Tačiau kaimo gyventojai pageidauja nutiesti pėsčiųjų dviračių takus tarp gretimų gyvenviečių taip pat tarp gyvenviečių ir poilsio zonų ar vandens telkinių. Kelias Nr 1204 Kavarskas-Taujėnai-Vadokliai-Ramygala, Mikėnų kaimo gyventojams reikia nutiesti pėsčiųjų dviračių taką iki Lėno ežero. Taip pat reikalingas pėsčiųjų dviračių takas nuo Molainių kaimo iki poilsio zonos-tvenkinių. Tokius pėsčiųjų dviračių takus galima tiesti ne kelio zonos ribose.

Rajono viešasis transportas, neseniai dar buvęs daugeliui vienintele susisiekimo priemone, šiandien vis labiau užleidžia vietą kelionėms lengvaisiais automobiliais. Nuo 1995 metų sumažėjus pervežtų keleivių skaičiui daugiau nei 3 kartus, transporto rida sumažėjo 1,2 karto.

Panevėžio autobusų parko transportas, pagal pagaminimo metus, yra kritinėje būklėje ir artimiausiais metais gali susidurti su rimtomis problemomis. Toks autobusų stovis negali sudaryti keleiviams komfortinių sąlygų, jais važiuoti darosi nesaugu. Pakutiniais metais autobusų parkas atnaujino autobusus tik pagrindiniais tarp miestiniais maršrutais, vidiniais maršrutais rajono ribose važiuoja senesni ir mažesnio talpumo autobusai. Iš Panevėžio autobusų parko išvyksta autobusai 73 rajoniniais maršrutais(tame tarpe ir sezoniniai) . Paskutiniu metu maršrutų skaičius stabilizavosi, tik sumažėjus keleivių srautui, derinamas reisų skaičius.

Rajono keliais važiuoja 55 privatūs vežėjai. Keleivių sudėtis , kelionių pobūdis taip pat stabilūs. Tai moksleiviai, dirbantieji, pensijinio amžiaus žmonės. Paskutiniu metu , pabrangus degalams ir sumažėjus keleivių skaičiui, kai kuriais maršrutais važiuoti darosi nuostolinga. Taip pat ir esamos transporto priemonės nusidėvi ir neatitinka saugaus važiavimo normų. Panevėžio rajone reikėtų atlikti keleivių srautų ir visuomeninio transporto maršrutų galimybių studiją, kad galima būtų kuo tiksliau nustatyti visuomenės galimybes pasiekti pageidaujamas vietas ir paslaugas keleiviniu transportu.

Panevėžys vienas iš nedaugelio Lietuvos miestų, kuris yra izoliuotas nuo užmiesčio tranzitinių transporto srautų, nutiesus tarptautinę Via Baltica automagistralę, Panevėžio aplinkkelį. Pakeleš aptarnavimo infrastruktūra – taip pat vienas iš susisiekimo sistemos išvystymo rodiklių. Tačiau nei

Panevėžio miesto, nei rajono savivaldybės neišnaudoja šio kelio teikiamų galimybių, steigiant logistikos terminalus, aptarnavimo infrastruktūrą ir tuo pačiu kuriant naujas darbo vietas. Panevėžio rajone trūksta kempingų, motelių, nakvynės namų, poilsio aikštelių su sanitariniais mazgais ir šiukšlių konteineriais, nepakankamai išvystyta informacinė sistema.

Kiekybiniu požiūriu Panevėžio rajone pakelės aptarnavimo infrastruktūra išvystyta nepakankamai: Šalia pagrindinių rajono kelių, kuriuose transporto srautai didžiausi, yra nepakankamas degalinių, maitinimo įstaigų skaičius. Esama pakelės aptarnavimo infrastruktūra nėra moderni ir šiuolaikiška. Maitinimo įstaigų aptarnavimo lygis tik minimaliai tenkina atvykstančiųjų poreikius. Juos galima būtų įrengti prie auto magistralės A2 Vilnius-Panevėžys, A9 Panevėžys-Šiauliai, visame Via Baltica ruože.

Šiuo metu kai kurie nauji infrastruktūros objektai yra statomi ir planuojami statyti, parengti projektai. Tik paskutiniu metu prie kelio A17 Panevėžio vakarinis aplinkkelis ir kelio Nr 195 Kėdainiai-Krekenava-Panevėžys steigiasi nauji logistikos ir aptarnavimo centrai. Taip išnaudojama patogi Panevėžio padėtis Lietuvos žemėlapyje.

Geležinkelio linijų tankumas Panevėžio rajone yra vienas mažiausių Lietuvoje. Panevėžio rajono teritoriją kerta magistralinio geležinkelio linija „Šiauliai-Daugpilis“, jungianti tris apskrities rajonus ir Lietuvos teritoriją su Baltijos geležinkelio tinklu. Tai sudaro palankias galimybes krovinių ir keleivių pervežimui. Ribotas tankis mažina pervežimus, kurie turi aiškia tendenciją mažėti. Geležinkelio linijų techniniai parametrai ir techniškai pasenusios transporto priemonės neužtikrina šiuolaikinio susisiekimo greičio, o ilga kelionės trukmė neleidžia konkuruoti su autobusais ir lengvaisiais automobiliais. Visumoje geležinkelio transportas Panevėžio rajone tarp keleivių neturi didesnių perspektyvų. Prognozuojama, kad nuo 2003 m. iki 2015 m. krovinių vežimai geležinkelių tranaportu Lietuvoje išauga 36,9 %. Numatoma, jog tranzitinio eismo apimtys augs sparčiausiai: geležinkelio linijoje Radviliškis-Panevėžys-Šapeliai-valstybės siena tranzitinių krovinių srautai 2015 m. išaugs daugiau nei du kartus, vidaus vežimai augs mažiausiai-1,25 karto, eksportas ir importas- apie 1,33 karto.

Magistralinė geležinkelio linija Radviliškis-Panevėžys-Šapeliai-valstybės siena yra strateginės reikšmės (OSJD koridorius) ir ateityje išliks kaip viena svarbesnių keleivių bei krovinių pervežimo linijų Lietuvos geležinkelių tinkle.

Geležinkelių apsaugos zonoje nenumatoma jokių tinklų tiesimo, statinių patatymo, vandenviečių, rekreacijos zonų. Nesumažinamas rajone easančių pervažų matomumas.

Panevėžio ir Pasvalio rajonus kerta siaurasis geležinkelis, tačiau jo bendras poveikis ir reikšmė yra santykinai maža bendroje rajono susisiekimo sistemoje. Tai daugiau turistinio pobūdžio transporto priemonė. Lietuvos siaurasis geležinkelis (750 mm pločio vėžė) – unikalus kultūrinis

paminklas. Siekti, kad jis būtų išsaugotas, tinkamai prižiūrimas ir integruotas į regionines turizmo plėtros programas. Siaurojo geležinkelio linija Panevėžys-Rubikiai VŠĮ „Aukštaitijos siaurasis geležinkelis“ siūlo ir organizuoja šventines užsakomasias išvykas, kurios pritraukia vis daugiau žmonių. Dėl kitos siauruko linijos Joniškėlis-Panevėžys turėtų būti atlikta galimybių studija, įvertinti jos panaudojimo perspektyvas.

Panevėžio rajonas neturi keleivinio oro uosto. Esamas Lietuvos šiaurės regiono tarptautinis Zoknių oro uostas, turintis labai dideles galimybes krovinių ir keleivių pervežimams, praktiškai taip pat nėra panaudojamas. Panevėžio rajono gyventojai renkasi arčiausiai esančius Kauno, Rygos ar Vilniaus, o dabar ir modernizuotą Palangos oro uostą. Lietuvai prisijungus prie Šengeno erdvės nebeliko pasų kontrolės, o tai reiškia, kad aviacijos mėgėjai ir profesionalai galės naudotis mažais aerodromais negaišdami laiko tarptautiniuose oro uostose. Panevėžio rajone turėtų atsirasti aerodromų tinklas, pasiruošęs priimti aviacijos turistus (panašu į kempingų sistemą), kai apsistoje vienoje vietoje, kitą dieną turistai galės vykti į kitą aerodromą. Didėjant mažųjų vienmotorių lėktuvų populiarumui, reikia atkreipti dėmesį ir modernizuoti esančius mažuosius aerodromus, tokius kaip Pajstrio, Rojūnų, bei planuojamą įteisinti buvusį Žubrickų žemės ūkio darbų aerodromą. Visą tai mažiems aerodromams padės integruotis į Lietuvos bei tarptautinio sporto, turizmo ir verslo pramogų tinklą. Pajuosčio aerodromas ateityje išliks ir kaip rezervinis kariniams tikslams. Aerodromų apsaugos zonose ribojamas statinių aukštis.

V.7. INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS SISTEMŲ PLĖTROS SPRENDINIAI

V.7.1 Vandentieka ir vandenvala

- Panevėžio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano inžinerinės infrastruktūros ir susisiekimo sprendinių brėžinyje pažymėtos Panevėžio rajono gyvenamosios vietovės, kuriose planuojama vandentvarkos sistemų renovacija, plėtra ar įrengimas.

Panevėžio rajono ypatybė yra ta kad jis patenka į dviejų baseinų zonas, - Nemuno Vidurupio ir Mūšos pabaseinį, tačiau finansavimas pagal ES direktyvas gali būti numatomas tik vienam baseinui, taigi Panevėžio rajono teritorijoje pagal Nemuno Vidurupio baseino investicinį vandentvarkos projektą numatoma.

Nemuno vidurupio baseino I-as etapas (2004-2007):

1. Nuotekų rinktuvai, 2 nuotekų perpompavimo siurblinės su slėginiais tinklais, vandentiekio skirstomieji tinklai Šilagalyje.
2. Nuotekų rinktuvai, 3 nuotekų perpompavimo siurblinės su slėginiais tinklais, vandentiekio skirstomieji tinklai Molainiuose.
3. Nuotekų rinktuvai, nuotekų 2 perpompavimo siurblinės su slėginiais tinklais, vandentiekio skirstomieji tinklai Naujamiestyje. Nuotekų prijungimas prie Panevėžio nuotekų valyklos.

Nemuno vidurupio baseino II-as etapas (2007-2010):

1. Šilagalis
2. Naujamiestis (nauji vandens gerinimo įrenginiai, vandenvietė, vandentiekio tinklų plėtra)
3. Upytė
4. Berčiūnai
5. Nuotekų perpompavimo siurblinės rekonstravimas Ramygaloje. Buitinių nuotekų tinklų plėtra.
6. Nuotekų perpompavimo siurblinės rekonstravimas Piniavoje.
7. Paežerys
8. Velželis
9. Dembava
10. Paviešėčiai
11. Maksvytiškiai
12. Pažagieniai

Nemuno vidurupio baseino III-as etapas (2010-2020):

1. Krekenava
2. Žybartoniai
3. Gegužinė
4. Raguva
5. Perekšliai
6. Smilgiai
7. Ėriškiai
8. Jotainiai
9. Vadokliai
10. Liūdynė
11. Staniūnai

12. Velžio k.

- Dėl prastos gręžinių būklės ar nepakankamo pajėgumo buitiniams ir priešgaisrinėms reikmėms, reikalinga numatyti vandens bokštų rekonstrukciją į bebokštę sistemą Berčiūnuose, Bernatonyse, Nevėžio gyv., Katinų k. Nauji vandens gręžiniai reikalingi Daukniūnuose, Ėriškių k., Pašilių k., Ibutonių k., Švetupių k., Čiūrų k., Vilkų k., Liūdynėje, Tiltagaliuose. Pagal investicinę programą Uliūnuose numatyta vandenvietės rekonstrukcija, Naujamiestyje naujų gręžinių statyba, Panevėžio m. vandenvietės rekonstrukcija. Siekiant užtikrinti požeminio vandens apsaugą, nustatyti, kurie Panevėžio rajone esantys vandens gręžiniai yra nenaudojami ir nereikalingi, vėliau juos likviduoti. Uždaryti nenaudojamus gręžinius ne vėliau kaip iki 2008 m., IV ketvirčio ir numatyti, kad savivaldybė užtikrintų nenaudojamų vandens gręžinių sutvarkymą, ne vėliau kaip iki 2008 m. IV ketvirčio;
- Tolimesnės vandentvarkos sistemų planingos plėtros užtikrinimui iki 2008 m. birželio 30 d. parengti ir patvirtinti Panevėžio rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialųjį planą. Šiuo planu nustatyti viešo vandens tiekėjo teritorijas, siekiant, kad iki 2014 metų vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo paslauga būtų prieinama 95% Panevėžio rajono gyventojų daliai. Įgyvendinti Panevėžio rajono strateginį planą, kuriame numatyta, kad iki 2015 m. ir nuotekų tvarkymo paslaugų vartotojų skaičius Panevėžio rajono miestuose padidėtų .
- Numatyti teritorijas, kuriose bus plėtojama viešo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra, bei kuriose bus taikomas individualus vandens išgavimas ir nuotekų tvarkymas;
- Į viešo vandens tiekimo teritorijas įtraukti visas gyvenamąsias vietas, kuriose geriamu vandeniu reikia aprūpinti ne mažiau kaip 50 asmenų, kuriose yra valstybei, savivaldybei arba jos kontroliuojamai įmonei priklausanti tinkama geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra, arba vietas, kuriose gyventojai dėl kokių nors priežasčių negali būti aprūpinami tinkamos kokybės geriamuoju vandeniu kitais būdais, išskyrus viešąjį tiekimą, siekiant kad visose aglomeracijose (nepriklausomai nuo jų dydžio) iki 2014 metų būtų vykdoma reikalavimus atitinkanti vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtra;
- Veikiančioms vandenvietėms, kurių išteklių neapbruoti, iki 2009 m., sausio 1d., turi būti atliktas požeminio vandens išteklių įvertinimas ir jų aprobavimas;

- Planuojant individualias nuotekų tvarkymo ir aprūpinimo vandeniu sistemas, gyvenamųjų namų kvartaluose numatyti galimybę jas sujungti su centralizuotomis sistemomis, tuo pačiu būtina spręsti ir vandens poreikį gaisrams gesinti.
- Vykdyti eksploatuojamų požeminio vandens horizontų monitoringą ir teikti siūlymus dėl vandens kokybės pagerinimo. Siekiant išsaugoti geros kokybės požeminį vandenį, peržiūrėti ir, esant reikalui, performuoti esamų vandenviečių sanitarines apsaugos zonas.

Griežto režimo apsaugos (arba – 1-oji juosta) juostos atstumai turi būti ne mažesni

kaip:

5 m nuo I grupės vandenviečių;

10 m nuo II grupės vandenviečių;

25 m nuo III grupės vandenviečių ir infiltracinių įrenginių.

Kitų lygmenų sanitarinės apsaugos zonų ribos nustatomos specialiojo planavimo metu.

- Vandenvalos sistemas patartina įrengti visose gyvenvietėse, kuriose yra arba numatyta įrengti vandentiekos sistemas. Tikslinga atlikti buitinių nuotekų surinkimo sistemų technologijų parinkimą, nustatyti teritorijas, kuriose gali būti taikomas centralizuotas ir individualus nuotekų surinkimas, valymas bei šalinimas. Reikalinga valymo įrenginių rekonstrukcija Miežiškiuose ir Upytėje. Naujamiesčio nuotekas pagal investicinę programą numatoma prijungti prie Panevėžio nuotekų valyklos. Nauji valymo įrenginiai reikalingi: Smilgiuose, Pragarėlėje, Karsakiškyje, Jasvilonyse, Nevėžio gyv., Preidžių k., Ėriškių k., Pašilių IIk., Mikėnų k., Barklainiuose, Burvelių k., Mitriūnų k., Papalčių k., Švenčiuliškyje, Ibutonių k., Šventupio k., Rabikių k., Čiūrų k., Vilkų k., Tiltagaliai. Šių sistemų įrengimui reikalingos teritorijos turi būti numatytos rengiant vandentvarkos infrastruktūros specialųjį planą, tikslinamos detaliojo planavimo metu.
- Reikalinga buitinių nuotekų siurblinių rekonstrukcija Bernatonyse ir Raguvoje. Pagal investicinę programą numatyta rekonstruoti po 1 siurblinę Ramygaloje ir Piniavoje, Uliūnuose - 2. Dviejų naujų siurblinių statyba numatyta Naujamiestyje. Kitur naujas siurbles statyti numatyta plečiant tinklus
- Ir toliau turi būti užtikrintas buitinių nuotekų išvalymas iki tinkamų reikalavimų Panevėžio rajono gyvenvietėse, kuriose yra centralizuotas nuotekų surinkimas ir valymas, būtina plėsti centralizuotomis nuotekų šalinimo sistemomis apimama plotą.

- Reikalinga plėsti, renovuoti vandentiekio ir nuotekų tinklus: Berniūnuose, Berčiūnuose, Daukniūnuose, Liberiškyje, Smilgiuose, Bernatonyse, Pragarėlėje, Jasvilonyse, Velžio gyv., Miežiškiuose, Nevėžio gyv., Šiluose, Katinuose, Ėriškių k., Upytėje, Krekenavos mstl., Dembavos k., Pažagių k., Molainių k., Piniavos k., Skynimų k., Vaivadų k., Ramygaloje, Naujamiestyje, Aukštadvario k., Uliūnų k. Reikalinga sujungti į bendrą centralizuotą sistemą šias gyvenvietes – Raguva su Užunevėžių k., ir Mikėnai su Vadokliais. Reikalingas Karsakiškio tinklų išplėtimas, tuo pačiu atnaujinti vandenvietės eksploatavimą, kadangi ji neeksploatuojama dėl per didelio pajėgumo.
- Panevėžio rajono gyvenvietėse siūloma įrengti ir plėsti centralizuotą vandentiekį. Užtikrinant tiekiamo vandens kokybę gyventojams, renovuoti vandentiekio tinklus, vandenvietėse įrengti vandens gerinimo įrenginius. Siūloma įrengti vandens gerinimo įrenginius: Berniūnuose, Daukniūnuose, Gustonyse, Liberiškyje, Bernatonyse, Pragarėlėje, Karsakiškyje, Jasvilonyse, Miežiškiuose, Nevėžio gyv., Raguvoje, Užunevėžyje, Katinuose, Mikėnuose, Barklainiuose, Ėriškių k., Burvelių k., Švenčiuliškyje, Naujarodžių k., Žybartonyse, Mitriūnuose, Rutakiemyje, Ibutonyse, Šventupyje, Čiūrų k., Vilkų k., Pašilių IIk. Pagal investicinę programą numatyta naujų vandens gerinimo įrenginių statyba Uliūnuose ir Naujamiestyje. Ramygaloje pagal „plyno lauko“ programą numatyta esamų vandens gerinimo įrenginių išplėtimas.
- Panevėžio rajono gyvenvietės aptarnaujančioms vandenvietėms iki 2008 m. nustatyti ir juridškai įteisinti sanitarines apsaugos zonas (SAZ), išskyrus vandenviečių, priklausančių UAB „Aukštaitijos vandenys“, kurių sanitarinės apsaugos zonos (SAZ) atitinka LR aplinkos ministro 2004-10-19 įsk.Nr. D1-543 reikalavimus. Vandenviečių sanitarinių apsaugos zonų nustatymui turi būti parengti specialieji vandenviečių SAZ nustatymo planai.
- Panevėžio rajono gyvenvietėse įrengti, renovuoti ir plėsti centralizuotą lietaus nuotekų šalinimo sistemą ir įrengti paviršinių nuotekų valymo įrenginius. Teritorijos rezervuojamos gatvių apsaugos zonoje, sistema įrengiama aikščių, skverų, parku teritorijose bei palei gatves. Būtina parengti gyvenviečių lietaus nuotekų tvarkymo infrastruktūros vystymo planą, atskirų gyvenviečių lietaus nuotekų schemas ir planus, nustatyti tikslų modernizacijos ir naujų įrenginių bei tinklų statybos poreikį, remiantis toliau išvardintais reikalavimais;

- ✓ sumažinančius paviršinių nuotekų susidarymą ir (ar) surinkimą (turi būti įrengiama kiek galima mažiau nelaidžių paviršių (išskyrus galimai teršiamas teritorijas), įrengiami švarių paviršinių nuotekų sugerdinimo į gruntą įrenginiai, planuojamos kiek galima mažesnės galimai teršiamos teritorijos ir pan.);
  - ✓ sumažinančius kiekį centralizuotai į aplinką išleidžiamų paviršinių nuotekų (pvz., numatomas paviršinių nuotekų panaudojimas gamybos, žaliųjų plotų laistymo, gaisrų gesinimo reikmėms ir pan.);
  - ✓ sumažinančius susidarančių paviršinių nuotekų užterštumą (pvz., numatyti sausą galimai teršiamų teritorijų valymą, įrengti stogines taršos atžvilgiu pavojingiausiose vietose ar pan.).
- Panevėžio rajono gyvenvietėse gaisrinio vandentiekio sistema ir reikalinga priešgaisrinė infrastruktūra turi būti renovuojama ir plėtojama kartu su vystomu gyvenviečių bei naujų teritorijų plėtra. Priešgaisrinė infrastruktūra turi būti pakankama ir įrengta pagal normatyvus, kad priešgaisrinis aptarnavimas apimtų visą Panevėžio rajono savivaldybės teritoriją:
    - ✓ Vandens tiekimą gaisrams gesinti visoje rajono teritorijoje, suformuojant vandens rezervuarus ar įrengiant vandens paėmimo vietas iš natūralių vandens šaltinių tokiu būdu, kad nebūtų bevandenių rajonų – teritorijų, nuo kurių ribų vandens šaltiniai nutolę daugiau nei 500m arba kuriuose neužtikrinamas nuolatinis, didesnis kaip 10 l/s, vandens tiekimas;
    - ✓ Gaisriniai hidrantai vandentiekio tinkluose turi būti įrengiami kas 150 - 200 m. Parenkant vandentiekio tinklą skersmenis, turi būti techniškai ir ekonomiškai pagrįsti sprendiniai, kuriais įvertinamos vandentiekio tinklų veikimo sąlygos atjungus atskirus jų ruožus įvykus avarijai tinkluose. Vandentiekio tinklų, kuriuose gali būti įrengiami gaisriniai hidrantai, skersmuo turi būti ne mažesnis kaip 100 mm, slėgis vandentiekio tinkluose ne mažesnis nei 20 m.v.st.

Inžinerinės infrastruktūros brėžinyje jau numatytos perspektyvinės vandentiekio linijos siekiant sužiedinti esamų vandentiekio tinklų atšakas. Ten kur neįmanomas sužiedinimas turi būti numatytos kompensacinės priemonės t.y. priešgaisriniai rezervuarai, tvenkiniai pritaikyti privažiuoti ir pripildyti vandeniu gaisrinius automobilius.

Iki 2008 m. liepos 30 d. parengti ir patvirtinti Panevėžio rajono Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planą, kuriame būtų sprendžiamos šios problemos:

1) vandentvarkos (geriamojo, gaisrinio ir gamybinio vandentiekio, buitinių ir lietaus nuotekų šalinimo sistemų) ūkio sistemų inventorizacija ir teisinė registracija;

2) nustatomos viešojo vandens tiekėjo aptarnaujamos teritorijos - šios teritorijos parenkamos taip, kad 2014 metų gruodžio 31 dieną viešojo vandens tiekėjo būtų aptarnaujama daugiau nei 95% Panevėžio rajono gyventojų;

3) nustatomi lietaus nuotekų surinkimo sistemų ir gaisrinio vandentiekio vystymo planai.

V.7.2 Atliekų tvarkymas

Savivaldybės vaidmuo, plėtojant atliekų tvarkymo sistemą Panevėžio rajono savivaldybėje, apsiriboja bendradarbiavimu su Panevėžio rajono apskrities atliekų tvarkymo centru (PAATC) bei komunalinių paslaugų įmone AB „Panevėžio specialus autotransportas“ ir UAB „Švaros komanda“. Savivaldybė privalo užtikrinti, kad iki 2009 metų viešąją komunalinių atliekų tvarkymo sistema naudotųsi ne mažiau kaip 95 % savivaldybės teritorijos asmenų, kuriems toje teritorijoje nuosavybės teise priklauso nekilnojamojo turto objektai. Vadovaujantis Valstybiniu strateginiu atliekų tvarkymo planu, 800 gyventojų turi tekti viena, skirta atliekų rūšiavimui, aikštelė. Pagrindinės veiklos, kuriose perspektyviniu laikotarpiu iki 2018 metų tiesiogiai dalyvauja savivaldybė yra šios:

1. Atliekų perkrovimo stočių kūrimo klausimo nagrinėjimas (įvertinant pasikeitusią padėtį);
2. Savivaldybių atliekų tvarkymo taisyklių, pritaikytų regioninei atliekų tvarkymo sistemai, parengimas;
3. Duomenų apie atliekų susidarymą ir turėtojus rinkimas (regiono situacijos analizė);
4. Atliekų tvarkymo vietinės rinkliavos nustatymas, nuostatų rengimas ir įgyvendinimas;
5. Visuomenės ekologinio švietimo ir informavimo organizavimas, įskaitant žiniasklaidą ir leidybą;
6. Atliekų tvarkytojų dalyvavimas ekologinio švietimo procese. Konferencijų, seminarų ir kitokių renginių organizavimas.

Siekiant Panevėžio rajono savivaldybės atliekų tvarkymo sistemos darnaus vystymosi iki 2018 m. bendrajame plane numatoma:

- Savivaldybės teritorijoje įrengti atliekų priėmimo punktus (APP). Tikslus APP kiekis bei jų vietos parinkimas turės būti atliktas specialaus planavimo metu;
- Keliais etapais įdiegti atliekų surinkimą iš visų savivaldybės gyventojų;
- Prie gyvenviečių, kuriose dar neįrengtos konteinerių aikštelės, išspręsti konteinerių pastatymo vietų žemės nuosavybės klausimus bei įrengti tokias aikšteles, pastatant reikiama skaičių 1,1 kub.m ar didesnio tūrio konteinerių;
- Įdiegti atskirą popieriaus, plastiko ir stiklo surinkimo sistemą;
- Įdiegti stambiagabaričių ir pavojingų atliekų surinkimo sistemas rajono teritorijoje, taikant specialias surinkimo priemones (kaip pvz. priėmimas iš gyventojų atliekų priėmimo punkte (APP) ar surinkimas iš gyventojų pagal iškvietimą);
- Įvesti atskirą biodegraduojančių atliekų surinkimą iš komercinių įmonių (valgyklų, kavinių ir kt.), pastatant specialius konteinerius;
- Įvertinti biodegraduojančių ir žaliųjų atliekų perdirbimo galimybes Panevėžio rajono savivaldybėje, tokias kaip perdirbimą biodujų įrenginiuose, kompostavimą, deginimą ar kt.;
- Uždaryti visus iki šiol neuždarytus sąvartynus Panevėžio rajono savivaldybės teritorijoje. Rekultivuoti užterštus plotus, senus šiukšlynus ir sąvartynus, suteikiant galimybę jų vietoje atsirasti pramoninėms, rekreacinėms, gyvenamosioms ar kitokios paskirties zonoms;
- Visose savivaldybės gyvenvietėse rezervuoti vietas konteinerinių aikštelių antrinėms žaliavoms įrengti;
- Miestų ir miestelių viešojoje erdvėje bei Panevėžio rajono savivaldybės rekreacinėse zonose, turi būti pastatytas pakankamas skaičius šiukšlių dėžių, nerūšiuotų atliekų surinkimui, bei užtikrintas periodiškasis šių atliekų išvežimas į APP ar atliekų perkrovimo stotis.

V.7.3 Dujų tiekimas

Panevėžio rajono dujotiekio tinklas yra pakankamai išvystytas, kitų rajono miestų ir kaimų dujofikavimo galimybės yra svarstytinios. Didesnieji potencialūs gamtinių dujų vartotojai rajone galėtų būti miesteliai, kuriuose yra organizuotas centralizuotas šilumos vartojimas grupei šilumos vartotojų. Akivaizdus ekonominis pagrindas plėsti skirstomojo dujotiekio tinklą rajone yra stambaus ar vidutinio dydžio dujų vartotojų atsiradimas (gyventojų naudojamų dujų poreikis paprastai sudaro apie 8 %, ir tai labai išaugina dujotiekio atsipirkimo laiką, jei nenusimato stambesiu vartotojų. Dujofikuotos gyvenvietės, kurių skirstomasis tinklas brėžinyje nesujungtas su

magistraliniu tinklu, yra prijungtos ne nuo rajono magistralinio dujotiekio tinklo, bet nuo Panevėžio m. dujotiekio tinklo.

Gamtinių dujų tiekimo sistemos perdavimo ir paskirstymo tinklų plėtra rajone gali būti vykdoma pagal parengtus investicinius projektus ir įvertinus jų ekonominį pagrįstumą. Planuojamos magistralinio dujotiekio atšakos: Kupiškis – Rokiškis bei magistralinis dujotiekis į Smilgių DSS. 2005m. buvo atlikti specialieji planai (dujotiekių schemas): „Vidutinio slėgio dujotiekio į Piniavos ir Maskvytiškių kaimus Panevėžio sen. Panevėžio rajone“ ir „Vidutinio slėgio dujotiekio į Dembavos kaimą Velžio sen. Panevėžio rajone“. Šiuo metu statomas vidutinio slėgio dujotiekis į „Plyno lauko“ investicijų teritoriją Ramygalos m. Panevėžio raj., taip pat šiais metais planuojama pastatyti vidutinio slėgio skirstomasis dujotiekis į UAB „Palink“ logistikos centrą Vaišvilčių II k. Velžio sen. Panevėžio rajone

Suskystintų propano – butano dujų naudojimo apimtys ir realizavimo tinklas išvystytas. Pagrindiniai suskystintų dujų tiekėjai atlieka ir sistemų montavimo, techninio aptarnavimo darbus. Seniūnijose, kur nėra gamtinių dujų tinklų, eksploatuojami suskystintų dujų rezervuarai daugiabučių namų šildymui ir dujas deginantiems įrenginiams.

V.7.4 Šilumos tiekimas, šilumos ūkis

V.7.4.1 Bendros nuostatos šilumos gamybos sistemoje

Sprendžiant vartotojų aprūpinimo šiluma problemą pagrindinės strateginės nuostatos techninės politikos srityje turėtų būti :

- Nuosekliai modernizuoti šilumos tiekimo sistemas, sudarant vartotojams galimybę reguliuoti šilumos kiekį savo nuožiūra;
- Skatinti esamų centralizuoto šilumos tiekimo sistemų modernizavimą(įskaitant ir atsinaujinančių energijos šaltinių panaudojimą jų modernizacijoje) ir ekonomiškai pagrįsti šildymo būdo bei naudojamo kuro parinkimą;
- Skatinti atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimą, taip mažinant priklausomybę nuo importuojamų energetinių resursų.
- Parinkti šiluminės energijos tiekimo būdą (išduodant detaliųjų planų ruošimo sąlygas) užtikrinant reikalavimus, nurodytus Šilumos ūkio įstatyme bei savivaldybės parengtame Panevėžio rajono savivaldybės šilumos ūkio specialiajame plane.
- Didinti šilumos gamybos, perdavimo ir vartojimo efektyvumą;

- Gaminant šilumą, plačiau panaudoti vietinį kurą, atsinaujinančius energijos išteklius;
- Mažinti šilumos energetikos poveikį aplinkai.
- Valdymo ir kainodaros politikos srityje pagrindinės nuostatos turėtų būti:
- Nepaisant šilumos sistemų nuosavybės formų, pagrindinis veiklos efektyvumo rodiklis ir pelno šaltinis turi būti ne energijos gamybos didinimas, o nuostolių mažinimas ir suteiktų paslaugų kokybė;
- Skatinti energetinių paslaugų kompanijų kūrimąsi;
- Sudaryti sąlygas, kad patys vartotojai būtų suinteresuoti tobulinti šilumos ūkį ir galėtų daryti įtaką jo techninei bei ekonominei politikai.
- Šilumos kainų politika ir kainodaros sistema turi skatinti šilumos ūkio modernizavimo procesą.

Svarbiausieji faktoriai, lemiantys šildymo būdo nustatymą atskiroms gyvenamųjų teritorijų zonoms:

Techninis – nagrinėjant galimus šilumos tiekimo būdus, vertinamos techninės esamų šilumos tiekimo sistemų charakteristikos bei techninės galimybės šias sistemas modernizuoti. Taip pat vertinamos galimos decentralizacijos techninės galimybės - alternatyvaus kuro (tame tarpe ir gamtinių dujų) buvimo galimybė; pastatų aukštingumas, lemiantis individualių kieto kuro katilų įrengimo pastatuose galimybes.

Ekonominis – siekiama organizuoti šilumos tiekimą nagrinėjamose gyvenamose teritorijose taip, kad būtų sudarytos prielaidos gaminti ir tiekti vartotojams šilumą minimaliais kaštais.

Aplinkosauginis – šilumos gamyba organizuojama taip, kad nebūtų viršijamas leistinas poveikis aplinkai. Ta prasme būtina vertinti CŠT decentralizaciją gyvenamuosiuose rajonuose, nes tai didina vietinę pažeminę oro taršą gyvenamoje zonoje. Decentralizacijos atveju būtina neviršyti leistinų gamtosauginių normų. Vengti pilnos decentralizacijos tankiau gyvenamose vietovėse.

Atskirais atvejais gali būti vertinami ir kiti kriterijai:

- architektūrinis; Siekiant išsaugoti dabartinį gyvenamųjų vietovių įvaizdį, reiktų riboti ši įvaizdį gadinančių inžinierinių statinių – kaminų, katilinių su medienos sandėliais gyvenvietės centre ir pan. atsiradimą.

- šilumos tiekimo patikimumas; Šia prasme CŠT tiekimo pranašumas prieš vietines individualias katilines, naudojančias vieną kurą, yra neabejotinas, kadangi esamos šilumos tinklų katilinės paprastai gali naudoti kelias kuro rūšis.

Centralizuoto šilumos tiekimo zona taikytina šiuo metu tankiai užstatytoms nagrinėjamoms teritorijoms, kuriose vyrauja daugiaaukščiai gyvenamieji pastatai ir yra gerai išvystyti CŠT tinklai, siekiant maksimaliai naudoti esamus CŠT tinklus bei apriboti ir reguliuoti teršalų išmetimus,

Mišraus šilumos tiekimo zona (konkurencinė šilumos tiekimo zona) taikytina mikrorajonams, kuriuose pastatų užstatymo tankis nedidelis ir nėra vyraujančio šilumos tiekimo būdo. Dalis vartotojų šiose teritorijose turi galimybę naudotis CŠT sistemos paslaugomis ir ja naudojasi, kita vartotojų dalis galimybės naudotis CŠT sistemos paslaugomis neturi arba ja nesinaudoja ir šildymo tikslams naudoja individualias katilines. Gamtosauginiu požiūriu apribojimų naudoti individualias katilines šildymo tikslams šioje teritorijoje nėra.

Decentralizuoto šilumos tiekimo zona visų pirma taikytina mikrorajonams, kuriuose vyrauja individualūs gyvenamieji namai ir nėra išvystytas CŠT. Čia siūloma naudoti individualias katilines.

V.7.4.2 Sprendiniai centralizuoto šilumos tiekimo (CŠT) sistemoje

Pagrindiniai CŠT vartotojai yra gyventojai, visuomeniniai pastatai. Kadangi didelių pramonės įmonių ar stambių vartotojų nėra ir gyventojų skaičius iki planuojamo periodo pabaigos pagal esamas tendencijas Panevėžio rajone neturėtų ženkliai keistis, tai nenumatomas esminis šilumos poreikio išaugimas. Pagrindiniams CŠT vartotojams pilnai pakaktų esamų instaliuotų galingumų, juos modernizuojant ir optimizuojant ar pritaikant vietinio kuro, atsinaujinančių energijos šaltinių panaudojimui.

Modernizuoti CŠT sistemas optimizuojant šilumos trasų aptarnavimo spindulį, jant senas CŠT trasas, tendencija mažinti tinklų aptarnavimo spindulį smulkinant šilumos generavimo šaltinius (mažesnės galios katilinės su mažesniu aptarnavimo spinduliu) yra ekonomiškai pasiteisinanti ir taupanti energijos išteklius.

Nenaikinti CŠT, nes maksimalios decentralizacijos atveju pažeminė oro taršos koncentracija (pagal atkirų miestų pilnos decentralizacijos pavyzdžius) viršytų didžiausią leistiną koncentraciją. Siekiant maksimaliai naudoti esamus CŠT tinklus bei apriboti ir reguliuoti teršalų išmetimus, CŠT zonos taikytinos tankiai užstatytoms nagrinėjamoms teritorijoms, kuriose vyrauja daugiaaukščiai

gyvenamieji pastatai, visuomeniniai pastatai ir yra gerai išvystyti CŠT tinklai. Optimizuoti Jotainių, Dembavos CŠT katilinių darbą, pertvarkant naudoti gamtines dujas (išplečiant skirstomąjį gamtinių dujų tinklą miesteliuose).

Atnaujinti CŠT trasas ir katilinių ūkį, renovuoti šilumos punktus, subalansuoti šildymo sistemas, peržiūrėti ir pertvarkyti daugiaaukščių daugiabučių ir visuomeninių pastatų architektūrinę – statybinę dalį - tai kryptys, kurios leidžia CŠT likti konkurentabilus energijos šaltinis daugiabučių namų, visuomeninių pastatų šilumos poreikiams tenkinti ir aplinkosauginiu (oro taršos) požiūriu.

V.7.4.3 Atsinaujinančių energijos šaltinių panaudojimas šilumos poreikiams

Lietuvos Nacionalinėje energetikos strategijoje nustatyta, kad atsinaujinantys energijos šaltiniai (AEŠ) turi pasiekti 12 % pirminės energijos balanse, o šiuo metų jie sudaro 9%, siekiant užtikrinti AEŠ projektų patrauklumą rajone, priimant sprendimą dėl AEŠ projektų įgyvendinimo, turi būti taikoma išplėstinė išlaidų - naudos analizė, kai šalia ekonominių rodiklių įvertinami ir aplinkosauginiai rodikliai, t.y. išorinės energijos gamybos sąnaudos. Kadangi AEŠ pasižymi mažiausiomis išorinėmis energijos gamybos sąnaudomis, jų panaudojimo efektyvumas, lyginant su tradicinėmis kuro rūšimis (anglis, nafta, gamtinės, suskystintos dujos) išplėstinės ekonominės analizės metu gali ženkliai išaugti.

Rinka, valdoma konkurencinių jėgų, neįvertina socialinių ir aplinkosauginių energijos gamybos ir vartojimo sąnaudų, būtina parengti ir įgyvendinti energetikos politikos nuostatas, užtikrinančias geresnes pozicijas AEŠ. Siekiant mažinti rinkos iškraipymus, kai išorinės energijos gamybos sąnaudos, paskirstant išteklius neįvertinamos, reikia panaikinti subsidijas tradicinėms energijos rūšims ir socialinių sąnaudų integravimą į energijos kainas mokesčių ar prekybos emisijos pavidalu. Svarbu integruoti išorines energijos gamybos sąnaudas ir priimant sprendimus dėl konkrečių projektų efektyvumo.

Ekologiškai švarūs ir atsinaujinantys šilumos šaltiniai (mediena ir jos atliekos, šiaudai, biokuras, geotermine, saulės energija, elektros energija) galimi visoje rajono teritorijoje.

Kadangi pagal demografinius rodiklius Panevėžio rajonas yra kaimiškasis rajonas, tikimybė, kad nemaža dalis jų šilumos poreikius tenkins deginant medieną, išlieka. Tai prieinamiausias kuras pagal kainos lygį ir transportavimo išlaidas kaimiškoms teritorijoms. Atliekos, susidaranti medienos perdirbimo įmonėse, taip pat turi galimybę būti efektyviai panaudotos. Medžio atliekas transportuojant didesniais atstumais, jos gali tapti nuostolingomis. Todėl statant naujas medieną

deginančias katilines būtina atlikti kruopščią analizę ir įvertinti galimą kuro kainos pasikeitimą ateityje, kad investicija į tokio projekto įgyvendinimą ekonomiškai būtų pateisinama.

Šiaudų panaudojimo galimybės Panevėžio rajone yra realios ir pagal pasėlių plotą galima planuoti apie 300 000t šiaudų. Tačiau šiaudai yra gana sudėtinga kuro rūšis. Juose pakankamai daug drėgmės, jie užima pakankamai daug vietos, sunku pakrauti, iškrauti.

Kad sumažinti eksploatacinių problemų riziką, (įrangos gedimus, našumo sumažėjimą), būtina, kad šiaudai būtų pakankamai sausi. Todėl planuojant šilumos panaudojimą deginant šiaudus, būtina tinkamai spręsti jų sandėliavimo klausimus. Kai šiaudai yra nutolusiuose, nedideliuose, nederlingų žemių ūkiuose, jų atgabenimo kaina bus per daug didelė ir šiaudų panaudojimas šilumos gamybai - ekonomiškai nepagrįstas.

Kadangi Panevėžio rajone matomas auginamų gyvulių skaičiaus didėjimas, ši tendencija gali daryti didelę įtaką bendrai biokuro panaudojimo raidai rajone. Organinių medžiagų, naudotinių biologinėms dujoms gauti, išteklių nuolat kaupiasi ir atsinaujina gyvulininkystės kompleksuose. Plėtojantis gyvulių auginimo sektoriui tikėtina, kad galvijų skerdimo sektorius rajone irgi didės. Tačiau rentabilus gyvulių mėšlo perdirbimas dujoms gauti įmanomas tik stambiuose gamybos kompleksuose.

Saulės spinduliuotės tyrimai rodo, kad geografinė padėtis yra tinkama naudoti saulės energiją šilumos poreikiams tenkinti (vidutinis metinis saulės energijos kiekis yra 1000kWh/m²). Galima sutaupyti (30-40)% šilumos poreikiams reikalingų lėšų. Saulės kolektoriai, geoterminis šildymas būtų pakankamai perspektyvūs šilumos gavimo būdai dėl rajono gyventojų demografinės struktūros prognozuojamų pasikeitimų (jaunėjimas), ekonominio žmonių stiprėjimo ir konservatyvaus požiūrio į naujoves silpnėjimui. Bet nepastovi energijos gamyba kintant saulės apšviestumui, ribotas saulės energijos panaudojimo laikas priklausomai nuo sezono, reikalauja ir rezervinio šilumos šaltinio, kas padidina šildymo sistemos įrengimo išlaidas.

Vėjo energijos panaudojimas Panevėžio rajone yra sunkiai pritaikomas. Pagal Lietuvos vėjų atlasą, sudaryta Danijos Roskilde nacionalinėje laboratorijoje 27.10.2003 Lietuvos regionui, Panevėžio rajono metiniai vidutiniai vėjo greičiai yra (4,0-5,0)m/s, kai tikrai efektyvus vėjo energijos panaudojimas yra prie vidutinio vėjo greičio (7 -7,5)m/sec.

V.7.5 Elektros energijos tiekimas

Esama elektros tinklų sistemos schema užtikrina aukštą elektros tiekimo patikimumą ir dar gali ilgą laiką tenkinti elektros poreikius savivaldybėje. Užtikrinamas pakankamas galios rezervas.

1. Palaikyti esamą elektros energijos tiekimo sistemos rajone schemą.
2. Rekonstruojant orinius žemos įtampos elektros energijos tiekimo tinklus, nutiestus Panevėžio mieste ir kitose užstatytose teritorijose, numatyti galimybę orines linijas pakeisti kabelinėmis. Naujai elektrifikuojamose teritorijose kabelinėms elektros linijoms teikti prioritetą.
3. Modernizuojant savivaldybės komunalinio ūkio infrastruktūros objektus, įrengti elektros energiją tausojančius įrenginius.
4. Iki 2010 metų rekonstruoti esamas gatvių apšvietimo sistemas visose kaimiškose seniūnijose. Kasmet sudaryti darbų planą dėl naujų gatvių apšvietimo sistemų įdiegimo miesto ir kaimiškųjų seniūnijų centruose. Gatvių apšvietimui numatyti pažangias priemones, kurios leistų efektyviai naudoti elektros energiją.

V.7.6 Telekomunikacijos ir ryšiai

Telekomunikacijos ir ryšių sektoriuje iki 2018 metų numatoma:

- Sudaryti sąlygas telekomunikacinėms bendrovėms laisvai ateiti į telekomunikacinių paslaugų sferos rinką;
- Derinant teritorijų planus, naujiems komunikaciniams koridoriams numatyti šalia kelių/gatvių apsaugos zonas komunikaciniams kabeliams po 1 metrą į abi puses nuo kabelio ašies;
- Inicijuoti seminarus ir apmokymus rajono gyventojams informacinių technologijų klausimais;
- Plėsti esamą elektroninių ryšių infrastruktūrą, pagal poreikį ruošiant infrastruktūros schemas ir detaliuosius planus naujiems statiniams. Bendrojo plano sprendiniai neriboja naujų infrastruktūros objektų, nenumatytų sprendiniuose, planavimo, jei tam susidaro poreikis.
- Turi būti įrengti viešieji interneto prieigos taškai, seniūnijų centruose, kuriuose jie dar nėra įrengti, kad internetu turėtų galimybę pasinaudoti kiekvienas pilietis. Viešųjų interneto prieigos taškų įrengimui numatyti pasinaudoti skiriama valstybės ir ES sąjungos parama.

8. TERITORIJOS, KURIOMS BŪTINA PARENGTI VIETOS LYGMENS TERITORIJŲ PLANAVIMO DOKUMENTUS

Igyvendinant Panevėžio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinius reikia parengti šiuos teritorijų planavimo dokumentus: Ramygalos miesto, Krekenavos, Miežiškių, Naujamiesčio, Raguvos, Šilų, Smilgių ir Vadoklių miestelių **bendruosius planus**;

Detaliosius planus:

Sujetų, Perekšlių, Nauradų, Berčiūnų, Daukniūnų, Bernatonių, Piniavos, Paliūniškio, Geležių, Tiltagalių, Dembavos, Trakiškio, Liūdynės, Pažagienių, Nevėžio, Uliūnų, Barklainių, katinų, Liberiškio, Ėriškių, Žibartonių, Upytės, Liberiškio gyvenviečių – statybų, inžinerinės infrastruktūros, paslaugų gyventojams ir verslo plėtrai reguliuoti;

Panevėžio aplinkkelio intensyvios plėtros teritorijos nuo Šilagalio žiedo iki magistralinio kelio A9/272 Panevėžys - Šiauliai.

Specialiosius planus:

- ✓ Parengti Panevėžio rajono savivaldybės specialųjį vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo planą.
- ✓ Parengti Panevėžio rajono savivaldybės gamtinių dujų tiekimo specialųjį planą.
- ✓ Parengti Panevėžio rajono savivaldybės šilumos ūkio specialųjį planą, kaip tai numato Šilumos ūkio specialiųjų planų rengimo taisyklės (Žin. 2004, Nr 12-360).
- ✓ Rekreacinių teritorijų plėtros specialiosius planus;
- ✓ Pakelės infrastruktūros plėtros specialųjį planą;
- ✓ Kultūros paveldo objektų apsaugos specialųjį planą.
- ✓ Parengti Panevėžio rajono teritorijoje esančių vandens telkinių pakrančių apsaugos specialųjį planą.

Kitus projektus ir programinius dokumentus:

- ✓ Miestelių ir kaimų gyvenamųjų vietovių apšvietimo sistemos įrengimo ir rekonstrukcijos techninius projektus;
- ✓ Miesto ir kaimo gyvenamųjų vietovių gatvių asfaltavimo techninius projektus, pagal nustatytus prioritetus.

P R I E D A I

Panevėžio rajono kultūros paveldo objektų sąrašai

V.2.3-1 PRIEDAS

Panevėžio rajono objektai, paskelbti kultūros paminklais

Eil.Nr.	MC	PAVADINIMAS	VARDAS	ADRESAS	KODAS
1	5413	Piliakalnis	Baimainių piliakalnis	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Baimainių k.	A258 P
2	5182	Kapinynas	Barinės kapinynas	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Barinės k.	A259 P
3	5409	Pilkapynas	Berčiūnų pilkapynas, vad. Švedkapiais	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Berčiūnų k.	A260 P
4	16281	Pilkapynas	Gailiūnų, Medikonių, Voverinės pilkapynas, vad. Milžinkapiu	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Gailiūnų k.	A261 P
5	6555	Pilkapynas	Gasparėlių pilkapynas	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Gasparėlių k.	A263 P
6	5420	Pilkapynas	Gasparų pilkapynas, vad. Kaukalniu	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Gasparų k.	A262 P
7	16280	Pilkapynas	Tiltgalių pilkapynas	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Tiltgalių k.	A256 P
8	16264	Kapinynas	Tiltgalių kapinynas	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Tiltgalių k.	A257 P
9	5431	Piliakalnis	Upytės, Tarnagalos piliakalnis, vad. Čičinsko kalnu	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Upytės k.	A266 P
10	21901	Siaurojo geležinkelio ruožas	-	Panevėžio aps., * sav.,	G10 K 3P
	21933	Stotis	-	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Taruškų k.	G10 K 35P
	21934	Stotis	-	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Raguvėlės gelež. st.	G10 K 36P
	21935	Prekių sandėlis	-	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Raguvėlės gelež. st.	G10 K 37P
	21936	Vandens bokštas	-	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Raguvėlės gelež. st.	G10 K 38P
	21937	Dirbtuvė	-	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Raguvėlės gelež. st.	G10 K 39P

PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS

	21938	Namas	-	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Raguvėlės gelež. st.	G10 K 40P
	21939	Hidrokolonėlė	-	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Raguvėlės gelež. st.	G10 K 41P
11	24853	Koplyčia-mauzoliejus	-	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Raguvėlės k.	G221 K 26P
	11663	Senosios kapinės	-	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Raguvėlės k.	G221 K 27P
12	2829	Kapas	V. Jonuškos	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Pajstrio k.	L8 P

Panevėžio rajono objektai paskelbti saugomais valstybės

Eil. Nr.	MC	PAVADINIMAS	VARDAS	ADRESAS	KODAS
1	16166	Kapinynas	Gilbonių kapinynas, vad. Katmilžiu	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Gilbonių k.	A1567
2	30326	Kapinynas	Upytės	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Upytės k.	A1898
3	23003	Kapinynas	Aščiagalių kapinynas	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Aščiagalių k.	A253
4	5412	Kapinynas	Likpetrių kapinynas, vad. Lapkalniu	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Likpetrių k.	A254
5	6535	Kapinynas	Pagiegalos kapinynas, vad. Švedų kapais	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Pagiegalos k.	A255

PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS

6	13017	Kapinynas	Pakritižio kapinynas	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Pakritižio k.	A264
7	16206	Pilkapynas	Pašilių pilkapynas	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Pašilių I k.	A265
8	2815	Kapinynas	Jutkonių	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Jutkonių k.	A27
9	4138	Kapinynas	Vilkų, Tauginaičių	Panevėžio aps., Panevėžio sav.,	A30
10	20527	Piliakalnis	Papušių	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Papušių k.	A8
11	21899	Siaurojo geležinkelio ruožas	-	Panevėžio aps., * sav.,	G10 K 1
	21927	Stotis	-	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Medikonių k.	G10 K 29
	21928	Stotis	-	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Skaistgirių k.	G10 K 30
	21929	Stotis	-	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Bernatonių k.	G10 K 31
	21948	Geležinkelio tiltas	-	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Bernatonių k.	G10 K 50
12	374	Dvaro sodyba	Alančių	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Alančių k.	G119 K
13	385	Dvaro sodyba	Kučių dvaro sodyba, vad. Bistrampolio	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Kučių k.	G120 K
14	394	Dvaro sodyba	Naudvario	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Naudvario k.	G121 K
15	26165	Sodyba	Teresdvario	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Bygailių k.	G282 K
16	22674	Sodyba	-	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Čiūrų (Zaosės) k.	G30 K
17	400	Dvaro sodyba	Pamiškės dvaro sodyba, vad. Paliesės	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Pamiškės k.	G307 K

PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS

18	404	Dvaro sodyba	Puziniškio dvaro sodyba	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Puziniškio k.	G84 K
19	22804	Vėjo malūnas su technologine įranga	-	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Gudgalio k.	S282 K
20	22806	Vėjo malūnas su technologine įranga	-	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Sodeliškių k.	S283 K
21	22808	Vėjo malūnas su technologine įranga	-	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Mikėnų k.	S284 K
22	10531	Namas	-	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Paliukų k.	S297
23	16636	Namas	-	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Pakritižio k.	S299
24	17013	Namas	-	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Gilbonių k.	S300
25	1521	Kapinių koplyčia	-	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Tiltagalių k.	S518
26	16040	Koplyčia-mauzoliejus	-	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Rodų II k.	S519
27	16041	Koplyčia	-	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Nevėžninkų k.	S520
28	17010	Tiltas	-	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Paliūniškio k.	S98
29	30508	Kapai	J., T. Vidugirių	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Palaukių k.	L1670
30	23132	Senosios kapinės	Garšvių k. senosios kapinės	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Garšvių k.	L521
31	2830	Kapas	A. Palionio kapas	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Naujamiesčio k.	L7
32	20647	Žydų senosios kapinės	Ramygalos m.	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Naujadvario k.	L999

PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS

33	25145	Akmenys	-	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Naurišilių k.	M158 K
34	5418	Kalnas	vad. Kopyčkalniu, kitaip Mlečkos kalnu	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Burvelių k.	M23
35	6545	Kalnas	vad. Alkos kalnu	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Budrionių k.	M69
36	2995	Akmenys su ženklais	Kiaužerių akmenys su ženklais	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Kiau	M70
37	4882	Koplytstulpis su skulptūromis	-	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Ibutonių k.	D4
38	4902	Monumentalus kryžius	-	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Ėriškių k.	D5
39	4386	Monumentalus kryžius	vad. "Svirskio kryžiumi"	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Gringalių k.	D8
40	4387	Monumentalus kryžius	-	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Ičiūnų k.	D9
41	4897	Koplytstulpis su horeljefais	Koplytstulpis su Šv. Kazimiero, Pietos, Šv. Jurgio, nežinomo šventojo horeljefais	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Pašilių k.	D32
42	20049	Monumentalus kryžius su horeljefais	Monimentalus kryžius su Švč. M. Marijos, Kristaus, nešančio kryžių, Šv. Jono Nepomuko doreljefais	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Ibutonių k.	D33
43	14872	Monumentalus kryžius su skulptūra	Nukryžiuotojo	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Ičiūnų k.	D119
44	28155	Koplytstulpis su horeljefais ir kryžiumi-viršūne	Švč. M. Marijos, Šv. Antano, Nukryžiuotojo, Šv. Kazimiero	Panevėžio aps., Panevėžio sav. sav., Kartanų k.	D120
45	4896	Koplytstulpis su Šv. Jono Nepomuko skulptūra		Panevėžio aps., Panevėžio sav. sav., Šilų k.	D121
46	14882	Koplytelė	-	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Pašilių k.	D153

PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS

47	1522	Koplytėlė su skulptūra "Kristus, nešantis kryžį"	su Kristaus, nešančio kryžių, skulptūra baudžiatvės panaikinimui atminti	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Memenčių k.	D154 K
----	------	--	--	---	--------

Panevėžio rajono kultūros paveldo objektai registruoti Kultūros vertybių registre

Eil. Nr.	MC	PAVADINIMAS	ADRESAS	KODAS	IP Nr.	La Nr.
1.	20627	Lietuvos partizanų bunkerių liekanos	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Gitėnų mš. 161 kv.	-	2620	-
2.	15089	Skulptūrinis memorialas	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Staniūnų miškelis, Velžio apyl.	D V4178	-	-
3.	15357	Dekoratyvinė skulptūra "Nevėžis"	Panevėžio aps., Panevėžio sav., miesto aeracijos stotis	D V4422	-	-
4.	389	Linkavičių (Linkaučių, Slabados) buv. dvaro sodyba	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Linkavičių k.	-	491	413/1756
5.	11048	Kapinės (nužudyti taryb. piliečiai)	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Žaliosios g-ja, 52 kv.	I V450	-	-
6.	11059	Kapinės	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Raguvos g-ja, 52 kv.	I V461	-	-
7.	11060	Kapinės ir paminklinis akmuo (palaidoti taryb. piliečiai)	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Staniūnų miškelis, Velžio apyl.	I V462	-	-
8.	15719	Koplytstulpis su ornamentuotu kryželiu, Nukryžiuotojo, Šv. J	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Alančių k.	D V4791	-	-
9.	9921	Kryžius su 4 bareljefais	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Alančių k.	D V1923	-	-
10.	376	Buv. dvaro I sodybos fragmentai	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Aukštadvario k.	-	477	413/1790
11.	11058	Kapinės	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Biliūnų k.	I V460	-	-

PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS

12.	378	Buv. dvaro sodybos fragmentai	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Daniliškio k.	-	479	413/1757
13.	16794	Kapas	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Daniliškių k.	I V1037	-	-
14.	12562	I-ojo pas. karo rusų karių kapai	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Dembavos k.	-	2597	-
15.	6568	Senkapis	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Dikonių k.	A V846	-	-
16.	6562	Senkapis, vad. Prancūzų kalneliu	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Drulupio k.	A V840	-	-
17.	4391	Koplytėlė su Šv. Agotos skulptūra	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Fermos k.	-	1895	413/1784
18.	4383	Stogastulpis dviaukštis	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Garšvių k.	-	1887	413/1759
19.	11281	Buv. dvaro sodybos fragmentai	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Giniūnų k.	-	481	413/1794
20.	382	Buv. dvaro sodybos fragmentai	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Jotainių k.	-	483	413/1747
21.	383	Buv. dvaro sodybos fragmentai	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Jutkonių k.	-	484	413/1773
22.	9926	Paminklas su Jono Nepomuko skulptūra	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Keravos k.	D V1928	-	-
23.	5425	Senkapis	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Kiūčių k./Linonių k.	A R739	-	-
24.	17090	Krekenava	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Krekenavos mst.	U V21	-	-
25.	9883	Stogastulpis triaukštis su ornamentuotu kryželiu ir skulptūr	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Krekenavos mst.	D V1885	-	-
26.	10758	Kapinės	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Krekenavos mst.	IV156	-	-
27.	11050	Kapas	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Krekenavos mst.	I V452	-	-

PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS

28.	11049	Kapinės	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Krekenavos mst.	I V451	-	-
29.	12163	Pastatas	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Krekenavos mst.	I V831	-	-
30.	9927	Stogastulpis...	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Kučių k.	D V1929	-	-
31.	387	Leonardavos buv. dvaro sodybos fragmentai	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Leonardavo k.	-	489	413/1762
32.	388	Liboriškio buv. dvaro sodyba	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Liberiškio k.	-	490	413/1775
33.	390	Buv. dvaro sodybos fragmentai	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Liūdynės k.	-	492	413/1749
34.	17014	Kapai	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Liūdynės k.	I V1258	-	-
35.	12340	Partizaninio jud. dalyvių užkasimo vieta	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Mikėnų k.	-	-	278/3
36.	393	Buv. dvaro sodybos fragmentai	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Mitriūnų k.	-	494	413/1763
37.	20645	Žydų senosios kapinės	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Naujamiestis	-	2745	-
38.	17280	Kapas	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Naujamiestis	I V1349	-	-
39.	15533	Antkapinė skulptūra "Angelas" 1905 m. sukilimo aukoms atmint	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Naujamiestis	D V4605	-	-
40.	10530	Kapai ir paminklas	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Naujamiestis Margytės	I R199	-	-
41.	6549	Senkapis, Milžinkapiu	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Naujamiestis k.	A V826	-	-
42.	4385	Kryžius su Nukryžiuotojo skulptūra	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Orelių k.	-	1889	413/1764
43.	20053	Kryžius su Nazaretiečio ir Marijos horeljefais	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Padvarninkų k.	D R1264	-	-

PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS

44.	9896	Stogastulpis triaukštis su ornamentuotu kryželiu	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Paistrio k.	D V1898	-	-
45.	4401	Pajuostės dvaro sodyba	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Pajuosčio k.	-	-	212
46.	12560	I-ojo pas. karo karių kapinės	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Palaukių k.	-	2598	-
47.	401	Buv. dvaro sodybos fragmentai	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Paliūniškio k.	-	502	413/1753
48.	12561	I-ojo pas. karo karių kapinės	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Paliūniškio k.	-	2599	-
49.	4388	Stogastulpis triaukštis	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Pajstrio k.	-	1892	413/1783
50.	16637	Paminklinis akmuo	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Pašilių k.	I V880	-	-
51.	4390	Kryžius	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Perekšlių k.	-	1894	413/1795
52.	15720	Koplytstulpis su ornamentuotu kryželiu, Marijos, Jono Nepomu	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Preidžių k.	D V4792	-	-
53.	15534	Mykolo Straševičiaus antkapinis paminklas	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Raguvos mst.	D V4606	-	-
54.	20646	Žydų senosios kapinės	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Raguvos mst.	-	2749	-
55.	11054	Kapinės	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Raguvos mst.	I V456	-	-
56.	9898	Skulptūra "Šv. Florijonas" ant stulpo	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Raguvos mst.	D V1900	-	-
57.	16795	Kapas	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Ramygala	I V1038	-	-
58.	17101	Ramygala	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Ramygala	U V32	-	-
59.	9910	Kryžius su Šv. Kazimiero, Marijos Maloningosios ir 2 nežinom	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Ramygala	D V1912	-	-

PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS

60.	11055	Kapinės	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Ramygala	I V457	-	-
61.	4899	Koplytstulpis dviaukš. su orn. kryželiu, Jono Nepomuko, Pieto	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Ramygala Panevėžio 26	D R807	-	-
62.	5427	Senkapis	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Rimiškių k.	A R741	-	-
63.	406	Rodų II buv. dvaro sodybos fragmentai	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Rodų k.	-	505	413/1766
64.	11057	Kapinės	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Smilgių k.	I V459	-	-
65.	9917	Stogastulpis	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Smilgių k.	D V1919	-	-
66.	4389	Stogastulpis dviaukštis	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Smilgių k.	-	1893	413/1797
67.	11280	Buv. dvaro sodybos fragmentai	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Staniūnų k.	-	507	413/1751
68.	11061	Kapas	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Uliūnų k.	I V463	-	-
69.	402	Upytės buv. dvaro II sodybos fragmentai	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Upytės k.	-	509	413/1799
70.	15872	Sodyba	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Ustronės k.	AtV901	-	-
71.	16752	Svirnas	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Ustronės k.	I V986	-	-
72.	4384	Kryžius	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Ustronės k.	-	1888	413/1767
73.	6567	Senkapis	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Užkalnių k.	A V845	-	-
74.	14873	Stogastulpis su skulptūromis	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Užliausių k.	D V3962	-	-
75.	409	Buv. dvaro sodybos fragmentai	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Vadaktėlių k.	-	511	413/1780

PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS

76.	11052	Kapas Knygnešių Kazimiero Ūdros (Ūdro, Ūdrio) ir Augustės Ūdraitės kapas	Panevėžio aps., Panevėžio sav. Vadaktėlių k	IV454	-	-
77.	410	Buv. dvaro sodyba	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Vadaktų k.	-	512	413/1768
78.	17281	Paminklas ir kapai	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Vadoklių mst.	I V1350	-	-
79.	12339	Partizaninio jud. dalyvių užkasimo vieta II	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Vadoklių mst.	-	-	278/2
80.	12338	Partizaninio jud. dalyvių užkasimo vieta I	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Vadoklių mst.	-	-	278/1
81.	14883	Koplytstulpis su ornamentuotu kryželiu, Jono Nepomuko skulpt	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Valiliškių k.	D V3972	-	-
82.	14885	Koplytstulpis	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Velžio k.	D V3974	-	-
83.	6581	Senkapis	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Zubiškių k.	A V859	-	-
84.	20054	Juozo Balčikonio antkapinis paminklas	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Ėriškių k.	D R1265	-	-
85.	10532	Kapas	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Ėriškių k.	I R202	-	-
86.	9908	Koplytėlė su ornamentuotu kryželiu ir nežinomo šventojo skul	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Šilų k.	D V1910	-	-
87.	9893	Koplytėlė prie medžio su skulptūromis	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Švenčiuliškių k.	D V1895	-	-
88.	20644	Žydų senosios kapinės	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Švenčiuliškių k.	-	2748	-
89.	403	Buv. dvaro sodyba	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Ūdrų k.	-	510	413/1758
90.	31184	Knygnešio Povilo Vidugirio kapas	Panevėžio aps., Panevėžio sav., Naujamiesčio sen., Vadaktėlių k.	-	-	-

PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS

91.	31056	Vadaktėlių Šv. Jono Nepomuko bažnyčia	Panevėžio aps., Panevėžio r., Naujamiečio sen., Vadaktėlių k.			
92.	31268	Upytės Šv. Karolio Baromejaus bažnyčios satinių kompleksas	Panevėžio aps., Panevėžio r., Upytės sen., Upytės k.,			
93.	4430	Sinagoga	Panevėžio aps., Panevėžio r., Raguvos mstl., Nevėžio g. 9,	S249		